

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július elsején lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujítsák meg, hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

A császár kormánya.

Budapest, július 1.

Lukács László ma kihallgatáson volt a királynál, hogy jelentést tegyen küldetésének eredményéről. A király még nem döntött, de Lukácsot felszólította, maradjon egyelőre Bécsben, miből politikai körökben azt következtetik, hogy a döntés rövid idő múlva be fog következni.

Hogy mi fog történni, annak megjósolásához prófétai tehetség kellene. De a függetlenségi párt tegnapi egyhangu határozata után csakis két eshetőség lehet. Vagy arra fogja utasítani a király Lukácsot, esetleg egy más homo regiust, hogy a függetlenségi párttal más, elfogadhatóbb alapon újabb tárgyalásokat kezdjen, vagy pedig imparlamentáris kormányt fog kinevezni.

Bécsben mindenesetre a függetlenségi pártra fogják tolni annak odiumát, hogy nem a parlament többségéből, hanem parlamenten kívül álló elemekből nevezett ki a király kormányt. De ez senkit sem fog meglepésztetni. Hisz nyilvánvaló, hogy Bécs célja a régi

szabadelvűpártnak restaurálása s ezt meg akarja csinálni minden áron. Ha erre a dicstelen szerepre vállalkozott volna a függetlenségi párt, akkor vele, miután nem vállalkozott, tehát esetleg nélküle. Kétségtelen, hogy ha ez bekövetkezik, nem fogják bevallani azt, hogy a kinevezendő kormány egyedüli feladata a nemzet letörése lesz, s valószínűleg egyszerűen lemásolják majd azt a proklamációt, amelyet Fejérváry kinevezésekor a király a nemzethez intézett. Akkor is a király „felette sajnálta”, hogy hű magyar nemzete képviselőházának többségéből kormányt nem nevezhetett ki és pedig azért, mert ez nem terjesztett eléje olyan kormányzati programot, melynek alapján „a soraiból vett kormányra teljes megnyugvással rábízhatta volna a nemzet sorsát.” A nemzet sorsát tehát akkor nem merte megnyugvással rábizni a koalícióra, de rá merte bízni Fejérváryra, s egy alkotmányellenes kormányra. Ép úgy most sem meri a függetlenségi pártra bízni, hacsak ez teljesen Bécs szolgálatába nem szegődik, s négy függetlenségi párti miniszter ellenőrzésére öt régi szabadelvű párti ellenőrző minisztert nem fogad el, de megnyugvással bizza egy Lukács-kabinetre, vagy a régi szabadelvűpárt soraiból alakítandó más minisztériumra, ha ez arra vállalkozik, hogy erőszakkal, törvényellenes rendszabályokkal s törvényes látszatba burkolt

abszolutizmussal a nemzetet jogaiból kiforgatja, s Bécs igájába hajtja.

Ha soha, úgy most van szükség arra, hogy a függetlenségi párt azt az egységet, amelyet tegnap oly impozáns módon dokumentált, meg is tartsa s azt a bizalmat, melyet tegnap Kossuth Ferencz iránt tanusított, azzal a magatartásával is erősítse, melyet a most következő napokban tanusítani fog. Elvi ellentét Kossuth Ferencz és a függetlenségi párt közt nincs, csakis az elvek diadalra juttatása érdekébe nalkalmazandó taktikában térnek el egyesek Kossuthtól. De a taktika megállapítása Kossuth Ferencz joga. Nemcsak azért, mert ő a párt vezére, hanem azért is, mert az alatt a három év alatt, a mióta miniszteri székhelyen ül, több tapasztalatot szerzett s jobban kiismerte a bécsi politika szövevényeit, mint bárki a függetlenségi párt tagjai közül. A „N. Fr. Pr.” és utána az egész bécsi sajtó tele ordítja a monarchiát, hogy a függetlenségi párt többsége imaginárius, mert hisz „Kossuth és Justh jobban gyűlölik egymást, mint a függetlenségi párton kívül álló ellenfeleiket”. A bécsi politikának egész vakmerősége, melyet most tanusít s az az egész va banque, melyet a magyar nemzet sorsával játszani akar, arra a hamis feltevésre van építve, hogy a függetlenségi párt nem egységes s hogy ha Bécs nagyon akarja, könnyen elérheti talán azt is, hogy a függetlenségi párt töredé-

Budai hangulatok.

Irtta: Móricz Pál.

(Utánnemzés tilos.)

Bárlan eleven ráczot lámpával kéne keresni, még áll, büszkélkedik nevével, hírével a Gellérthegy oldalán épült Ráczváros.

Hegyek fel, völgybe le tekergő sikátorain ma is lomhán ballagnak a járókelők. Bőgő sátnak, a villamos vasutnak zajgása itt nem riasztja a csendet. Némelyik keskeny sikátoron kocsival sem fordulhat meg a fuvaros. Az emberi egyenlőségnek azért is inkább fanyája a Ráczváros. Gyalogszeres emberek tovább érnek itt . . . Durvaköves sikátorok közepén nyílt csatornákban bujkál a zsiros mosogató. Köves sikátor, kis csatornácska epekedve várják szakadó felhők omló árját, midőn iramló pataknak álmodhatja magát a zsirpecsés kis csatorna.

Némelyik utcásarkon petróleumlámpások is pislákolnak. Versenyt pislákolnak a pesti villanyfénytől szégyenkező holdvilággal.

Pislákol a kőolajos lámpa. Száll, száll az alkonyat. Szemem vasrostélyos ablaku, besüppedt öreg házak kapuján repes. Ah, már nyikorog is a tölgyajtó . . . Várom! Nagyszakállu turbános török honnét, mikor toppint elm?

Homály fektüdte sikátorok felett majdnem egymáshoz hajolnak az utcaszéli roskatag, ódon emeletes házak.

Várok. Várok . . . Kifarul az abiakocska.

A liliputi emeletes házacsából piros, sötétpiros muskátlivirágot hajint felém a lány! Feketeszemű, fekete szemöldökű ráczlány . . . Kinnk aranypénzekből ékes a fehér nyaka. Hamvas fehér nyaka.

— Hopp! Álljunk meg . . .

Czitoraszót hallok. Sirámosan zeng a keleti zene. Valamelyik hajlott kapufélfás, alacsony mestergerendás „buki-csárdában” hullámzik a czitóra pengő hurja. Csengő hangon ujong egy danlos férfi.

Budai méla hangulatok harmatától lepelt lelkem kiderül, megvilágosodik, mint fehér meszelt falusi szobácska mécsgyújtatkor. Kaczagós kedvem támad. Ki is lehetne más ez a dalos férfi? . . . Baczur Gazsi ősdíák czimboránk ez. A száz év előtti szilaj magyar diák. Bizonyosan nemes Peleske község nótáriusát, vitézlő Zajtai István uramat devernázta a diák. A nótáriust, ki rigmusokban is dicsőítette Budát:

Édes musttal tölti Bachus itt hordóját,
Nyújtja a vevőknek bora kóstolóját,
Vörös borral töltött üveges korsóját,
Gyakran Orpheus is megfujja gordóját.

Baczur Gazsi, hová satnyult a virtusod?
Ósmagyarágunkért lelkes Gvadányi generálisunk, a „peleskei nótárius utazásainak” meszelt tollu költője, már te is a multaké vagy. Elmult az a nyajas világ is, midőn Budánkról még így énekelhetél:

Hegyei be vannak szőlőkkel terítve,
Alattok borházak sorba felépítve,

Egyik a másikkal czifrában szépítve,
Prés, sajtók és kádak szürethez készítve . . .

Hajh! A szőlőféreg kipusztította a rubintos gerezdeket termő budai tőkét. A borházak gádjára beomlott. Elmult idők emlékeztető határköveiként még ugyan álldogálnak vedlett-kopok házak, de már a világváros áradata mohón csapkod körülöttök. Imitt is, amott is leomlik egy-egy öreg budai ház. Lassan kipusztulnak azok a teleszáju, becsületes lakói is eme pusztuló öreg házaknak, akik a jellegét, savát adták meg a budai életnek. Idegenek tolakodnak helyökre.

Ott a Ráczváros lejtőjén öregedett meg a budai, mint pesti népek előtt kedves fogadós gazda, Albecker Antal is. Napától, a híres „Frau Godl”-tól örökölte Holdvilág- és Hullám-utcai fogadóját.

„Frau Godl”-nak voltaképpen „Eberhardtné asszony” volt a neve. Nálánál kitünőbb főzõasszony nem került Pest-Budán. Még a „császár” nyalka „burgzsandárjai” is szivesen látogatták a korcsmáját. Hizelegtek is neki: — Frau von Eberhardt . . .

— Nem! Kérem! Csak Frau Eberhardt. Akkor még kevesebb czimmet meglegedtek az emberek. Annál több volt a — tisztesség.

Ama ráczvárosi híres vendéglős, Albecker Antal is holtáiglan ragaszkodott a régi idők egyszerűségéhez. S mivel felesége csak olyan kiváló főzõasszony volt, mint a „Frau Godl” (rucza, libasülték, halfélék képeztek a budai

kekre szakad, melyeket még egymás ellen is fel lehet használni. A tegnapi egységes állásfoglalás mindenestre nagy huzás volt a bécsi politika számításain keresztül s ezt a bécsi lapok cikkei leplezetlenül elárulják. Már-már azt hitték, hogy a szabadelvű pártnak a függetlenségi párt segítségével való restaurálása sikerülni fog s most, hogy ez megheiusult, maguk is bevallják, hogy a bécsi politika egy nagy kérdőjel előtt áll, melyre sokkal nehezebb lesz neki feleletet találnia, mint azt heteken keresztül hirdette. Ma már a bécsi lapok sem tartják a függetlenségi párt egységes állásfoglalása után olyan egyszerű dolognak egy parlamenten kívüli kormány kinevezését s nem sok reményt tűznek ahhoz, hogy ha ez megtörténne is, sikerüket tudna elérni. A Neue Freie Presse, amely eddig nem szünt meg azzal a fenyegetéssel, hogy Lukács László kudarcza után csak parlamenten kívül álló kormány következhetik, ma ezt nem tartja már olyan kétségtelennek, sőt abból a körülményből, hogy a nyolczvanadik évében levő uralkodó az annyira szükséges nyári pihenőjének megkezdését a magyar válságra való tekintettel elhalasztotta, azt következteti, hogy nem fog egyszerűen szakítani a magyar parlament többségével s nem fog hübele-balázs módra rögtön egy parlamenten kívül álló kormányt kísérletezni. Hisz ha egy ilyen kormány kinevezése már elhatározott dolog volna, mondja az említett újság, ennek a kinevezésnek formáságai ischlben is megtörténhetnének, s az ischli utazás elhalasztásában újabb tárgyalások megkezdésének szándékát látja.

Hogy mi fog történni, azt nagyon természetesen nem lehet még tudni, de el kell készülnünk minden eshetőségre, s fegyverkezniük kell már most arra az időre, ha ismét a nemzet jogainak erős zakos eltiprására történének kísérletek. Ez azonban csakis a függet-

kis vendéglő különleges étkeit), felkapottságában még inkább nevedett híre. Jó bora meg (parádi vízzel) az ivókat csábitotta a ráczvárosi kirándulásra . . .

Évek múltán: „Albecker komából“ lassan-lassan így lett „Albecker bácsi“, — „Tóni bácsi“ . . . És míg felesége a tűzről pattant fürge, bájos lányokkal (az egyiket Fanda házlázmester vette nőül) a konyhában forgolódtat rózsásra sült ropogós bőrű kácsák, libák máglyái, paprikás halak kasztroljai mellett, addig öreg Albecker uram hegyoldalra épült fogadója pinczegádorából „kormányozta“ a külső üzletet . . . Rokon lányok szolgálták ki a vendégeket, majd később veje Schreil Győző, a jelenlegi vendéglős lett a jobbkeze. És még pár évvel ezelőt is a pinczegádorban tipegett öreg Albecker bácsi. Olyan nagyra tartotta borai jóhírét, hogy a világ minden kincséért sem adta volna ki kezéből a pinczekulcsot.

Kék melleskötőben tipegett, topogott az öreg vendéglős. Haját ezüstpor lisztel szitálta tele az idő. Simára borotvált arcáról a jókedély, nyugodt lélek derűje sugárzott le.

— Olcsón jót! ez volt az egyedüli tüzletelvé. Ezzel holta után is tartó becületet, nevet örökölt az öreg korcsmáros. Midőn meghalt jó felesége, pár évvel ezelőt vejenek adta a híres Albecker-fogadót.

Ezentul, mint szedett szőlőtöke, olybá tűnt fel a jó öreg . . . Ma már ez a híres budai vendéglős is ott pihen a kövér magyar földben. Azonban vendéglője fenmaradt.

A vendéglőt „Albecker Antal vendéglője“ régi nevén, régi hagyományaival, különleges magyar konyhájával, pompás pinczéjével, házas

lenségi párt egységének megóvásával érhető el, ha ez az egység nemcsak látványos, hanem kétségtelen valósággal nyilvánul meg.

Lukács László a királynál.

— Homo regiusból — miniszterelnök? —

A függetlenségi párt egysége.

Budapest, július 1.

Lukács László ma reggel Bécsbe érkezett és délelőtt kihallgatáson volt a királynál. A király úgy rendelkezett, hogy Lukács egyelőre maradjon Bécsben és holnap ismét jelenjék meg előtte kihallgatáson. A félhivatalos jelentés szerint Lukács László nemcsak a megheiusult akcióiról tett jelentést a királynak, hanem egyéb javaslatokat is terjesztett elő a kibontakozás ügyében. Lehetséges, hogy ezekről a javaslatokról hamarosan akar dönten a király, és ezért rendelkezett, hogy Lukács egyelőre maradjon Bécsben. Bécsből már jelentik is, hogy a holnapi audienciáról Lukács László már mint miniszterelnök fog távozni; amit megerősít az a hír is, hogy se Kossuth, se Justh nem kap a királytól meghívót; kihallgatásukat Lukács László egy sugalmazott közleményben teljesen fölöslegesnek nyilvánította ma délelőtt.

Idehaza ezalatt már készülődnek az alkotmányellenes kormány fogadására, s a függetlenségi párt kebelében fenyegető széthúzás is teljesen elenyészett már. A párt egysége tegnap ismét megerősödött, s ma már minden félreértést eloszlatlak.

A mai eseményekről a következőkben számolunk be:

Lukács László audienciáján.

Lukács László ma reggel 6 óra 20 perckor Budapestről Bécsbe érkezett és a Krantz-szállóba hajtatott. Lakásán megérkezése után néhány perccel kézbesítették a királyi kihallgatásra szóló meghívót. A kihallgatás előtt Lukács László egy újságíró előtt így nyilatkozott:

— A helyzet tulajdonképpen a független-

kiszolgálásával (Isten áldja Fánikát!), czitorá saival ma is megtalálhatjuk. Mindössze, hogy a régi sikátorból a „Kereszt-térre“ költöztek át. Nagyobb helyiségben, de a régi hagyományok betartása mellett folytatják az üzletet az örökösök.

*

És bár a busongó kurucznoták után kaczagós „jöldék“-ra is rázendítenek a czitera-csok, manap sürűbben hangzik a magyar szó. Csak az az öreg bolygó czukrasz nem változott, az a szürke színű öreg ember, ki jó harmincz év óta járja — süteményes kosarával — a budai kisvendéglőket. Izletes „borkorcsolyát“ árusít a vidám nagyivóknak . . . Ha pedig kérdezik:

— Öregem, mi áru a süteménye?

— So, wie gewöhnlich? Jóval harmincz esztendővel is csak így mondotta az öreg ur, akiről Izsó, a hajdani híres bohém szobrász mellképet mintázott.

— Albecker Antal is megérdemelte volna a maga bohém szobrász-mesterét, vélekedtem magamban.

*

Éjfél felé jár az idő.

Különös fekete lepkék repdesnek.

A holdvilág ezüstös pántlikával bokrétagatja fel a roskatag budai házakat . . . Az ablakot nem nyitja ki többé fehéryaku rácz leány . . .

Czinog a czitera. Bug a gitár. Az ösmerős pinczegádorból, mintha a fehér haju, borotvált, nyájas arcú, kékkötös öreg budai korcsmáros lebbenne fel élem? Fekete lepkék repdesnek.

ségi párt tegnapi határozata után sem változott. Csupán az bizonyos, hogy a pártnak egy jelentékeny része nem volt hajlandó az én fölteleim föltétlen elutasítására, hanem csak párttaktikai okokból szavazott ellene. A párt viszonyai ezzel szemben nem javultak. Hogy mi fog történni, ez a felségtől függ, akinek részletes jelentést teszek. Mindenesetre különös, hogy a kormány előbb beadja lemondását, aztán megakadályozza, hogy a király új kormányt nevezzen ki, pedig a király kerülni akarja a legnagyobb parlamenti párttal való konfliktust. Ezért küldött ki engem, feltételeimet visszautasították, most a királytól függ, hogy mi történjék. Valószínű, hogy a király utazásának elhalasztása és a magyar világ között van valami összefüggés. Előrehaladott kora, a megerősítések és az utolsó ősz és tél izgalmai folytán a király elhalasztotta ischli utazását, hogy határozatait elhamarkodás nélkül érlelje meg. Ez csak újabb bizonyítéka annak, hogy a király, ha kormányügyek ugy kívánják, nem tekint sem személyére, sem egészségére, csak hogy uralkodói kötelességeinek eleget tegyen. Semmiestre sem bizonyos hogy a világ még sokáig fog elhuzódni.

Lukács László negyed tíznegy órakor távozott a szállóbeli lakásáról és a Burgba hajtatott, ahol féltizenegy órakor külön kihallgatáson jelent meg ő felségénél. Lukács László a kihallgatáson kimerítő jelentést tett ő felségének a függetlenségi párt határozatáról és Budapesten folytatott tárgyalásainak eredményéről s előterjesztette további javaslatait. A kihallgatás féltizenkettő után ért véget. A király — félhivatalos jelentés szerint — kegyesen fogadta Lukács Lászlónak budapesti tárgyalásairól szóló jelentését és Lukács dr.-tól további előterjesztéseket kért. A király végül azt a kívánságát fejezte ki, hogy Lukács László egyelőre maradjon Bécsben, mert a király még függőben akarja tartani elhatározását, de rövid időn belül dönten fog. Lukács László ennél fogva egyelőre Bécsben marad és megvárja a király intézkedéseit. A királyi kihallgatás után Lukács a külügyi hivatalba ment, ahol báró Aehrenthal közös külügyminiszternél tett látogatást. E látogatás azonban Lukács László részéről tisztán udvariasság volt. Különben Lukács László titkos tanácsosnak határozott álláspontja az, hogy a közös külügyminiszter magyar miniszter is lévén, mint ilyennek egyenes kötelessége, hogy a magyarországi válság iránt illő érdeklődéssel vtseltessék. Egynegyed két órakor Lukács visszament a Krantz-szállóba, ahol az újságírókkal a következőket közölte:

— Kihallgatásomról keveset mondhatok. Jelenlést tettem a felségnek a függetlenségi párttal folytatott tárgyalásaimról és a felség ezt a jelentést nagy figyelemmel hallgatta. Döntés a mai kihallgatáson nem történt. Ő felsége megkért, hogy egyelőre ne utazzam el Bécsből, hanem maradjak tovább is itt. A döntést a király, mint már említettem, fenntartotta magának.

Lukács László a délután folyamán a Krantz-szállóba levő lakásán dolgozott és a késő délutáni órákban telefonbeszélgetést folytatott Budapesttel.

Lukács László — miniszterelnök.

Lukács László — mint félhivatalosan jelentik — holnap ismét kihallgatáson jelenik meg ő felségénél. A kihallgatás időpontját még nem állapították meg. Az egész helyzet további kifejlődése a holnapi audiencia lefolyásától függ. Lukács László valószínűleg holnap délután utazik el Bécsből, elutazására nézve azonban eddig még semmiféle intézkedés nincs.

A „Wiener Allgemeine Zeitung“ közli állítólag különösen beavatott forrásból vett értesülés alapján, hogy Lukács Lászlónak miniszterelnökké való designálása a legközelebbi kihallgatáson feltétlenül be fog következni. Lukács László nem gondol a képviselőház felszólítására. Hanem kabinetjének megalakítása után folytatni fogja az alkudozásokat a parlamenti pártokkal, hogy egy új többségre támaszkodhassék s ez esetben kabinetjét rekonstruálni.

Kossuth és Justh mellőzése.

Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternek és *Justh* Gyula képviselőházi elnöknek kilátásban volt legfelsőbb kihallgatásáról a mai lapok különböző híreit közölnék. Egyes bécsi lapok fölvetik azt a kérdést, vajjon *Lukács* László lesz-e abban a helyzetben, hogy ígérete szerint *Kossuth* Ferencz és *Justh* Gyula számára kihallgatást eszközöljön ki ő felségénél.

Erre nézve illetékes helyen a következőket közlik:

Való az, hogy *Kossuth* Ferencznek és *Justh* Gyulának kihallgatása ő felségénél kiállításba volt véve, amit *Lukács* László *Kossuth* és *Justh* előtt nem is titkolt. Ez azonban a végrehajtó-bizottság összehívása és döntése előtt történt, amikor *Lukács* Lászlónak még ideje sem volt a *Kossuth* Ferencz által megjelölt pártfőnököket meglátogatni és abban a fölévésben volt tervbe véve, hogy a függetlenségi párt végrehajtó-bizottsága végleges határozatot nem fog hozni, hanem megvárja a tanácskozás eredményét. Ha ez így történt volna, akkor *Kossuth* Ferencz is, *Justh* Gyula is megkapta volna a királyhoz való meghívást. Mután azonban a végrehajtó-bizottság, be sem várva *Lukács* László tárgyalását a *Kossuth* Ferencz által megjelölt öt bizalmi férfival, meghozta a végleges elutasító határozatot, teljesen fölöslegessé vált *Kossuth* Ferencz és *Justh* Gyulát ő felsége által kihallgatásra meghívni.

Egy kommuniké szerint *Lukács* László lett volna az, aki a végrehajtó-bizottság sürgős összehívását követelte *Kossuth* Ferencztől. Ezzel szemben illetékes helyen a „Budapesti Tudósító“-val a következőket közlik: Hogy mi történt *Kossuth* Ferencz és *Lukács* László között, csak ők tudnák megmondani, miután közöltük a tárgyalás négyesemközt folyt. Rá kell azonban mutatni arra a körülményre, hogy *Kossuth* Ferencz ajánlotta *Lukács* Lászlónak, mint homo regiusnak, hogy rajta kívül még öt más pártfőnökkel tárgyaljon. Tudva volt ugyanis *Kossuth* Ferencz előtt, hogy e tárgyalások csakis kedden délután mehetnek végbe, miután délelőttre a végrehajtó-bizottság össze volt hívva. Ha *Lukács* László előzetesen tudta volna, hogy a végrehajtó-bizottság végleges határozatot fog hozni, akkor *Kossuth* e tanácsának semminemű értelme nem lett volna. *Lukács* László abban a fölévésben fogadta *Kossuth* tanácsát, hogy rajta kívül még öt bizalmi férfival tárgyaljon, hogy a végrehajtó-bizottság végleges határozatot nem fog hozni.

E jelentéssel szemben a „Magyar Tudósító“ a legilletékesebb helyről a következőket közli:

Valótlan az, hogy megállapodás történt arra nézve, hogy *Kossuth* kihallgatására menjen a királyhoz. Ilyen megállapodás különben sem képzelhető, mert hiszen ez kizárólag a felség joga. Az igazság e tekintetben mindössze az, hogy *Lukács* László jelezte, hogy a király *Kossuth*ot valószínűleg kihallgatáson fogadjá. *Justh* kihallgatásáról egyáltalában említést sem tett. Valótlan továbbá az, hogy ígéret tételét volna arra nézve, hogy az intéző-bizottság nem fog határozni. Ellenkezőleg, *Kossuth* Ferencz, mint elkerülhetetlenül bekövetkező tényre mutatott rá arra, hogy az intéző-bizottság összehívásának nem lehet más következménye, mint a határozathozatal és csupán azt ígérte meg, hogy ennek a határozatnak a szövegét nem fogja publikálni, mielőtt a pártértekezlet is elfogadta volna. Igaz, hogy közvetlenül az intéző-bizottság ülése után *Lukács* László megismételte azt a kérését, hogy a bizottság határozatot ne hozzon, de amikor ez a megújított kérés *Kossuth* Ferenczhez érkezett, az intéző-bizottság már meghozta határozatát, amelyet *Kossuth* Ferencz azonnal közölt is *Lukács*-csal. Végül valótlan, hogy *Lukács* Lászlónak nem volt ideje a *Kossuth* Ferencz által megjelölt párttagokkal beszélni. Hétfő délután öt órától kedde délelőtt tizenegy óráig bőseges alkalma lett volna rá.

Bécsi felfogások a helyzetről.

A *Lukács* László audienciája nyomán támadt helyzetet így magyarázzák:

A király kétségtelenül kapott már közben is a legutóbbi napokban többször jelentést a Budapesten történetéről. Így *Lukács* bizonyára nem azért jött Bécsbe, hogy hirmondója legyen a nagy nyilvánosság előtt lefolyt és közölt eseményeknek. *Lukács* jelentése inkább azokat a dolgokat foglalta magában, amelyek a *kutsszak* mögött játszódtak le. A közte és a függetlenségi párt egyes csoportjai közt lefolyt tárgyalás története a maga fordulatossá és váratlan lefolyásával bizonyára nagy helyet foglalt el *Lukács* jelentésében. Véleményt kellett mondania továbbá *Lukács*-nak arról, hogy mi okból történhetett a banksoport hirtelen elesése, valamint arról is, hogy milyen a viszony ebben a pillanatban közte és a banksoport közt. Be kellett számolnia a hatvanhetes politikusokkal és az ugynevezett szürke férfiakkal való tárgyalásáról is. Ezekre még mindig nem fordít elég figyelmet a magyar közvélemény, noha kétségtelen, hogy *Lukács* minapi megbízása kiterjedt arra is, hogy a hatvanhetes politika régebbi képviselőivel egy esetleges akció lehetőségéről és módosításáról is tárgyaljon. Ugy halljuk, hogy *Lukács* elutazása előtt beható tanácskozást folytatott vezérkarával a helyzetről és hogy ma érdemleges javaslatokat terjesztett a felség elé. A helyzetnek megfelelően ezek a javaslatok alternatív karakterűek. Az egyik arra az esetre szól, ha a függetlenségi párttal való kísérletezést most egyelőre fölfüggesztendőnek vélik az udvarnál és átmeneti kormány kinevezését tartják legcélszerűbbnek. *Lukács* másik előterjesztése arra az esetre szól, ha a függetlenségi pártnak újabb ajánlatot akarnának tenni. Ismeretes, hogy Budapestre bő tartalma meghatalmazással és alternatív utasításokkal utazott és hogy engedmények kiállításba helyezését bízták meg. *Lukács* azonban nem jutott abba a helyzetbe, hogy első ajánlata után még tovább tárgyaljon. Most az a kérdés, vajjon a Budapesten történtek után még alkalmasnak tartják-e majd itt az akkor tervezett engedményeket a kibontakozás előkészítésére, vagy pedig eltesznek-e mindent jégre őszig.

A „N. W. T.“ *Lukács* László mai kihallgatásáról a következőket írja:

A bankkérdést okvetlenül meg kell oldani. *Lukács* javaslatában most először lép föl hivatalos formában a bankszabadság ideiglenes meghosszabbításának terve. *Lukács* három évi bankprovizóriumot indítványoz. Ezt a határidőt azért állapította meg, mert az osztrák kormány rövidebb provizóriumhoz nem hajlandó hozzájárulni. A királynak a bankkérdésben elfoglalt álláspontja még mindig változatlan. Ez az álláspont az, hogy a bankkérdést csakis az osztrák kormánnyal egyetértve lehet megoldani. Bármiképpen akarják tehát Magyarországon a bankkérdés nehézségeit elhárítani, minden körülmények között rászorulnak az osztrák kormány hozzájárulására. *Lukács* formulája megfelel ugyan a függetlenségi párt elvi álláspontja tiszteletben tartásának, de a kérdés provizórius megoldását olyan formában tervezi, hogy ahhoz az osztrák kormány is hozzájárulhasson. Ezzel szemben *Kossuth* formulájában benne van a királyi vétő elismerése, tehát a királyra nézve több van benne, mint *Lukács* javaslatában, de viszont nincsen benne semmiféle ideiglenes intézkedés.

A „N. Fr. Pr.“ mai esti lapjában következőket írja *Lukács* kihallgatásának jelentőségéről: *Lukács* mai kihallgatásának, mint már a legutóbbi napok külsőségeiből kitűnik, rendkívül nagy jelentősége van. *Lukács* a mai kihallgatáson kénytelen volt a királynak azt jelenteni, hogy a függetlenségi párttal folytatott tárgyalásainak eredménye negatív volt, miután a párt a tárgyalás további folytatását az ő javaslatai alapján, elutasította. Ezek után feltehető, hogy *Lukács* akciójának nem lesz folytatása, és hogy *Lukács* az uralkodótól vasárnap kapott megbízását az uralkodónak ma visszaadta. Most már az a kérdés, hogy nem fogják-e *Lukács*ot új misszióval megbízni.

Már eleve tudták, hogy *Lukács* javaslatai nem merültek ki abban, amit a korona nevében a függetlenségi párttal közölt, és hogy missziójának még egy második része is van. — A korona elhatározásától fog most függeni, hogy megteszik-e most ezt a *Lukács* által tervbe vett második lépést, vagy sem. Ha a király *Lukács*ot továbbra is arra jelölné ki, hogy a magyar politikában vezető szerepet játszon, akkor ez arra a szándékra való, hogy *Lukács* a parlamenten kívül álló férfiakból alakítson kabinetet, és ez a kormány nyáron át vezesse az ügyeket. Ezalatt a magyar parlamenti többség tagjai időt nyernének arra, hogy a békés kibontakozásra megfelelő alapot teremtsenek. Őszszel mindenesetre megkísérlenék, hogy a válságot ilyen értelemben oldják meg, de ha ez a kísérlet is meghiúsulna, a magyar politikai körök véleménye szerint, feloszlatnák az országgyűlést és kiírnák az új választásokat. Hogy *Lukács*ot, vagy esetleg egy más pártönkivüli politikust megbíznák-e ezzel a lépéssel, vagy nem, úgy látszik, attól függ, hogy a korona nem fogja-e magát még a legutolsó percében is elhatározni arra, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen a többséggel kötendő kompromisszumra nézve. Az erre vonatkozó indítványokban, főképpen *Kossuth* köréből nincs hiány. De egyrészt az az ellentét, melylyel *Kossuth* javaslata magában a pártjában, találkozik, valamint az a körülmény, hogy *Kossuth* memorandumát már visszaküldték, valószínűnek tűntetik fel, hogy a válságnak nem ez lesz a megoldása.

Kossuth Ferencz tudvalevőleg múlt héten a király elé memorandumot terjesztett, amelyben ajánlkozott, hogy a válság megoldása végett az ő vezetése alatt álló kabinetet alakítsa, amelyben egyes hatvanhetes politikusok is, mint a király bizalmi emberei helyet foglalnának. *Kossuth* Ferencz hívei ehhez a memorandumhoz a legmészeszembemű reményeket fűzték és elvárták, hogy a király *Kossuth*ot kihallgatáson fogja fogadni, amit *Kossuth* egyébiránt maga kért és hogy ezen a kihallgatáson kibontakozó tervét részletesen ki fogja fejthetni. *Kossuth* nem kapott ilyen meghívást s helyette *Lukács* László mint homo regius kapott megbízást a királytól. *Kossuth* ennek következtében a kabinet-irodában visszatartotta memorandumát azzal a megjegyzéssel, hogy a király *Lukács* Lászlót bízta meg azzal, hogy a válság megoldásáról tárgyaljon.

A „N. Fr. Pr.“ a függetlenségi párt állásfoglalásának megítéléséről *Lukács* László környezetéből a következőket tudta meg: A függetlenségi párt állásfoglalásában hiába keresünk alapot a kibontakozásra. Ujra megbizonyult, hogy a függetlenségi párt elég erős és elég egységes, amikor a megoldás megakadályozásáról van szó, de energiája és egysége azonnal megszűnik, mihelyt pozitív megoldás előkészítése forog szóban. Amíg ez az állapot nem szűnik meg, addig a békés megoldás mindig lehetetlen lesz. Ugy látszik, hogy a függetlenségi pártban senkinek sincs elég energiája és tekintélye, hogy ennek az állapotnak végét tudjon vetni. A függetlenségi párt összetétele az oka annak, hogy miként valamennyi többi kibontakozó terv, *Lukács* terve is hajótörést szenvedett, anélkül, hogy bárki is elfogadható javaslatot tudott volna helyébe tenni. *Kossuth* javaslatát saját pártjának nagyrésze visszautasította, de *Justh*-nak és híveinek egyáltalában nincsen olyan kibontakozási tervük, mely a király álláspontjával is számolna. *Lukács* tervének meghiúsulása csakis személyi momentumokra vezethető vissza, ami abból is kitűnik, hogy ugy *Justh*, mint *Kossuth* négyesemközt elfogadhatónak mondták *Lukács* bankformuláját.

Kossuth és Justh.

Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél kora délelőtti egész sereg képviselő verődött össze. A megjelentek közt volt *Holló* Lajos, *Batthyány* Tivadar gróf és *Teleki* Arvéd gróf is. A beszélgetés a tegnapi teljes értekezlet körül forgott. A megjelentek ma is hangsúlyozták, hogy szervezkedésük nem irányul *Kossuth* Ferencz ellen. Ellenkezőleg, ők is csak *Kossuth* Ferenczcel képzelik a kibontakozást. *Justh*

Gyula, a képviselőház elnöke délelőtt tizenegy órakor felkereste Kossuth Ferenczet a kereskedelmi minisztériumban. A két államférfi közel másfél óra hosszáig tanácskozott, s ez idő alatt behatóan megvitaták a helyzetet. A kibontakozásra vonatkozólag Kossuth Ferencz és Justh Gyula között az az egyértelmű fölfogás nyilvánult meg, hogy a válság alkotmányos megoldása csak a függetlenségi párt gazdasági programjának érvényesítésével képzelhető el. Kossuth és Justh megbeszélése mindvégig szíves és barátságos volt. Justh Gyula igen jó kedvben érkezett vissza a képviselőházba, ahol folytatta a megbeszéléseket politikai barátaival. Az elnök tudatta barátaival azt is, hogy a horvátok kérésére hétfőre összehívatta a képviselőházat. Ha a helyzet úgy kívánna, akkor a függetlenségi párt is él majd a képviselőház együttműködésének alkalmával. Erre nézve azonban megállapodás még nincsen, amint hogy az akció a politikai helyzet alakulásától függ.

A függetlenségi párt hangulata.

A tegnapi izgalom után ma egészen nyugodt volt a hangulat a függetlenségi pártkörben.

A bécsi hírekről beszélgetve, Holló Lajos nagy csoport előtt fejtegette, hogy a függetlenségi párt a parlament majoritása, s akárkiben keresse is a király azt az embert, aki a kibontakozást megkísérelje, a többségi pártot nem negligálhatja. E pillanatban a jövővel szemben nem lehet más feladata a pártnak, mint nyugodtan bevárni, hogy mi következik. Ebben a várakozásban pedig ápolni kell a pártban az összetartás érzetét és erősíteni kell a párt egységét, hogy az esetleg elkövetkező megpróbáltatások tömören és egységesen találják a pártot. Ő még most is azt hiszi, hogy a király abbahagyja a meddő kísérletezéseket és a parlament többségével keresi a kibontakozást. Kossuth és a párt vezető tagjai között minden részletkérdésben teljesen egyetértő fölfogás uralkodik.

Justh Gyula előtt is erről beszélgettek a képviselők.

Elmondták, hogy ma Justh Gyula felkereste Kossuth Ferenczet, Hoitsy Pál pedig Holló Lajost és hosszas tanácskozások folytak közöttük, úgy a párt más tagjai között is. Ezekből konstatálni lehet, hogy csaknem minden részletkérdésre nézve egyöntetű megállapodásra jutottak a tanácskozásokban résztvevő politikusok. Megállapították azt is, hogy ezek az egyöntetű megállapodások teljesen biztosítják a párt egységét, amelyet különben a tegnapi megbeszélések is jelentékenyen megerősítettek. Ez az egység különösen nagyjelentőségű most, amikor Kossuth Ferencz és Justh Gyula bécsi audienciája mégis elkerülhetlen.

Nagy meglepéssel tárgyalták a párt tagjai, hogy tegnapi ismét kiderült, hogy a párt egységét semmiféle aknamunkával sem sikerül megbontani.

— Kossuth Ferenczet kell követnünk minden kérdésben — mondta gróf Bethlen István általános figyelem közepette. — Én olyan látom a helyzetet, hogy a legjobb volna a mai kipróbált politikai kereteken belül keresni a kibontakozás módját.

— Hiszen ez a koalíció fenntartását jelenti — szóltak bele többen ingerülten — Ez pedig a kormány felmentése után meghaladott álláspont.

— Nem azt akartam mondani — folytatta gróf Bethlen István — hogy a koalíció fenntartassék, hanem, hogy annak alapján egy új és alkalmas politikai formáció alkottassék, amely hajlandó és képes a kibontakozás munkáját a benne foglalt összes kérdések megoldása céljából elvállalni.

Ezt a témát ebben a csoportban igen behatóan tárgyalták és konstatálni lehetett, hogy

a pártban már nem tiltakoznak olyan mereven ez ellen a fölfogás ellen.

A Justh Gyula körül alakult csoportban a képviselőház hétfői üléséről beszélgettek. Justh azt mondta, hogy kötelessége volt a szabályszerűen tett kérésnek megfelelően a Házat összehívni és nem is beszélhet rá a horvátokat, hogy álljanak el kérésüktől, mert nincs joga egy mentelmi ügyet a bizottsághoz utasítani, ezt csak a képviselőház teheti.

— Lesz-e másnap is ülés? — kérdezték az elnöktől.

— Nem, a Ház megint el fogja napolni magát a válság megoldásáig, — felelte Justh.

— Interpellációk sem lesznek?

— Nem, a hétfő nem interpellációs nap.

A napirenden kívül másról nem lehet szó.

Az aktuális politikai kérdésekre visszatérve Déry Zoltán pénzügyi államtitkár azt a kérdést fejtegette, lehet-e most a bankkérdést provizoriummal megoldani. Az ő véleménye szerint azt ellehet fogadni, hogy a választói reform alapján összeülő új Ház döntsön a bankkérdésben, de akkor sem kell a bankszabadalmat meghosszabbítani, mert meglehetősen csinálni a választói reformot is, és rendezni lehet a bankkérdést is úgy, hogy 1911-ig mindkettő el legyen intézve. Ez az álláspontja Kossuth Ferencznek is és a kibontakozásnak ez az egyedül helyes és lehetséges módja.

Az alkotmánypártkörből.

Az alkotmánypárt körhelyisége rendkívül látogatott volt csütörtök este és a pártnak ugyaszólván összes Budapesten időző képviselőtagjai megfordultak a klubban az est folyamán. Igen sok főispán és a párt képviselőtagjain kívül több főrendiházi tag és több kültag is megjelent a körben, ahol igen nagy élénkség uralkodott és beható eszmecsere folytak a válságos politikai helyzet alakulásáról. Hosszabb időt töltöttek fenn Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, a párt vezére, aki tegnap érkezett vissza tiszadobi birtokáról, továbbá Széll Kálmán, a párt elnöke, Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Hadik János gróf, Seterényi József és Bolgár Ferencz államtitkárok, Navay Lajos, a képviselőház alelnöke, Nagy Ferencz, a párt másodelnöke is. A pártkörből az egybegyűlt társaság a Városligetben levő Kovács-féle étterembe ment, ahol a párt tagjainak igen nagy részvétele mellett tartották meg a rendes heti pártvacsorát.

Khuen-Héderváry Wekerlénél.

Gróf Khuen-Héderváry Károly ma délben meglátogatta a miniszterelnöki palotában Wekerle Sándort és közel ötnegyed órát tanácskozott vele. Ez a látogatás élénk feltűnést keltett a politikai világban.

Justh és a néppárt.

Justh Gyula a néppárt tegnapi állásfoglalásáról ma így nyilatkozott:

Hallom, hogy a hétfői ülésen a néppárt támadást akar intézni ellenem a bankkérdésben elfoglalt álláspontom miatt. Hát állok elébe! Bezzeg, ha a közös bank érdekében dolgoztam volna, akkor nem jutna eszébe a néppártnak, hogy ellenem támadjon. Pedig Rakovszky István legalább annyit dolgozott a közös bankért titokban, mint én az önálló, magyar nemzeti bankért nyíltan. Azt is kifogásolják most, hogy az intéző-bizottság ülése előtt látogatást tettem Lukács Lászlónál. Rám fogják, hogy ez a látogatás a titok őrve alatt ment végbe. Nem igaz. Világos nappal mentem Lukácshoz, még pedig egyszerűen azért, mert ő kért, hogy keressem föl. Ezt megelőzőleg Lukács már háromszor volt nálam, miért ne mehettem volna el tehát hozzá? De azt már a leghatározottabban kijelenthetem, hogy Lukács Lászlóval sem a bankkérdésben, sem a kibontakozásban nem egyeztem meg soha. Lukács kibontakozási tervét egy pillanatra sem fogadtam el, a bank-

provizoriumról pedig hallani sem akartam. Felmegoldásokra nincs szükség. A függetlenségi párt akarja az önálló bankot, ettől nem tájtunk. Ha az új kormány megnyerné a király hozzájárulását az önálló bank előkészítéséhez, elegendő idő állana rendelkezésre az előkészítés munkájára. *Provizoriumra tehát nincs is szükség!*

Kossuth memoranduma.

A „Magy. Tud.“ jelenti: A „Fremdenblatt“ mai vezércikkében azt írja, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek a tegnapi értekezleten azt a javaslatot kellett volna határozathozatal végett előterjesztenie, amely a király előtt fekszik. A Fremdenblattnak ez az állítása, mint a „Magyar Tudósító“ illetékes helyéről értesül, annál érthetlenebb, mert ugyanabban a levélben, amelyvel Kossuth Ferencznek Lukács László homo regiussá való kijelöltetése tudomására hozott, közölte azt is, hogy ő felsége Kossuth előterjesztését nem fogadta el. A Fremdenblattra bizzuk tehát annak megítélését, hogy illő dolog lett volna-e a párt elé terjeszteni olyan javaslatot, amelyet ő felsége nem fogadott el.

Lukács, Justh és Kossuth.

Bécsből jelentik a Bud. Tud.-nak: Több mai lapnak ama híre vonatkozólag, hogy Lukács László tegnap a Nemzeti Társaskörben azt mondta, hogy Kossuth Ferenczrel és Justh Gyulával nem lehet tárgyalni, mert mindig másként beszélnek, a Bud. Tudósítót a legilletékesebb helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a hír koholmány, mert Lukács László ilyen kijelentést nem tett.

A „Pol. Ért.“ jelenti: Egy ma reggel megjelenő lap Lukács Lászlónak egy állítólagos nyilatkozatát közli, mely szerint Justh Gyula egy napon így, másnap pedig másként körvonalozta Lukács László előtt álláspontját. Illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján jelenthetjük, hogy Justh Gyula Lukács László előtt mindenkor ugyanazt az álláspontot fejtette ki. Minden ezzel szemben lévő állítás a valóságnak egyáltalában nem felel meg.

Lemondott főispán.

Lits Gyula, Hont vármegye főispánja a kormány lemondása következtében ma beadta lemondását.

Mikes Zsigmond gróf főispán Brassó megye mai rendkívüli közgyűlésén bejelentette, hogy állásáról lemondott.

Lukács és Kristóffy.

Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: Egy mai bécsi lap Budapestről keltezett cikkében azt a hírt közli, hogy Lukács László missziójába Kristóffy József volt belügyminiszter előzetesen be volt avatva és Lukács megbízásából különböző helyeken közben is járt. Ezzel szemben illetékes helyről a következők közlésére hatalmaznak föl: *Lehet ugyan, Kristóffy József Lukács László missziójáról előzetesen informálva volt; ezt csak Kristóffy tudná megmondani. Való azonban az, hogy Lukács László missziójához Kristóffynak semmi köze nem volt, Lukács László megbízásából senkinél közben nem járt, mint a hogy — és ezt a leghatározottabban kell konstatálni — Lukács László és Kristóffy József között semmiféle összeköttetés nincs.*

Budapest, július 1.

A képviselőház összehívása. Medakovics Bogdán, Banjanin János, Lorkovics Iván és Surmin György horvát képviselők ma délelőtt tíz órakor fölkeresték a képviselőházban Justh Gyula elnököt, akinek átadták a képviselőház összehívására vonatkozó kérvényt. Az elnök megvizsgálta a kérvényt, konstatálta, hogy minden tekintetben megfelel a házszabályoknak és kijelentette, hogy a képviselőház ülést hétfőn délelőtt tíz vagy tizenegy órára fogja összehívni. Justh Gyula ennek megfelelően már intézkedett is, hogy az országos ülés hétfőn délelőtt tíz órára meghirdetessék. Az ülés napirendjére az elnök elnöki előterjesztéseken és irományok bemutatásán kívül Novoszló Mátyás horvát képviselő mentelmi joga megsértésének bejelentését tüzte ki.

A bán Bécsben. Rauch Pál báró horvát bán, mint megirtuk, ma Bécsbe érkezett. Zágrábi politikai körökben azt beszélnek, hogy ez az utazás a

horvát tartománygyűlés felosztásával van kapcsolatban.

Simkéből tanár lett. Simkó József országgyűlési képviselőt, mint értesülünk, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter állami középiskolai tanárrá nevezte ki. Simkónak a kinevezése következtében le kell mondania mandátumáról s így az oláhfalusi választókerületben új választás lett.

Glosszák.

Vigye az ördög a politikát, amelyben akkora lelt a kavarodás, hogy az ember azt se tudja már, kihez álljon a szimpáthiájával. És mit ismétlegesse az ember minden nap ugyanazokat az elkényszeredett elmésségeket, mikor az újságok napihirrovata csak úgy hemzseg a pompás apró témától.

Olvasom például a Kóburg Lujza hercegnő nyilatkozatát, amelyet a Vossische Zeitung szerkesztőségének küldött. A fenséges hercegasszony kijelenti, hogy nemcsak hogy nem akarja meglátogatni édesapját, Lipót belga királyt gasteini nyaralásában, de sőt nem is volt eddig tudomása róla, hogy édesapja ott fog nyaralni.

Rendben van. Tudomásul vesszük, hogy a hercegasszony nem fog édesapjával Gasteinban találkozni. Sem ott, sem másutt. Tudomásul vesszük a nyilatkozat sorai közül azt is, hogy apa és leánya között maradt minden a régiben. Nincs kibékülés...

Mindezt mondom tudomásul vesszük és regisztráljuk is, de bizonyisten az egész dolog nem érdekelt minket. Igazán nem is értem, hogy miért foglalkoztatja most ez a két ember ilyen unalmas lappáliákkal a nyilvánosságot, mikor esztendőkön keresztül ők liferálták Európának a legérdekesebb szerelmi botrányokat. Az ő talákozásaik külön-külön határozottan érdekesebbek és mulattatóbbak voltak, mint amilyen ez lenne, amit a hercegasszony most olyan kategorikusan lezár. Miért nem marad meg ez a két talentumos ember az eredeti metierjénél?

— Vagy talán Lipót király is (!) kivénült volna már a pásztorjátékokból?

*

Történnék néha hallatlan humoru apróságok.

A multkor egy királyi ügyész hivatalos funkciója közben, részeg napszámos módjára piszkolódott a szocialista munkásmozgalmak fölött. Egy másik ügyész, aki csak hallgatóként volt a teremben, hangosan helyeselte az otrombaságokat.

Erre azt a másik ügyészt egy szocialista leköpte. Hát nem mondom, hogy ez a delikát dolog valami tulságosan méltó lenne egy osztályöntudatos, szervezett szocialistához, de ha már megtörtént, hát tagadni nem igen lehet.

Azonban!

A leköptött ügyész először letartóztatatta megbántóját, azután pedig párbajsegédekét küldött a nyakára, akik közül az egyik maga is híres nevezetes szocialista író és szociológus tudós. A szocialista párbajsegéd ur azonban nem engedhette meg, hogy a királyi ügyész ur lovagias afférbe keveredjék egy köpködő szocialistával. Kapta hát magát és az egész ügyet a katonai becsületbűnség döntése alá bocsátotta.

Hát nem pompás ötlet ez? Mikor a tudományos szocialista rájön, hogy párbajügyben a legilletékesebb fórum a militarizmus...!

Es katonákban volt annyi kulantéria, hogy a szocialista párbajsegéd kívánságára diszkvalifikálták a szocialista asztalos segédet...

*

A nagy végrendelet-hamisítási pörben Vázsonyi Vilmos nagyon megnehezítette, hogy a bűnügy roppant érdekességű részletei a nyilvánosság elé kerültek.

Vázsonyi tekintettel arra, hogy az ellenfélnek Lengyel Zoltán és Győző Dezső személyében két ügyvédje van, szintén maga mellé vette Nagy Dezsőt, a Józsefváros híres kriminálistáját. Már most mind a két párton két jogtudós keresi az igazságot.

Eppen a szenzáció kipattanásának estéjén

találkoztam Vázsonyival és megkérdeztem tőle, hogy mit szól az ügyhöz?

— Kár volt Lengyel Zoltánnak így kitrombitálni mindent — mondta Vázsonyi némi keserűséggel; aztán az ő szokott, kemény szatirjával tette hozzá:

— Már most a helyzet az, hogy két hadsereg áll egymással szemben. Az egyiknek van két jó trombitása, de nincsenek ágyui. A másik hadseregnek nincsenek ugyan trombitásai, de van két nagy ágyuja.

Majd meglátjuk, melyik ér többet.

*

A főváros tanácsa az új lakásbérleti szabályrendeletben kiakarja mondani, hogy a jövőben házimestereknek ne legyen személyes joguk a lakások bérbeadására.

Vigye el az ördög az ilyen liberális újításokat! Eddig legalább úgy volt valamelyes mód rá, hogy az ember olcsó lakáshoz jusson, hogy egy-két-tíz ezüst pénzzel kedveskedett a lakáskiadással megbízott „házfőnöknek.” Most ez is vízbe esett. Az ezüstpénzeket azonban ezután is csak úgy oda kell majd adni a kapumester uraknak, mint eddig. Sőt — tekintettel a magas buzáarakra — még ugyabban...

Hát van jó dolga annak a fővárosi tanácsnak?

(—vay.)

A krétai kérdés.

— Háborus készülődések. —

Budapest, július 1.

Minél közelebb esik az időpont, amikor a hatalmak visszavonják csapataikat Kréta szigetéről, annál nagyobb a veszedelem, hogy Törökország és Görögország között ismét kitör a háború. A törökök a thesszali határ mentén már is nagyobb számu katonai csapatokat összpontosítanak és minden intézkedés arra vall, hogy Konstantinápolyban komolyan foglalkoznak a háború eshetőségével. A görögök magatartásából is azt lehet következtetni, hogy Athénben már elfelejtették az 1898-iki csufos vereséget, mert szintén nagyon harcias kedvben vannak. Így aztán, könnyen megesik, hogy Törökország és Görögország ismét összemerik fegyverüket Kréta birtokáért, rövid tíz év alatt most már másodszor.

Mai híreink a következők:

Hire jár, hogy a négy krétai védő-hatalom egyike a portánál kérdést intézett, hogy mi a célja annak, hogy a görög határon csapatokat vonnak össze. Szükséges volna, hogy a porta erről megnyugtató felvilágosítást adjon, mert ezt az intézkedést könnyen Görögország ellen irányuló ellenséges szándéknak tekinthetnék.

Az „Osmanisches Lloyd“ jelentése szerint a porta azon hírek következtében, hogy Görögország széles körben fegyverkezik, és amutákat vesz fel a görög hadseregbe, utasította képviselőit, jelentsék ki a nagyhatalmaknak, hogy ha Görögország folytatja hadikészülődéseit, megizeni neki a háborút. A török kormány különösen a határa szükségessé várható csapatszállításokra szünelenül nagy előkészületeket tesz. A vezérkar az epirusi tüzéségi hadállást elégtelennek jelentette ki, mire a harmadik hadtest parancsnoksága azonnal több zászlóalj tüzéséget küldött Epirusba. Az albánok alig várják, hogy az ellenségeskedések az általuk gyűlölt görögökkel megkezdődjenek, és azzal fenyegetőznek, hogy a görögöket esetleg saját szakállukra is meglátadják.

A Korfuban élő albán és török emigránsokat a korfui görögök föl hívták, hogy egy esetleges török-görög háború esetén igyekezzenek az albán autonómiáért küzdő albánokat a görögök részére megnyerni és általános albán fölkelést szítani Albániában. A görögök biztosították az albánokat, hogy görög részről minden törekvésükben támogatásra találnak. Az ifjú-törökellenes ó-törökök is amellett vannak, hogy az albánok fogadják el a görög szövetséget. A macedóniai bolgároknak a görögök ellen eddig folytatott harcaik-

nak most az az eredménye, hogy a bolgár bandákat a török katonaság és a hatóságok nem üldözik, sőt a görögellenes hangulatból kifolyólag, hallgatag támogatásban részesülnek. Az utóbbi hetek véres összeliüközései a török részről való támogatásban leltek magyarázatukat. Szándánszki, a macedóniai bolgár forradalmi bizottságok elnöke, ajánlatot tett a szalonikii ifjú-török bizottságnak, hogy egy esetleges török-görög háború esetén 30,000 bolgár önkéntessel a török hadsereg rendelkezésére bocsátja magát. Az ifjú-török bizottság elfogadta Szándánszki ajánlatát, aki most egy kisebb bolgár csapattal toborzó utra indult Macedóniába. Szándánszki reméli, hogy a görögök ellen Bulgáriából is segítséget fog kapni.

Tegnap Szalonikiben tíz görög forradalmárt, köztük négy tisztet tartóztattak le, akik Görögországból jöttek. A görögök házaiban sok bombát és fegyvert fedeztek föl. Az egyik fogoly tisztnél névsort találtak, amelyen fel voltak sorolva azok, akik ellen merényleteket fognak elkövetni. A névsorban szerepel 20 előkelő bolgár és a szalonikii gimnázium igazgatója. Ellassonából jelentik, hogy egy mohammedán munkáscsoportot, amely Teszszáliából jött, Meluna közelében görög őrség körülfogott és reája tüzelt. Egy törököt megöltek, kettőt megsebesítettek. Egy török csapat, amely meghallotta a tüzelést, odasielt és megmentette a munkásokat.

KÜLFÖLD.

A német válság. A félhivatalos czáfolatok ellenére egyre világosabban kitűnik, hogy Bülow birodalmi kancellárt a közte és a szövetségi tanács egyes tagjai közt felmerült differenciák késztették a lemondásra. Ezekről a differenciákról a konzervatív „Reichsbote“ a következőket írja:

„A birodalmi kancellár a kieli kihallgatásról azzal tért vissza, hogy lemondását csak határozatlan formában jelentette be, csakhamar azonban sokkal élesebben hangsúlyozta, hogy lemondása visszavonhatatlan.”

Ebből kitűnik, hogy a viszony Bülow herceg és a szövetségi tanács egyes tagjai között nem volt jó, amit a „Reichsbote“ annak tulajdonít, hogy a szövetségi tanács tagjai éppen úgy, mint a porosz miniszterek nem találták épületesnek azt a modort, vmellyel velük a birodalmi kancellár érintkezni szokott.

A birodalmi gyűlés folyosóján Bülow herceg esetleges utódjai között Bethmann-Holweg birodalmi belügyi államtitkár is emlegették. Hir szerint Bülow herceg maga ajánlotta őt utódjúl a császárnak. Bethmann-Holweg a császár tanuló-társa volt a bonni egyetemen. Vilmos császár már többször adta neki barátságának és jóindulatának tanujelét. Bethmann-Holweg konzervatív ugyan, de nem reakcionárius és hivatalában nemcsak a baloldali pártoknak, hanem a szocialistáknak szimpátiáját is meg tudta nyerni. A baloldal tenne kifogást kinevezése ellen, a konzervatívok pedig, mint az ő emberüket üdvözlének, mert néhány esztendővel ezelőtt a porosz képviselőházban az általános választójog ellen nyilatkozott.

A birodalmi gyűtés mai ülésén napirenden volt a söradó-törvény második olvasása.

Több szónok felszólalása után

Bethmann-Holweg államtitkár a következő nyilatkozatot tette: Az utóbbi napok lapjelentéseiben gyakran olvasható az az állítás, hogy tárgyi nézeteltérések és személyi differenciák állanak fel a szövetségtanács, ennek tagjai és a birodalmi kancellár között. A birodalmi kancellár nevében és a szövetségtanács nevében, amely az imént megtartott ülésében erre egyhangúlag felhatalmazott és világosan felkért, ezen állítást, mint amely minden alap hiján van, visszautasítom. A szövetségtanács teljesen egyetért a birodalmi kancellárnak a pénzügyi reform ügyében követett magatartásával és eljáráásával. Hálát érez a birodalmi kancellár iránt azért, hogy a császárnak és birodalomnak megteszi azt a szolgálatot, hogy addig marad hivatalban, amíg a reform a szövetséges kormányoknál megfelelő formában el van intézve.

Lerchenfeld gróf bajor szövetségtanácsi meghatalmazott erre a következőket jelentette ki:

A magam számára is szót kértem, hogy megerősítem azt, amit a birodalmi kancellár képviselője az imént mondott. Különösen a szövetségtanácsra vonatkozó híreszteléseket kívánom mesének minősíteni. Teljes meggyőződéssel mondhatom, hogy a birodalmi kancellár, aki 12 éve tagja a szövetségtanácsnak, ennek összes többi tagjával a legjobb, legbizalmasabb viszonyban van. Különösen határozottan utasítom vissza a már másodszer felmerült híresztelést, amely köztem és a birodalmi kancellár között fenálló személyes ellentétéről szól.

Steindl cenzurpárti szerint nem ismerik azok a bajor viszonyokat, akik az adót a fogyasztásra kívánják kivetni. A sör ott élelmiszer, amelyet bérképen pénzértékben fogadnak el. Heim cenzurpárti a mérséklésre vonatkozó javaslatokat helyesli, ellenzi az élelmiszerek megadóztatását, így tehát a sör megadóztatását is, ellenben annak helyébe a dohányadót ajánlja.

Meg lehet teremteni a gyufamonopóliumot és rendezni a kálium-kivitelt. Südekum szociáldemokrata pártja nevében azt mondja, hogy a javítást célzó módosításokat elfogadja, egyben azonban a többi javaslatok tekintetében visszautasító magatartást foglal el. Sydow államtitkár számszerű adatokkal bizonyítja, hogy a nemzeti liberálisok módosító indítványai helyes számításokon alapsznak. A vitát ezután berekesztik és a bajor cenzurpárti tagok által elfogadott skálát névszerinti szavazásban száználcvannolcvan szavazattal 161 ellenében elvetik, majd 196 szavazattal 138 ellenében elfogadják a bizottságnak a söradóra vonatkozó javaslatát. A részletes tárgyalás során több, különösen a kis serfőzdek helyzetén könnyítő módosítást fogadnak el. Speck cenzurpárti újabb szakaszt ajánl, amely azt mondja, hogy más szövetséges államból behozott sör pótdadó alá essék. Rheinbaben pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a vámtörvényre nincs szükség.

Báró Rheinbaben pénzügyminiszter kéri a birodalom pénzügyi helyzetére tekintettel az indítvány elvetését. Speck cenzurpárti rövid megjegyzése után az indítványt elvetik. A 12. szakasznál elvetik Pachnitzke indítványát, mely jogi kérdésekben az országos törvényszéket alkotta illetékesnek kimondani. Azon pontnál 6.95 márkában állapítja meg hl.-kint a határt, meddig a községek a ser megadóztatásában terjeszkedhetnek, rövid vita után külön pontot fűznek hozzá, mely szerint a községek az eddigieknél nagyobb illetéket kérhetnek, ha a tartományi törvényhozás másként nem határoz. Ezután lényegtelen változásokkal elfogadják a törvény hátralévő szakaszait. Hosszabb hárszabály után elvetik Singer szociáldemokrata indítványát, hogy a holnapi ülés napirendjének első pontja Beethman-Holweg államtitkár és gróf Lerchenfeld mai nyilatkozatainak megvitatása legyen. Az ülés háromnegyed 8 órakor este ért véget.

Más forrásból még a következőket jelentik: A császár nem szívesen látja távozni Bülow herceget a külügyi helyzet miatt különösen most, mikor a krétai kérdés Anglia és Franciaország magatartása következtében bonyodalmakkal fenyeget. Valószínű, hogy a császár aktív szolgálatban lévő tábornokot fog kinevezni kancellárrá s ebben az esetben nyilván Löwenfeld tábornokra fog esni választása, aki rendkívül kedvelt az udvarnál.

Ezzel szemben a Frankfurter Zeitungnak jelentései berlini tudósítója, hogy Vilmos császár még nem szemelte ki Bülow herceg utódát. Valószínűleg ugyanaz fog történni, mint Bismarck herceg távozása után, hogy t. i. valamely magasrangú diplomata vagy államhivatalnok, esetleg tábornok kerül a kancellárság élére, akinek nincsen határozott pártállása.

Fallières kitüntetés. A francia sajtó nagy elismeréssel kommentálja Fallières elnöknek a Szent István-rendjellel való kitüntetését és a „Temps” azt írja, hogy csakis Páris és Bécs együttműködése hozhatja meg a leszerelést. A „Radical” a következőket írja: Már régen köztudomású volt, hogy a francia köztársaság és a habsburgi monarchia között a legjobb viszony áll fenn. Fran-

ciaországnak korrekt magatartása a boszniai váltságban még megerősítette a Franciaország és az osztrák-magyar monarchia közti jó viszonyt.

A helyzet Ausztriában. A pártelnökök konferenciája délután 5 óráig tartott és eredménytelenül oszlott szét. Udrát kijelentette, hogy pártja az utolsó konferencián kifejtette álláspontját s nincs oka, hogy attól eltérjen. Ilyen körülmények között nem lehetett a munkaprogramot megállapítani. A képviselőház nemcsak holnap, hanem szombaton is fog ülésezni.

A reichsrat közgazdasági bizottsága névszerinti szavazással 29 szavazattal 9 ellenében elhatározta, hogy áttér a kereskedelempolitikai felhatalmazási törvény és a román kereskedelmi szerződés részletes tárgyalására. Ezután vita nélkül részleteiben is elfogadják a két törvényjavaslatot s áttértek a kereskedősegédekre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására. A szociáldemokraták holnapra nagy ellenakciót terveznek a szláv obstrukció leküzdésére. Nyolcvan sürgős indítványt fognak benyújtani, amelyekbe befoglalták a legfontosabb törvényjavaslatokat, köztük a kereskedelempolitikai felhatalmazási javaslatot és a román kereskedelmi szerződést is. A szociáldemokraták az ülészak meg hosszabbítását kívánják, mert kiszámították, hogy július végéig a szláv ellenzéki obstrukció sürgősségi indítványával végezni fog a ház még akkor is, ha névszerinti szavazást követelnének a szláv pártok s akkor aztán sor kerülhet az ő sürgős indítványaikra. Csak az az egy lehetőség változtatna ezen, ha a szláv ellenzék botrányokkal zavarná meg az üléseket, mert akkor időnek előtte be kellene zárni az ülésszakot.

Az olasz hajóhad az Adrián. Az olasz kamara tegnapi ülésén Bianchini klerikális képviselő a miatt panaszkodott, hogy az olasz flotta sohasem jelenik meg az Adriai-tengeren. Aubry tengernagy erre azt felelte, hogy ez nem áll, sőt az idei tengeri hadgyakorlatok az oltantói csatornában fognak lefolyni. Bianchini ezzel a válaszzal megelégedett.

Anglia védelme. Az alsóház tegnapi ülésén Ellenbrough fölhívta a kormány figyelmét arra, hogy ha a flottának közeli londoni látogatása alkalmával a Temze torkolatánál hajókat sülyesztene az egész angol tengeri hadierőnek elvoina zárva az útja. Kérde a kormányt, vajjon tekintettel a kockán forgó óriási érdekekre és tekintettel a modern találmányok terén elért rendkívüli haladásra, nem érkezett-e el az ideje annak, hogy oly intézkedések tétessenek, mint Gibraltárban, hogy ezek megóvják az angol tengeri hadierőnek eredményes megáradás ellen. A nagy csatahajók többségét a londoni látogatás alkalmával nem a szűk, sekély folyóvizeken, hanem a mélyebb vizeken Skócia körül kellene állomásoztatni.

E kérdésre válaszolva, Earl of Granard, mint az admirális képviselője, kifejtette, hogy nagy öröme előtte szóló aggodalmait a látogatás hivatalos programjának közzététele tárgyaltanná teszi. — Az admirális szerint a helyzetnek megfelelő valamennyi óvintézkedés megtörtént a flotta védelmére, akárhol állomásozzék is. Hirtelen támadás árulás volna minden idegen hatalom részéről. Mint Grey államtitkár kifejtette, Anglia viszonya a külföldi hatalmakkal a képzelt legjobb és a politikai szemhatáron felhők nem láthatók. Reméli, hogy ez az állapot még sok éven át tartani fog.

Earl of Eardor erre felszólítja a kormányt, bizonyosodjék meg, vajjon hirtelen támadás lehetetlen-e.

Earl of Creve gyarmatügyi államtitkár azt válaszolta, hogy bár Anglia a hirtelen támadás lehetőségét nem hagyhatja számításán kívül, mégis az ez ellen teendő intézkedések számára bizonyos határok vannak. Hasonló aggodalom Európa más országaiban is már megnyilvánult és pedig az a hír volt elterjedve, hogy Anglia kikötőket készítené bombázni oly időben, midőn semmiféle differencia a két ország között nem volt. Angliában — ugymond — jól ismerjük a veszedelmét egy ilyen angol támadásnak, de föl kell tennünk,

hogy hasonló rablóhadat semmiféle civilizált hatalom indítani nem fog. Távol áll azonban tőle azt állítani, hogy Angliának minden időben nem kell megtennie minden józan számításból folyó óvintézkedést.

Abdul Hamid fogsága. Szalonikii jelentések szerint Abdul Hamid volt szultánt kötelezték, hogy valahányszor eltávozik az Allatini-villabeli lakosztályából s a kertbe sétára megy, ezt az őrpáncsnoknak jelentse, alkalmasint abból a célból, hogy megfelelő óvrendszabályokat alkalmazhassanak. Az utóbbi időben az exszultán ezt elmulasztotta és előzetes jelentkezés nélkül sétálgatott a kertben. A szolgálattelvő tiszt emiatt kérdőre vonta s az őrséget azóta negyven főre emelték. Abdul Hamid a kormánynak egy checket küldött, amely 1 millió török fontra van kiállítva. Ezt az összeget a porta a második és harmadik hadtestek felszerelésére fogja fordítani, jóllehet a volt szultán kikötötte, hogy 500.000 fonton vásárolják meg a számára az Allatini-villát. A kormány ezt a kívánalmat azzal utasította vissza, hogy a volt szultán a nemzet foglya, tehát nincs joga házat és földbirtokot vásárolni.

A szerb királygyilkosok. A hadügyminiszter azt a javaslatot terjesztette a miniszterium elé, hogy azokat a tiszteteket, akik tényleg résztvettek Sándor király meggyilkolásában, végleg kiűzzük ki a hadsereg kötelékéből, még pedig századostól fölfelé nyugdíjazzák őket, alezredestől fölfelé pedig egyes katonai hivatalokban helyezték el az illetőket. A minisztertanács helyeselte a javaslatot. Okanovics őrnagy nyugdíjazása következtében a konfliktus György herceg és az összeesküvők között még jobban kiélesedett. Az összeesküvők kényszeríteni akarják a kormányt, hogy távolítsa el a volt trónörökös Szerbiából. Okanovics őrnagy ismét nyílt levelet adott ki, amelyben jelzi, hogy röpiratának első fejezetei július 15-én fogják elhagyni a sajtót s ezekben lesz szó György hercegről.

EGYHÁZAK.

— (Egyházmegyei közgyűlés.) A győri ág. ev. egyházmegye június 29-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Téthén, Horváth Sámuel esperes és Barcza Géza felügyelő elnöke alatt. A terjedelmes esperesi jelentés teljes képét nyújtotta az elmúlt közigazgatási év örvendetes egyházi életének. Győrtől belmissziói egyesület, Győrszemerén nőegylet alakult és indult szép fejlődésnek. Csikvándnak az Amerikában élő hitsorosok 2500 koronáért szép új orgonát adományoztak. A Matkovich család 200 koronás, Barcza Géza és dr. Barcza Dezső újabb 100—100 koronás adományán kívül még számos jótékony adomány gyűlt össze az egyes egyházközségekben. Két érdeműs tanító, Buthy Márton és Smikli János félszázados működés után megérdemelt nyugalomba vonult. A számvevőszék jelentését Madár Mátyás elnök terjesztette elő. Itt is örvendetes gyarapodás mutatkozik. A jövő évtől az egyházközségek közigazgatási költségei 50 százalékkal kevesebdni fognak. A népiskolai bizottság jelentése keretében a közgyűlés köszönetet szavazott a tanítói karnak. A gyámintézeti jelentés kapcsán a közgyűlés segélyeket osztott ki Börcs, Ménfő, Szemere, Tényő és Öttevény szegénysorsu egyházközségeknek. Az egyházkerületi gyűlésre képviselőül küldettek ki: Madár Mátyás és Izsó Vincze lelkészek s a felügyelői karból dr. Fischer Gyula és Halász Jenő. Több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés barátságos közbejöttel ért véget.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK

Szalmárvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap dr. Fatussy Árpád főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. Az aradi vesztőhely megváltására a közgyűlés 500 koronát szavazott meg. Majd elfogadják a múlt évi közuti zárószámadást. Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Nin
nyomor
szegénye
Hamid,
dalom m
villa bus
Sóh
kai, mel
a legfény
napsütöt
mélység
vagyonát
vagyon
ték palot
remhölgy
Nem hag
évi apan
hogy szé
dig négy
hölgy kö

Vajji
szultán?
Bizo
a világon
lehet nek
amennyit
alatt rab
a népekt
koldussá
borzalma
től megb
azért gyl
ragban, v
bősz lel
sét nem
nemrég i
alatti he
emberek
Lehe

lett embe
hogy rém
lidércnyo
jéggé fag
hölgyeire
és szinda
Shakespe
az átkozo

Deho
hogy az!
máért. M
Tessék
Szaloniki
volt szult
távozik a
kertbe sét
jelentse,
megfelel
nak. Az u
lasztotta é
toit a ker
kérdőre v
emelték.

Más
ságot köv
Amint hog
egyen sen
Mária Ant
büne nem
csak egy
rongyos o
szabad sé
zony, a c
gény meg
a szegény
Uralkodók
mindig föl

Az

Szo

VI. EÖ

A

A

A szegény ex-padisah.

☉

Nincs olyan elhagyatott árva, nincs olyan nyomorult koldus, aki szegényebb volna, vagy szegényebbnek érezné magát, mint most *Abdul Hamid*, még nemrég a hatalmas ozmán birodalom mindenható ura, ma pedig az Allatini-villa busongó rabja.

Sóhajtozik és a csillagos égre kiáltja átkait, mely vele oly mostohán bánt, hogy ime: a legfényesebb magaslatról, melyen állt, a napsütötte ormokról ledöntötte a legsötétebb mélységbe. Mert lám: elvették tőle minden vagyonát, amelyet összeharcsolt s a rengeteg vagyont állami czélokra használják fel. Kitétek palotájából, a ragyogó Yildizből. Még háremhölgyeinek nagyrészt is távollattartják tőle. Nem hagytak neki többet, mint egy millió font évi apanaszt és néhány háremnőt. Ezek igaz, hogy szépek, de mit teygen velük, amikor eddig négyszáznál több szebbnél-szebb háremhölgy közül válogathattak?

Vajjon miért busong oly nagyon az ex-szultán?

Bizonyára rossz lelkiismerettel jár ezen a világon — gondolják a jóhiszeműek. Hisz lehet neki lelkiifurdalása elég: rabolt annyit, amennyit száz szervezett rablóbanda tíz év alatt rabolni tud. Rabolt egyesektől és rabolt a népektől. Koldussá tett ezeket és majdnem koldussá tette országát. És gyilkolt is. Oly borzalmasan és szisztematikusan gyilkolt, amittől megboradhat minden bűnös ember. Nem azért gyilkolt, amiért más vétkes: hirtelen haragban, vagy nyomorúság miatt. Hanem, mert bőségre lelte a kivánsát. Ha embervér gőzölgését nem látta, nem is érezte jól magát. Csak nemrég irtuk meg, hogy fölfedeztek egy földalatti helyiséget, ahol az általa meggyilkolt emberek csontjai hevertek.

Lehet, hogy a meggyilkolt és koldussá tett emberek kísértetei jelennek meg előtte, hogy rémületes éjjeleket szerezzenek neki, hogy lidércnyomást gyakoroljanak rá, ha alszik is jéggé fagyjon ajkán a mosoly, mikor háremhölgyeire néz. Így van ez megírva regényekben és szindarabokban. Tetszik emlékezni, hogy Shakespeare III. Richardját hogyan rémítették az átkozott kísértetek.

*

Dehogy az a baja az ex-szultánnak, dehogyan az! Nem azért vádolja az eget, hanem másért. Nem szabad felügyelet nélkül sétálnia. Tessék csak elolvasni ezt a jelentést, mely Szalonikiból érkezik. Így szól: *Abdul Hamid* volt szultánt kötelezték, hogy valahányszor eltávozik az Allatini-villabeli lakosztályából s a kertbe sétára megy, ezt az őrparancsnoknak jelentse, alkalmasint abból a czélből, hogy megfelelő óvrendszabályokat alkalmazhassanak. Az utóbbi időben az exszultán ezt elmulasztotta és előzetes jelentkezés nélkül sétálgatott a kertben. A szolgálattevő tiszt emiatt kérdőre vonta s az őrséget azóta negyven főre emelték.

*

Más embert, aki annyi rablást és gyilkosságot követett el, régen felakasztottak volna. Aminthogy leütötték XVI. Lajos fejét, aki mint egyén semmi gonoszszágot el nem követett és Maria Antoniette fejét, akinek szintén semmi bűne nem volt. De *Abdul Hamid* jajong, hogy csak egy millió font évi jövedelmet és néhány rongyos odalisket hagytak meg neki és nem szabad sétára indulnia bejelentés nélkül. Bizony, a civilizáció még mindig nagyon szegény megtorló eszközök hiányában. Vagy csak a szegény emberek bűneit tudja megtorolni? Uralkodók előtt, akármilyen gyilkosok is, még mindig földre borul és hasra vágódik?...

(t.)

Az EGYETÉRTÉS

Szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A losonczi nábob végrendelete.

— Harez a milliókért. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 1.

A milliós pör most már a bíróságot foglalkoztatja, nagyarányúságával azonban kitöri azokat a kereteket és újabb részleteivel minden nap kikívánczozik a közönség elé.

A mai napon új panaszos lépett föl: *Horovitz* Károlyné, született Weisz Lotti, akinek pörbeli képviselője dr. Nagy Emil. *Horovitz* Károlyné ügyvédje már átanulmányozta az iratok nagy részét és így nyilatkozott a pőről:

— Összes vagyonommal jótállok, hogy megnyerjem a pört. Ha elveszítem, bánálpénz gyanánt lekötöm összes vagyonomat.

Dr. Felletár Emil szakvéleménye.

Az Osztrák-Magyar Bank szakvéleményével dr. Wohl Aladár és jogi képviselői dr. Felletár Emil törvényszéki szakértő véleményét állítják szembe. Dr. Felletár, akinek megvannak az eszközei, hogy belcokban mérgeket állapítson meg, semmiesetre sem rendelkezik olyan finom műszerekkel, mint az Osztrák-Magyar Bank műszaki osztálya és csakis így érthető, hogy szakvéleményében olyanokat állít, amik semmi szín alatt meg nem állhatnak.

Dr. Felletár Emil szakvéleménye a következő:

Az okirat teljes szövege antraczen tintával, tollal íratott. A legesekélyebb körülmény sem fog fenn ama gyanura, hogy az okirat szövegét különböző időben írták, mert a végrendelet egy és ugyanazon tintával és tollal íratott. A végrendelet szövegének és aláírásai alatt lithografálásra alkalmas anyag nem létezik.

A Wohl Hermann Armin névalírás megvizsgálásán a tinta eltávolítása után a papíron az eredeti vonások határait föltüntetve, a jobban nyomott toll két hegyének megfelelő páros bemélyedés maradt hátra, melyhez hasonló bemélyedés az okmány szövegéből eltüntetett többi vonások helyén sehol sem észlelhető. A Wohl Hermann névalírás tintájának eltávolítása után az eltávolított vonások helyén a papíron maradt és az eltávolított betűrészek határait (széleit) képező bemélyedésben görcs alatt idegen anyagot (grafitot, festőanyagot) nem fedeztünk fel. Ezen bemélyedések tehát csupán a tollnak két hegye által okozottak és arra utalnak, hogy ezen név írása alkalmával a toll erősebben nyomott a papírra, mint az az okirat többi részének írása közben történt.

A végrendelet papírján a kipontozott vonalak nyomdafestéke az alkatrészét képező kormon kívül mit sem tartalmaz. A pontok a ténna alatt mindennél megvannak. Az írás mindentűtt és így a pontok fölött is kidudorodik. A nyomtatott részek fektékanyagában nincs semmi különbség. Ecsetszálak jelenléte egyáltalán nem volt felfedezhető, hanem a mikroskóp, a szoba levegőjében szál-longó szemcsék, tollpolyhek, azonkívül növényi eredetű rostszálak, a papírból kiálló rostszálak és a papír következő oldaláról átragadt szálak voltak csak felfedezhetőek. Dr. Felletár, s. k.

A törvényszéki szakértő véleménye annyira ellenkező Hasura főfelügyelő szakvéleményével, hogy csak az egyiknek lehet igaza. Már pedig a valószínűség az Osztrák-Magyar Bank főfelügyelője mellett szól, mert dr. Felletár öreg ember, aki ezt a munkát *Jalm* József nevű segédjével végeztette el és dr. Felletárnak nem állnak rendelkezésére azok a technikai eszközök, amilyen az Osztrák-Magyar Bank laboratóriumában találtattak. Abban a műhelyben, ahol nem levelek, hanem kizárólag hamisított okiratok, bankok megvizsgálásával foglalkozik egy európai hírű szakértő.

Jalm Józsefről, akiről itt szó van, egy esti lap szerint dr. Lengyel Zoltán azt mondotta volna, hogy a fogházban ül. Megkérdéztünkre dr. Lengyel Zoltán kijelentette, hogy ilyen vagy ehhez hasonlót sohasem mondott.

Dr. Fráter Sámuel nyilatkozata.

A mai napon volt alkalmunk beszélni dr. Fráter Sámuellel, az egyik panaszzal, aki a következő nagyon érdekes dolgokat mondotta el:

— Sok más elfoglaltságom miatt ezidő szerint alig olvasok lapot és így többnyire csak hallomás útján jutnak tudomásomra ama hírek, melyek atyai nagybátyám, *Wohl* Hermann meghamisított végrendeletével kapcsolatban nyomdafesték alá kerülnek, de a mely hírek most már — az Osztrák-Magyar Bank műszaki osztályának a véleménye után — valójában nem is érdekelnek.

Egyet-mást azonban el kell mondanom. Amikor dr. Wohl Aladár miatt másodszer árvereztek el és tetek családommal együtt földönfutóvá, fölkerem dr. Frivaldszky Sándort — ha jól emlékszem — Ferencziak-téri lakásán. Frivaldszky nagy beteg egy karosszékben ült. Szórol-szóra ezt mondoitam neki:

— Ön éppen olyan jól tudja, mint én, hogy dr. Wohl Aladár egy hamis végrendelet alapján jutott birtokba. Nézze helyzetemet és lépjen közbe, hogy Aladár velem elfogadható egyezsége jöjjön. Ha nem teszi meg, tovább folytatom ellene a pört.

Dr. Frivaldszky Sándor erre kikelve magából így felelt:

— Csak perelje tovább azt a gazembert. Én fogok a legjobban örülni, ha fölakasztják a bitangot. Mert nemcsak magukat, de még engem is megcsalt a gazember.

— Dr. Frivaldszkynek ez a kifakadása az őszinteség olyan látszatát keltette fel bennem, hogy egy pillanatig nem kételkedtem tovább a végrendelet hamis voltában és abban, hogy a hamisításnak egyik tettesével ülök szemközt. Kézfogas nélkül távoztam és mentem egyenesen dr. Lengyel Zoltánhoz.

Tovább megyek. Hivatkozom dr. Gyöző Dezső budapesti, dr. Keszler Lipót, Weisz Lajos és Fráter László losonczi lakosokra, hogy már a múlt hó 25 én Losonczon beszélgetve velük, azt mondoitam, hogyha dr. Wohl Aladár birtokában leveleket találunk, a levelek közt olyan is lesz, amely *Frivaldszky*-tól származik és amelyben az utóbbi nagyon is erélyesen fogja követelni jutalmát a sok szivességért, melyet ő a dr. Wohl Aladár érdekében tett. Nem tett bele huszonnégy óra és a föltevésém valóra vált.

Föltétlenül érdekes és hitelet érdemlő ez a nyilatkozat, mert uri ember, ügyvédember ilyen szenzációs pörben nem nyilatkozik derűborura. A levelet, amelyre nyilatkozatában czéloz csakugyan megtalálták dr. Wohl Aladár papírosai közt és az írás csakugyan olyan tartalmu, amilyennek dr. Fráter előre jelezte. Dr. Frivaldszky az írásban csakugyan tett nagy szolgálatokra utal és meglehetősen ridegen követelti költségek számlájának kiegyenlítését.

A panaszosok új beadványa.

A losonczi nábob végrendelet hamisítási bűnyűében a mellőzött örökösök jogi képviselői nemcsak Budapesten és Losoncson vették zár alá dr. Wohl Aladárnak, a szerencsés örökösek összes ingó és ingatlan vagyonát, hanem a biztosítási végrehajtást és a bűnyűyi zárlatot még dr. Wohl Aladár osztrák területen levő ingatlanaira is foganatosítani akarták. Az osztrák polgári bíróságok azonban visszautasították a biztosítási végrehajtás foganatosítását. A mellőzött örökösök erre befolyamodtak a vizsgálóbíróhoz, hogy hivatalból keresse meg a wieni büntető törvényszéket a bűnyűyi zárlat foganatosítása iránt. A vizsgálóbíró el is küldte ezt a megkeresést, de ennek nem lett semmi eredménye, mert a wieni büntető törvényszék is megtagadta ebben az ügyben a bűnyűyi zárlat foganatosítását.

A mai napon dr. Lengyel Zoltán és dr. Nagy Emil, a panaszosok jogi képviselői közös beadványt intéztek dr. Szlavek vizsgálóbíróhoz. Ebben a beadványban sérelmesnek tartják a vizsgálóbíró azon eljárását, hogy eddig dr. Wohl Aladárt egyedül hallgatta ki és a sértetteket, akik szintén megidézhetőek, nem szembesítette a kihallgatás után dr. Wohl Aladárral. A felfolyamodás felterjesztése előtt arra kéri a vizsgálóbírót, hogy adjon alkalmat a sértetteknek, hogy megtellessék észre-

reteleiket dr. Wohl Aladár vallomására, valamint arra, hogy előterjeszthessék a többi terheltekre vonatkozó bizonyítékaikat is.

Előfizetési felhívás.

Az Egyetértés negyvennegyedik évfolyamát futja most meg, negyvennégy esztendő óta szolgálja ez az újság a magyar kultúra ügyét. Az a hosszú ut, melyet a függetlenségi és negyvennyolczas eszmék törhetetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, amelyeket elért, igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharcosa, hanem ennek a harcnak leg-erősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés multja egyuttal a jelen programja és a jövő mértéke. S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szűnünk meg szakadallanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy negyvennyolczas eszmék kivívásában.

Az Egyetértés hírszolgálatát elsősorban, mert úgy a hazai, mint a külföldi hírforrásokkal való összeköttetései révén a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket. Cikkeinket a legkiválóbb publicisták írják, rovataink bőveik és változatosak, közgazdasági, színházi híreink érdekesek és változatosak, szépirodalmi közleményeink magas színvonalon állanak.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja” című, gyönyörűen kiadott mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos szép és érdekes reprodukcióval tarkított gazdag mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföldi nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karcolatokat, színházi történeteket és háztartási tanácsokat.

Az „Egyetértés” előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 » — »
Felévre	14 » — »
Égész évre	28 » — »

UJDONSÁGOK.

Kérjük azokat a t. oz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése július hó elsejével lejárt, hogy a lap megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Lakóhelyváltozás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új címüket idejohozán közöljék velünk. Minden erre vonatkozó bejelentéshez szüksége van a kiadóhivatalnak, egyuttal arra a czimszalagra is, amelyre az előfizetett példány a legutolsó tartózkodás helyére men. Külföldre való költözködés esetén kérjük a portókülönbözet megtérítését is.

Nyáron az egész fűrdő-évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárkora utánunk küldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

A főváros környékén levő nyaralókba idején pontosan viteljük a lapot.

NAPIREND. Naptár. Péntek, július 2. — Róm. kath. Szent Péter. — Prot.: Sarolta. — Görögorsz.: jun. 19. Judás ap. — Zsidó: Tham. 13. — A nap két reggel 4 óra 8 perckor nyugszik este 7 óra 59 perckor. — A hold két este 9 óra 30 perckor, nyugszik éjjel 2 óra 47 perckor.

A főváros pénzügyi és gazdasági ülése délelőtt 10 órakor. — Árverés 75 fővárosi telekre délelőtt 11

órákor. — A „Magyarok bejövetele”. Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon kiállítása. Nyitva 9-6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-u. 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum régiség-tára 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum 5-6-ig. — A Fővárosi Múzeum 9-1/2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9-6-ig. — A Történelmi Képcsarnok 10-1/2-ig. — A Közlekedési Múzeum 2-6-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet-Múzeum 9-1/2-ig és 3-4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 8-2-ig és 6-8-ig.

Péter, az erkölcsös.

Péter, az erkölcsös, nem tanára a gyakorlati erkölcstannak valamelyik német felsőiskolán, nem tagja egyik magyar szinügyi bizottságnak sem, de még csak szószékről sem hirdeti a szent morált. És Péter, az erkölcsös, nem is tartozik a csiklandós erkölcsi érzékű társadalmi osztályhoz. Mert Péter nem kis polgár, nem katona, nem pap és nem hivatásos fölháborodó, — ő csak ötlet-zertien szokott fölháborodni, amikor jól esik neki, ha egy kis epezáport bocsáthat az erkölcstelenség szennyes mocsarában leledző emberiségre. És Péternek lehetnek ilyen bájos ötletei. Péter lehet erkölcsös, ha kedve tartja. Mert Péter: király. És az már ugy van ezen a földön, hogy a királyok megengedhetnek maguknak egy kis erkölcsi luxust.

De Péter, az erkölcsös Péter, szegény király. És csak ritkán fénytűz, — még az erkölcsben is. A familiáris körében elnézi a kisebb-nagyobb csalásokat, a környezetében az egész országában csak bohózzattémának jó a morál. De azért király Péter király, hogy személyes legyen az ötleteiben. És gondolt mostanság merészet és nagyot és rátette a királygyilkos tisztek életét: Összevonta a királyi szemöldökét, megrázta az üstökét, a nem kevésbé királyit és megszólalt: „Zuhog körülöttem az erkölcstelenség büzös záporosója. Alattvalóim, a piszkos nép, nem tartja meg szent tiz parancsolatját az urnak. Lopnak, panamáznak, gyilkolnak s paráználkodnak. És a betyárok nem veszik el méltó büntetésüket. Itt vannak például azok a tisztek, akik meggyilkolták az elődömet, azt a gézengúz Sándort. A kezüköz királyvér tapad és ők mégis itt élnek a felséges szemem előtt és nem nyeli be őket a föld. Hát ez erkölcstelenség, ez fölháborító, ezen én most erkölcsileg fölháborodom és Zsivkovicsot elküldöm a fekete pokolba. Pont. Söt: punktum.

Szólt Péter, az erkölcsös, — mire Zsivkovics távozott. És ezzel vége a Péter erkölcsi fenségének. Péter fölháborodott, mert jól esett neki a változatosság és mert elég biztosnak érzi a talajt a lába alatt. Most már van bátorsága fölháborodni. De Péter, az erkölcsös, jó néhány esztendővel ezelőtt nem háborodott föl, nem jutott eszébe az erkölcs és az ártatlanság rózsaszínének látta a Zsivkovics kezén pirosuló királyvért. Akkor, amikor Zsivkovicsék megrendezték a királygyilkosság nagyszerű színjátékát, amikor patkós csizmákkal gázoltak bele párolgó királyvérbe, — embervérbe! — akkor Péter, az erkölcsös, nem háborodott fel. És amikor Zsivkovicsék meghitták a szerb trónra, amely körül még ott lebegett az utolsó Obrenovics vérről piszkolt emléke, akkor Péter, az erkölcsös, mosolyogva, Vereken, gömbölyűn, nemzeti áldásnak nevezte a királygyilkosságot és jól érezte magát a Zsivkovicsok között.

Azóta egy kicsit belemegedett a trónszülőbe Péter. És meggondolta magát. Mi köze van neki ahhoz a gyilkos bandához? Neki, az isten kegyelméből való uralkodónak? Mégis csak kellemetlen folyton látni ezt a pár garázda frátert, akiknek annyit köszönhet Péter. Mégis csak kellemetlen ez az örökös memento. És kellemetlenek ezek az arcok, amelyek azt mondják, hogy: „Megöltük Sándort érte, de téged is megölhetünk a nemzetért”. És ha a korona jól is esett a gyilkos kezeltől, azért minden nap megszoritani őket, Péternek, az erkölcsösnek, shoking. És nem tartozik a legnagyobb emberi gyönyörtiségek

közé, hogy minden nap lássa valaki azokat az embereket, akiknek ő lekötöleztette. Ha pedig ez a valaki király, még inkább kellemetlen a dolog.

És ezért Péter, az erkölcsös, előrántotta a jó öreg morált a konak lom-arszenáljából és elrugta Zsivkovicsot.

*

... Már most szeretném tudni: erkölcsös-e Péter, az erkölcsös ... ?

— A portugál király Bécsben. Manuel portugál király — mint Bécsből jelentik — az idén nyáron Ischlebe utazik, hogy köszönetet mondjon Ferencz József királynak a Szent István-rendért. Az utazás alkalmából ismét fölmerült az a hír, hogy Manuel király meg fogja kérni Erzsébet főhercegnőt, Mária Valéria főhercegnő leányát.

— Kitüntetés. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, dr. Aldassy József belügyminisztériumi segédtitkárnak, buzgó szolgálata elismerésül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— A „Radetzky” vizrebocsátása. Az osztrák-magyar hajóraj legújabb csatahajóját a „Radetzky”-t, tavalevőleg folyó hó 3-án bocsátják vizre Ferencz Ferdinánd trónörökös és felesége Hohenberg Zsófia hercegnő jelen életében. A trónörökös és feleségének utitervét ebből az alkalmából a következőleg álapították meg: Ferencz Ferdinánd trónörökös és neje f. hó 3-án, szombaton reggel fél hat órákor érkeznek meg Triesztbe, a déli vasut pályaudvarára, hol a katonai és polgári hatóságok fogadják. A trónörökös és neje azután a kísérettel együtt kocsikon a San Carlo molon levő kikötőhelyre hajtatnak és itt a Miramar gözörsre szállanak. Fél nyolcz órákor a Triesztben levő összes hadihajók elindulnak a San Marco kikötőbe, ahova a Miramar 9 óra 50 perckor érkeznek meg. 10 órákor Urednicek Pál, pápai titkos kamarás és tengerészeti szuperior a Radetzky fedélzetén elvégzi a beszentelési szertartást, mely után az új hadihajót vizrebocsátják. A vizrebocsátás után a trieszti Stabilimento Tecnico és a hajóépítés közegzeit bemutatják a trónörökösnek és nejének, akik ezután ismét a „Miramar”-ra szállanak és behajóznak Triesztbe a San Marcoban levő hadihajók kísérettel. Délután 1 órákor a „Miramar” fedélzetén a trónörökös és neje udvari ebédet adnak, amelyre külön meghívókat bocsátanak ki. Este 5 óratól 7 óráig az „Erzherzog Karl” csatahajón összejövetel lesz, amelyen a trónörökös és neje is meg fognak jelenni. Rendkívül érdekes lesz a hajóraj kivilágítása esti fél kilencz óratól tíz óráig. A trónörökös Triesztben nem fogad küldöttségeket.

Gróf Montecucoli tengerészeti parancsnok a mai délelőtti folyamán megtekintette a Stabilimento Tecnico san-marcoi hajógyárat és a Radetzky hadihajót. Reggel hét órákor a Zára nevű hadihajó a cs. és k. tengerészeti akadémia növendékeivel és röviddel azután a Miramara hadihajó befutott az itteni kikötőbe.

— Beutjel-dományozás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király személye körüli minisztere előterjesztésére Reviczky Ambrus közigazgatási bírósági ítélobírónak, nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi közszolgálatáért szerzett érdemei elismerésül, a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— Castro megkerült. Párisból táviratozzák: A Matin szantanderi jelentése szerint Castro néhány nap óta Szantanderben tartózkodik.

— Kinevezés. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király báró Pongrácz Vincze miniszteri tanácsosi czímmel és jelleggel fölruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— Újabb földrengés Délolaszországban. Messzinában ma reggel 7 óra 30 perckor igen erős hullámos földrengést éreztek, amely nyolcz és tíz másodpercig tartott. A földlökést erős földalatti moraj kísérte. A lakosságot pánik fogta el. Néhány órával később újabb földlökés következett be. Számos fal bedült. A falak beomlása senkit sem sebesített meg. Csak néhányan szenvedtek egészen csekély sérülést. — Miletóból jelentik: Ma reggel 7 óra 22 perckor itt erős földrengést éreztek. A lakosságot nagy izgalom fogta el. — Reggio di Kalabriából táviratozzák: Ma reggel itt földrengést éreztek. Több fal beomlással fenyeget.

— Kö... nő a „Vos... folja ennel... ré, hogy a... királyhoz... ledést kísé...

junius 2... hogy a... ugyanab... belga ki... odautaz... jek meg... hogy at... fűrdőhel... kem tul... király ö... melynek... led...

József 12... falevelet... lecsett a... szerencsét... mintegy 2... halott volt...

— V... Ferdinánd... kalmából... előtt a bu... ünnepi mi... katabalkot... dói jelvény... őrnagy és... örök állott... a hivatalos... bulka Hub... élen, sok... István egy... nisztérium... dr. Walth... intézet kor... káplán, Vo... Viktor és... letével. A... karnagy a...

— Az... ságrók Eg... délután dr... Az igazgat... get szavaz...

— A... szerint Bu... hivatal var... és egy gör... éveik a kö... Felsővizivá... 1702, Ujlá... 1729, Buda... Alsóvizivár... városi 181... Erzsébetvár... katolikus... nevezett... plébánia-h...

— Pál... pár év elő... tárgyakat, ... kincseket p... és bajmóc... vényszek a... leltár fölvé... országos ip... nált, aki a... megkezdí a... belül három... szakértői... fog tartani...

— Ves... órákor Len... nekiment a... nek utolsó... könnyen m...

— A d... a hunyadm... és kirabolt... ségben nag... lepő fordul... nácsoshoz... a dobtai b... oly körülm... lékezteinek...

— **Koburg Lujza cáfol.** Koburg Lujza hercegnő a „Voss-Ztg.”-hoz intézett levélben megczáfolja ennek a lapnak néhány nap előtt hozott hírért, hogy neki az volna a szándéka, hogy Lipót királyhoz, ennek gasteini tartózkodása alatt, közlekedést kíséreljen meg.

— **Az önök lapja** — írja a hercegnő — június 20-án közzétett fűdősítésében azt írta, hogy a belga udvarnál attól tartanak, hogy ugyanabban az időben, amikor atyám, Lipót belga király Gasteinban fog tartózkodni, én is odautazom, hogy a királyhoz közlekedést kíséreljek meg. Ezzel szemben kérem megállapítani, hogy atyám esetleges utazásáról a nevezett fűdősítésre nem is bírtam tudomással és a nekem tulajdonított szándék, hogy atyámat, Lipót királyt ő felségét meglepjem, merő koholmány, melynek nincs semmi alapja.

— **Leesett a fáról.** Makóról jelentik: Tamás József 12 éves diák seymehenyói számára eperfelelet szedett. Szédés közben egyensúlyt veszítve leesett a fáról a fa mellett levő karóra, mely a szerencsétlenül valósággyal felnyársalta. Szülei csak mintegy 2 óra múlva vették észre, de már akkor halott volt.

— **V. Ferdinánd magyar király emlékezete.** V. Ferdinánd magyar király halálának évfordulója alkalmából hivatalos gyászintézkedést volt ma délután a budavári koronázó Mátyás-templomban. Az ünnepi mise alkalmából a főszentély előtt díszes katedrális állították föl, melyet az elhunyt uralkodói jelvényei ékesítettek. A főhajó mentén Andersz örnagy és Halász százados vezetésével koronázók állottak díszországot. A szentély padsoraiban a hivatalos személyiségek ültek, köztük báró Czibulka Hubert hadtestparancsnok a főbornoki kar élén, sok törzs- és főleány, továbbá dr. Székely István egyetemi rektor és a dékánok, végül a minisztériumok és a főváros képviselői. A gyászmisét dr. Walther Gyula címzetes püspök, a papnevelő intézet kormányzója tartotta Busay Tivadar pápai káplán, Vodicska Imre miniszteri titkár, dr. Laczó Viktor és Vargyas Tivadar segédlelkészek segédletével. A templomi ének- és zenekar Vavrincez karnagy requiemét adta elő.

— **Az újságírók egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesülete segédalap igazgatótanácsa ma délután dr. Bródy Lajos elnöklésével ülést tartott. Az igazgatótanács mai ülésén 850 korona segítséget szavazott meg.

— **A budapesti plébániák.** Hivatalos adatok szerint Budapesten jelenleg tizenhét római katolikus és egy görög-katolikus. A plébániák és alapítási éveik a következők: Ó-Buda 1012, Belvárosi 1047, Felsővizivárosi Szent Anna-plébánia 1687, Tabáni 1702, Ujlaki 1705, Józsefvárosi 1722, Országúti 1729, Budai várpalotai 1771, Terézvárosi 1777, Alsóvizivárosi 1787, Krisztinavárosi 1788, Lipótvárosi 1817, Rokuskórházi és Ferencvárosi 1822, Erzsébetvárosi és Kőbányai 1881, Budapesti görög-katolikus plébánia 1905. A Nagyboldogasszonyról nevezett koronázó Mátyás-templomhoz tartozó plébánia-hivatalt az Árpád-ház idejében alapították.

— **Pálffy János gróf műkincsei.** Pálffy János, a pár év előtt elhunyt pozsonyi gróf, ritkabeccsű műtárgyakat, képeket, szobrokat és nagyértékű műkincseket gyűjtött össze pozsonymegyei királyi és bajmóczyi kastélyaiban. A pozsonyi királyi törvényszék az örökösökkel egyetértően a hagyatékú leltár felvételére Fadsics Jenő min. tanácsost, az országos iparművészeti múzeum igazgatóját designálta, aki a jövő héten utazik Királyfára, ahol megkezdheti a műkincsek leltározását. Mivel körülbelül háromezer műtárgy van a gyűjteményben, a szakértői munkát előreláthatólag ez év őszéig fog tartani.

— **Vasúti szerencsétlenség.** Délelőtt tízenegy órakor Lemberg-Poizance állomáson egy mozdony nekiment a Bródyba-induló személyvonatnak, melynek utolsó kocsijai összezúzódtak. Több személy könnyen megsebesült. A vizsgálatot megindították.

— **A dobrai gyilkosság tettesei.** Közölük, hogy a hunyadmegyei Dobra községben meggyilkolták és kirabolták Kartingerné nevű asszonyt. A községben nagy izgatottságot keltett bűnügyben meglepő fordulat történt. Szabó László miniszteri tanácsoshoz ugyanis jelentés érkezett, mely szerint a dobrai bűntényt *alruhás cigányok követik el*, oly körülmények közt, melyek a daniosi esetre emlékeztetnek.

— **Wright Orville lezuhant.** Newyorkból érkezett távirati jelentések szerint Wright Orvillenek tegnapi főlzálló kísérlete sajnálatos módon végződött. Miután többször hasztalanul kísérlette meg a főlzállást, végre sikerült gépével a levegőbe föl-emelkednie, de már harmincz másodperc múlva megtagadta a motor a szolgálatot s a repülőgép hat méter magasságból lezuhant és erősen megrongálódott. Wright Orville csak jelentéktelen sérülést szenvedett. A Wright-testvérek mindamelletl biznak sikerükben s a megrongált gép kijavítása után folytatni fogják kísérletüket.

— **Szerencsétlenül járt sportcsan.** Báró Vay Imre földbirtokos, tartalékos huszárhadnagy, báró Vay Dénes pozsonyi főispán fia, ma Majorházáról Hideghévíre ment autómobilon. Utközben a gépkocsija összeütközött egy szekérral, az autómobil fölborult, báró Vay pedig kiesett a kocsiból. Bukásközben a szekér rudja oly szerencsétlenül sújtotta mellbe a fiatal sportcsant, hogy mellkasa betört. Mire Rainer József somorjai járásorvos a szerencsétlenség helyére érkezett, báró Vay Imre már meghalt. Báró Vay Imre egyike volt a legkiválóbb magyar autómobilistáknak. Kitűnő vezető, mérész de biztos kezű, aki nyaktörő turákat tett meg már minden baj nélkül. Végtelen kedves, lekötelező modoru, európai műveltségű mánásnak ismerték, akit mindenki őszintén és melegen szeretett. A Prinz Heinrich Fahrton résztvevő kitűnő eredménnyel, az ő kocsiján tette meg az utat az „Egyetértés” elragadtatással emlékeztet meg Vay báró meszteri vezetéséről.

— **Katonai elvi döntés.** Érdekes és fontos döntést hozott a 10-ik tábori tüzérezred becsületügyi választmánya. A múlt hónap 18-án Faragó Dezső szocialista szerkesztő inzultálta Varga József ügyészt, aki az ügy társadalmi elintézésére dr. Farkas Pált és dr. Ráth Endrét kérte föl. A megbízottak arra az elvi álláspontra helyezkedtek, hogy „vannak esetek, amelyekben a sértés természete minden további lépést, amely a férfias becsületre vagy a társadalmi formákra van alapítva, eleve kizár. Durva és megokolatlan inzultusok önmagukat diszkvalifikálják.” Dr. Farkas Pál, aki a Budapesti állomászó X. tüzérezred tartalékos hadnagya, a szabályok értelmében az elintézés e formájáról jelentést tett ezredparancsnokságának és kérte az ezred becsületügyi választmányának döntését. Ez a döntés, amelyről dr. Farkas Pál ma reggel kapott értesítést, így szól:

A X. tábori tüzérezred becsületügyi választmányától. A június 21-én az ezredparancsnokságnak jelentett tényállás alapos megvizsgálása után a becsületügyi választmány Vargha József ügyész képviselében követelt eljárását helyesnek és korrektnek jeleníti ki. A becsületügyi választmány azonban kívül azonosítja magát a június 19-én közzétett nyilatkozatban kifejtett véleményével. *Fochler*, s. k. alezredes elnök.

— **Halál a hajón.** Az Austro Amerikana hajóutasaságnak „Columbia” gőzösén — mint Fiuméből jelentik — Kruich Mihály munkás a gőzdaru emelőrudjánál volt elfoglalva, amikor az éppen nagyobb súly rakományt emelt a levegőbe. A szabadon lóbálódzó rakomány hirtelen oly szerencsétlenül vágódott Kruichhoz, hogy a fedélzetről a mintegy tíz méter mély hajófenékebe sodorta. A munkás szörnyen halt. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenséget *Cupvedia* János és *Dolán* József munkások a felelősek, akik az emelőrudat rosszul kezelték. Letartóztatták őket.

— **Egy képviselő balesete.** Székesfehérvárról jelentik, hogy súlyos baleset érte ma Csontos Andort, a vaáli kerület országgyűlési képviselőjét. Csontos Vaáról Baracsára tartott kocsiján. Utközben lovai egy szemközti jövő autómobiltól megvadultak s elragadták a kocsit. Csontos a veszedelem láttára kiugrott a kocsiból, azonban oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábát két helyen elvágta.

— **Szerencsétlenül járt munkások.** Margittáról jelentik: Bisztraterceben az ujonnan épült görögkeleti templom tornyának alíványa a rajta dolgozó munkásokkal túlterheltség következtében 10 méter magasságból leszakadt. A rajtalévő 14 munkás közül kilencz munkás súlyosan, öt életveszélyesen megsebesült.

— **Bombamerénylet az orfeumban és egy lakomán.** Két bombamerénylet híre érkezik Spanyolországból. Az egyik Barcelonában történt, ahol az ilyen merényletek napirenden vannak. A Teatro Soriano nevű orfeumban Henricksen idomító éppen tigrisseit vezette elő, amikor valaki bombát dobott a nézők közé. A dördülésre pánik támadt és amikor a füst szétoszlott, tíz ember fetrengett vérében a padozaton. Egy sem halt meg, de valamennyi nek sebesülése súlyos. A merénylőt nem sikerült kézrekeríteni. — A másik merénylet Navia városában történt, ahol *Mergedor* nagybirtokos nagy ebédet adott, melyen sok vendég is megjelent. Lakoma közben a földszinten levő ebédlő nyitott ablakán hirtelen bomba repült be s az asztalra esve, óriási dördüléssel felrobbant. Morgador, a felesége és leánya, valamint három vendég meghalt, négy vendég pedig életveszélyesen megsebesült. A szörnyetteket anarchisok követték el.

— **Gyilkosságok Torontóban.** A tegnapi nap folyamán három gyilkosságot követtek el Torontóban. *Melenze* községben Boszkov Ilia agyonszurta Adamov Velimirt boszuból. — *Beodran* községben Popov Péter Sidőjav Bogdant ölte meg, szintén boszuból. — *Románbogsánba* pedig ismeretlen tettesek agyonlőtték Parlov Tanasie mezőrt.

— **Fegyvercélzadás.** Tizennégy ember halálával végződött az a fegyvercélzadás, mely tegnap reggel, mint Varsóból jelentik, a vilnai fegyházban tört ki. A tizennégy halottn kívül négy sebesültje is van a rablázádnak. Az egyik fogházfelügyelő ugyanis tegnap reggel, rendes kötelességéhez híven, sorra látogatta a börtönzárkákat. Az egyik zárkában négy rab volt elhelyezve. Ezek, amikor a felügyelő benyitott, hirtelen a zárkába rántották a mit sem sejtő embert és azt kés- és törzsurákkal meggyilkolták. Azután magukhoz vették a meggyilkolt felügyelő fegyvereit és kulcsait és ezekkel a szomszédos zárkák ajtajait felnyitva, azokból további hét foglyot kiszabadítottak. A zajra három felügyelő rohant a helyszínére, ahol agyonverték őket. A foglyok most már menekülni igyekeztek. Az udvaron levő őrség azonban sor-tüzet adott rájuk, aminek következtében négy rab meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. A többi öt fogolyt eközben a köfalon keresztül mászva sikerült a szabadba jutniok. A fogházőrök újból üldözöbe vették a menekülőket és ismételt tüzeléssel még három agyonlőtték közülök. A két menekülő fogoly közül az egyik a közeli folyóba ugrott, hogy uszással átjusson a másik partra, uszás közben azonban halálos lövést kapott és mihamar elmerült a hullámokban. Az utolsó rabot most már a fogházőrök bekerítették. Ez látva, hogy nem tud menekülni, a nála levő késsel keresztülvágta a torkát és pár perc alatt elvérzett. A véres hajsza alatt a menekülők egy fogház-tisztviselőt is agyonlőtték, kettőt pedig súlyosan megsebesítettek.

— **Havaság.** Pelzmann Ferenc fővárosi vendégios és törvényhatósági bizottsági tag fia ma vezette el ahoz a Deák-téri evangélikus templomban Glück Irmát, Glück Frigyes fővárosi szállodatulajdonos, törvényhatósági bizottsági tag és neje leányát. A szíven felelő templomban ebből az alkalomból nagyszámú és előkelő közönség gyűlt össze. Ott voltak: Márkus József főrendiházi tag, dr. Bárczy István polgármester, dr. Vaszilievits János alpolgármester, dr. Bódy Tivadar tanácsos, botfai Hívös József udv. tanácsos, Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos, szegedi Lukács József udv. tanácsos, báró Madarassy-Beck Gyula, dr. Domonyi Mór, dr. Ullmann Pal konzul, Havass Rezső kir. tan., dr. Bókay Árpád egyetemi tanár, udv. tanácsos, Emmer Kornél közigazgatási bíró, dr. Török Lajos egyetemi tanár, Bókay János egyetemi tanár, Tauffer Vilmos egyetemi tanár, Kotányi Zsigmond udv. tan., Máv. igazgató, Thék Endre udv. tan., Ullmann Gyula igazgató, Gelléri Mór kir. tan., Merkl Adolf Máv. főfelügyelő, botfai Hívös Iván igazgató s még számosan a főváros legelőkelőbbjei közül. Az eseketést Kaczián János esperes vezette.

Tóth Endre, a sokoropátkai állami iskola igazgatója házasságot kötött Huberth Jolán kisasszonnyal, dr. Huberth Fülöp fővárosi orvos leányával.

Az egyetemi templomban ma délelőtt 11 órakor esküdték örök hűséget Fráth Tibor báró Sizzo Noris Marie grófnőnek, gróf Sizzo Noris Kristóf és neje leányának. Az esküvő díszes pompával folyt le s az ünnepi külsőbe vont egyetemi templomot az ünnepi alkalomra előkelő, jórészt főúri közönség töltötte meg. Esküvő után a násznép lakomára gyülekezett össze a Nemzeti Kaszinóban.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmertve küldetik.

— **Mert a csárát nem gyilkolhatta meg.** Közöltük annak idejében, amikor a csári pár Stokholmban volt, hogy Beckmann vezér nagyot, a parvédő tűzörség parancsnokát meggyilkolták. A gyilkosságot Wang Hjalmar napszámos követte el, aki a tett után önmaga ellen irányította a fegyvert és szintén meghalt. Erről a nagy feltűnést keltő gyilkosságról most póllólag még ezeket közlik: A merénylő halálának bekövetkezése előtt kijelentette, hogy a tábornokot sohasem látta és a gyilkosságot csak azért követte el, mert a *katonaságot gyűlölte* és az egyenruhát látni sem tudta. Wang ruháinak átkutatásánál a rendőrség egy jegyzőkönyvet és több levelet talált. A jegyzőkönyvben egy helyen ez a főjegyzés található:

Társaimtól elhagyva és mert a csárta nem szabad lőnöm, hajtom végre ezt a merényletet.

A levelekből, amelyekről a rendőrség minden felvilágosítást megtagad, megállapították, hogy Wang azokhoz az ifju-szocialista körökhöz tartozott, amelyek az anarchista eszméknek hódolnak. Ezek az ifju-szocialista körök állítólag a csár ellen terveztek merényletet, ehhez azonban az elvtársak nagyobb része nem járult hozzá. A rendőrség vasárnap éjszaka több anarchistát letartóztatott.

— **Az országos gyermekvédő-liga sorsjegyeinek húzása.** Az a feszült érdeklődés, mely ezen sorsjegyek iránt a főváros összes rétegeiben megnyilvánult, végre kielégítést nyert. Ma vette ugyanis kezdetét a Liga-sorsjegyek húzása, a fővárosi Vigadóban, melynek hatalmas előcsarnoka elégtelennek bizonyult az ezen alkalomra egybegyűlt és ezekre rugó közönség befogadására. A külső kelet, melyben az esemény lefolyt a tágas előcsarnok hatalmas oszlopaival, az ember-ember hátán tolongó tömeg, a sorsoláshoz szükséges és számokkal szintűl megöltött négy hatalmas szerencsekerék és a húzásnál segédkező árványok — maga is alkalmas volt az érdeklődés felkeltésére. A sorsoláshoz a Liga igazgatósága, ugyazintén a lotóigazgatóság is képviselve volt; a politikai biztos tisztjét pedig Rupp László VI. kerületi helyettes előjáró töltötte be. Egyébként a húzás, melynél 12 rendőr tartotta fenn a rendet, zavartalanul folyt le és mivel a ma szerzett tapasztalatok szerint a Vigadó előcsarnoka szűknek bizonyult, a Liga igazgatósága aként harározott, hogy a további húzásokat a Beketow-czirkusz helyiségeiben fogja megjelelni naponta délután 3-6 óra között.

A húzás előreláthatólag 2-3 hétig fog tartani és bár sorsjegyek már csak igen kis számban vannak készletben, a Liga igazgatósága úgy intézkedett, hogy a még meglévő sorsjegyek a húzás tartama alatt kiállításában továbbra is árusítsanak, azt akarván ezzel elérni, hogy az összes jegyek elkeljenek, az összes nagy nyertemények is feltétlenül a közönség birtokába jussanak. A közönség vételekdvét mindenestre emeli az a körülmény, hogy a főnyertemények kisorsolása legutóljára marad; így az jár legjobban, akinek sorsjegyét minél később húzzák ki.

— **A fuvaros-sztrájk.** A fuvarozó munkások és a munkaadók között teljesen megszakadt az érintkezés. A munkások álláspontjukból engedni nem akarnak s ilyenformán a munkaadók lankadatlannal folytatják azt az akciójukat, hogy vidékről hozott kocsisokkal dolgoznak. Ma reggel egynéhány malomfuvaros, mint az automobil-fuvarozó vállalat, Hofmann testvérek stb. is megkezdte a munkát. A szállító-czégek nagyjából vidékről hozott munkásokkal ugyancsak zavartalanul dolgoztatnak.

— **Örült a vonaton.** Nagy riadalmat okozott ma a Czepléd felől közeledő személyvonaton egy örült ember, *Drücke* Gyula kertész aki Czepléd és Budapest között valamelyik közbeeső állomáson felkapaszkodott a vonat egyik kocsijának a tetéjére. Amikor a vonat a kőbányai alsó pályaudvarra érkezett, *Drücke* a vonat tetéjén dühöngeni kezdett. Kést rántott elő és leszurá sal fenyegetett mindenkit, aki feléje közeledett. Nagynehezen lehozták az örült embert a kocsitetejéről s bevitték a főkapitányságra, onnan pedig a lipótmezei örültk házába.

— **Gyilkos suhancok.** Horváth Antal 17 éves szitakötő és *Gutenberg* János 17 éves napszámos fiu a napokban Szentendren az országúton megölték *Németh* Mihály 16 éves suhancot akivel ellenséges viszonyban voltak. Megtámadták és egy ómos végű bottal agyonverték. A szentendrei csendőrök megtudták, hogy a gyilkos suhancok Budapestre szöktek. Ma két csendőr a fővárosba utazott és elfogta a tetteseket.

— **Megszökött bankigazgató.** A bécsi Mercur általános hitelszövetkezet és takarékegyület, amely ma csődöt kért önmaga ellen, a rendőrségen jelentést tett, hogy *Chromatka* Nándor igazgató nagy sikkasztások elkövetése után eltűnt. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást s ugyanakkor a hitelszövetkezet vezetősége is hozzáállott a könyvek átvizsgálásához, amely már eddig is nagy hiányokat derített ki. *Chromatka* Nándort június 22-én látták utoljára Bécsben. Tegnap egy barátja levelet kapott tőle, amelyben azt írja neki, hogy a halálba menekül. Valószínűleg el is követte az öngyilkosságot, mert eddigelé sehosem akadtak nyomára. Évek óta állott a hitelszövetkezet élén *Chromatka* és feltétlenül becsületes embernek hitték. A Mercur hitel- és takarékszövetkezet üzletrészei kivétel nélkül kisiparosok és kiskereskedők, akik a nagy pénzügyeztetektől nem kaphatnak hitelt. A befizetési részjegyek meghaladták a százezer koronát, a betétek pedig 800.000 koronánál is többre növekedtek. A futólagos rovincsolásnál kitűnt, hogy *Chromatka* jelentékeny összegeket vett ki a pénziárból s fedezetül értéktelen váltókat helyezte el. Ismerősei mondják, hogy egy idő óta a tőzsdén játszott s állandóan veszített. A Mercur hitel- és takarékszövetkezet 4%, sőt 5% kamatot fizetett a betétek után s ezt a magas kamatot *Chromatka* olyképpen akarta érthetővé tenni az igazgatóság előtt, hogy ingatlanokkal spekulált s ezen a címen nagy nyereségeket mutatott ki. A Mercur hiteligyletnek öt háza van Bécsben. A tartalékalap 200.000 koronát tesz. Hozzávetőleg 700.000 koronára becsülik azt az összeget, amelyet *Chromatka* elszikkasztott. A csőd következtében a betevők egész megtakarított vagyonukat elvesztették, mert a passzívák még a tartalékalapot is fölemészlik s közel három millióra rúgnak. A sikkasztó igazgató 55 éves özvegy ember, gyermekei nincsenek.

— **Francia végrendelet.** Lille francia városban a minap holtan lelték a negyvenkétéves *Jean Grapponi*. Felkötötte magát a padlás gerendájára. Előbb azonban megírta végrendeletét s ebben a lillei orvosi fakultásra testája — a fejét. Levelet is hagyott az öngyilkos. Ebben elsorolja mindazokat a családokat, gyűjtőegyesületeket és betéteket, amelyeknek ő volt az elkövetője.

— **Meg akart halni a rossz bizonyítvány miatt.** A bizonyítvány-kiosztás után történt drámák megint megsokasodtak egygyel. Tegnap Nagyváradon akart meghalni egy ifju a rossz bizonyítvány miatt. *Onaszi* Sándornak hívják a halálra szánt diákot. A nagyváradai felső kereskedelmi iskolába járt. A bizonyítványa olyan volt, hogy az osztályt meg kellett volna ismételnie. Ez keserítette el annyira, hogy a halált kereste. A fiatalember, amint bizonyítványát kikapta, szülei lakására indult. Amint az iparkamara palotája előtt elhaladt, hat lövető revolverét előrántotta és befutott a palota lépcsőházába. Ott melléhez illesztette a fegyvert s elszűtötte. Egymásután hat golyót röpített ki a halálra szánt diák, de csak egy taláta. A lövöldözésre összefutottak az emberek és a mentőkért telefonáltak. Azonnal megjelent a rendőrség kiértekezett is, aki megállapította a fiatalember személyazonosságát a nála levő rossz bizonyítványból. A kórházban, ahova a mentők szállították, bekötötték sebeit. A golyó csak az oldalát horzsolta s így sérülése nem veszélyes.

— **Ferencz József halála.** A Ferencz József budai oldalánál a Dunába ugrott tegnap este Rudascekl Teréz 75 éves hajdon. A közelben lévő hajósok azonban kimentették és átadták egy rendőrnek. Az életunt nő azután elpanaszolta haját a rendőrnek. Napok óta semmit sem evett, lakása nincsen s ezért akart önként megválni az élettől. Rudascekl Teréz a mentők bevittek a Rokus-kórházba.

— **Gyilkosság szerelmiélettéből.** Nagyveszeres község tanítóját, *Szepszi* Gyulát, egy ismeretlen tót leány vetélyársának névén, melles utra. A tanító életbenmaradásához nincs remény.

— **Megégett a fagyók.** A dobsinai erdőben *Radvány* Mihály és tizenhárom éves társa fagyással foglalkoztak. A fuk gúnyhóukban tüzet raktak, miközben a széroham gúnyhójuk tetéjét rájuk döntötte. A két fiu nem bírt kiszabadulni és mivel a romok is tüzet fogtak, a szerencsétlen két fiu szénné égett.

— **Új földrengés Messzinában.** A *Santa Cecilia* utcában egy asszonyt karjai között kis gyermekével egy beomlott ház romjai alá temetve találtak. Három óra óta folytak a munkálatok megmentésére, daczára, hogy a szomszédos fal szintén beomlással fenyeget. *Porpora* tábornok és a hatósági közegek a szerencsétlenség színhelyén vannak. A vörös kereszt egy osztálya gondoskodik a sebesültekről, akik között egy katona is van. A város különböző részeiben nagyszámu fal bedől. A szeizmografikus készülékek eddig 12 földlökést jeleztek.

— **Utonálló a Dohányvárosában.** Az éjszaka a Dohány-utcában egy suhanc megtámadta *Löckinger* Nándor fővárosi hivatalnokot, aki hazafelé ment. A támadó elrabolta a hivatalnok pénztárcáját aztán futásnak eredt. *Löckinger* üldözőbe vette s megragadta a kabátját. Az utonálló azonban hirtelen kibújt a kabátjából és elszaladt, most a rendőrség keresi.

— **Erkölcstelen merénylő.** A kecskeméti rendőrség Horváth Mihály feljelentésére letartóztatta Kovács Gergely 36 éves napszámost, mert ez 7 éves kislányán erkölcstelen merényletet követett el a mezőn. A gyermek állapota súlyos. Az elvetemült embert átadták az ügyészségnek.

— **A zsebtolvajok szakkönyve.** Vasárnap a városi ligeti mútárványos téren a rendőrség több zsebtolvajt tartóztatott le, akiknél tömérdek lopott holmit találtak. Többek közt a rendőrségen őriznek egy egy edeltü aranyórát, amelynek hátsó fele recézett, egy két zseb e való arany pánczelláncz Szent György-láccsal, egy darab gömbölyű szemekből álló aranylánczot, egy kettősfedelű tulazüst órá, egy nikkel órá Roskopi-főlláttal, egy kettősfedelű tulazüst órá, egy rövid lapos tisztü aranylánczot, rajta egy függelék, melyben egy férfi és női arckép van, egy rövid lapos tisztü ezüstlánczot és több különböző órá és lánczot, amelyek tulajdonosai még nem jelentették be a kárukat. A rendőrség felhívja a kárvallottakat, hogy jelentkezzenek a főkapitányság detektiv-osztályában.

— **Betörések.** Chernel Gyula főrendiházi tag ötvöskonyi-i birtokán nyaral, de időnkint hazanéz Kaposvárra. A múlt szombattól tegnap estig távol volt és ezalatt az üresen maradt lakásba ismeretlen tettes behatolt, az összes fiókokat feltörte és azokból több ezer korona értékű ékszer, ezüstneműt és más ingóságokat vitt magával. A betörő a Werthe m-szekrényvel is megpróbálkozott, de nem sikerült neki feltörni. A rendőrség megállapította, hogy a betörő a helyi viszonyokkal ismerős volt és már nyomában is van a tettesnek. — Bécsben az éjjel *Hirschenhauer* órás és ékszerésznek a Fő-léren lévő üzletét ismeretlen tettes feltörte és 10927 korona értékű aranyórákat és ékszereket lopott el. A betörő egy 40-45 éves körüli magas, soványtermetű, vörös bajszu férfi volt. A rendőrség erélyesen nyomozza a betörőt, elrendelve egyuttal országos körözését.

— **Halálhír.** *Jovanovic* Sándor pancsovai polgármesterhelyettes főjegyző ötvenhétéves korában meghalt. Csak néhány hete, hogy Pancsova város polgármestere, *Mattanovich* Adolf királyi tanácsos elhunyt.

Dr. *Kis* Oszkár varasdi kir. közjegyző és városatyja tegnap meghalt. A liberális regime idején dr. *Kis* hosszabb időn át a budapesti országgyűlésen is részt vett, mint horvát képviselő.

Barna Jónás budapesti tanár ma ötvenhétéves korában laatóvárosban meghalt. Az elhunyt tanár kiváló pedagógus volt és számos kitűnő tankönyvet írt. Temetése pénteken délután lesz Tatatóvárosban.

— **Rendőri hírek.** Kifosztott vasuti őrház. A kispesti csendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a minap a kavicsbányai vasuti állomás váltóőrházát feltörték s onnan a vasuti alkalmazottak több száz koronát érő holmiját ellopták. A tolvajok magukkal vitték több vasuti igazolványt is. — **Kitelt gyermek.** Ma reggel a Tuzoltó-utca 6 számú háza előtt csecsemőt találtak a járőkelők. A csecsemő polyáján egy papírlapra a következő sorokat írta az anyja: A gyermek neve *Hegedüs* Gyula, rimaszombati születésű, négy hetes. *Hegedüs* Verona az anyja. Cseledeány vagyok. Nem tudom eltatani a gyermeket. A csecsemőt a gyermekmenhelyre vitték el, az anyját pedig keresi a rendőrség.

× Főv. rosunk legmegbízhatóbb intézménye dr. *Batizfalvy* fogorvos, egészs. tanár, fogorvosi intézete (Károly-körut 2. sz.), melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter is elismerő leirattal tüntetett ki: Különösen ajánlható a fogápolásra szorultaknak, mert ott az igazgató főorvos személyes felügyelete alatt készülnek a legmegfelelőbb műtőjek az intézet fogtechnikai osztályában.

× Fodó-tele v. vóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vivásra.

× Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

Férfi-divat és politika.

Budapest, július 1.

Köztudomásu, hogy VII-ik Edward angol király még ma is irányítója az egész művelt világ férfi-öltözködésének. Ő rajt csúng az angol előkelő szabó, kalapos, cipész chemisieur, ékszerész s a többi tekintete s amit ez árgus-szemek a hatalmas uralkodón mint újat felfedeznek, az a hír leggyorsabb szárnyán tova röptül s London—Páris—Bécs és Budapest szinte kapva az alkalmon igyekeznek a divat fejedelmét e téren utánózni. Annál furcsábban hangzik az ő sógorának, Argyél herczegnek szinte öndicséret-számba vehető, a közel-múltban tett nyilatkozata, hogy ő a legrosszabbul öltözködő ember egész Angliában. — Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy tökéletesség a férfi-öltözködésben nincs meg annak eredeti hazájában sem, mert mint másutt, ott is elég tér marad az egyéni felfogásnak. Barnard Schaw például egyszerűen megveti az elfogadott divatot. A fekete ruhát gyűlöli, annál jobban kedveli a szinharmoniót, öltözetei között legjobban szereti azt a terrakotta-színűt, amelyhez hasonló színű cipőt, kalapot, inget és nyakkendőket visel.

Mark Twain a fehér színért rajong. Jaket, smoking és frakköltönye tiszta fehér. — Kalapja, cipője, inge s nyakkendője nemkülömben.

Hogy a férfiöltözködés előkelősége hanyatlani fog az egész világon, azt az új politikai viszonyok idézik majd elő. Éppen Angolországból kapjuk a hírt ebben az értelemben, de nem is kell nagy fejtörés ahhoz, hogy ezt megértsük, hogy miért állja a politika útját a kifogástalan férfiöltözködésnek. Az öltözködés, Codex értelemben, csakis nagyuri körökben éri el a mai magaslatra. Gazdag, idővel rendelkező, kényelemnek birtokában levő urak fordíthattak csak oly nagy gondot öltözködésükre, hogy az szinte minden alkalomra megjelölje a felveendő ruhát.

Ámde abban a perczen, amidőn az államok intézéseibe a köznép is oly nagy befolyást nyer — mint aminőt az általános szavazati jog által magának szerez — akkor a parlamentek térmei nem fognak többé a fekete ruhákkal megjelölt, hanem a színek és formák eltérő sokasága fog ott megjelenni. Már pedig, ha az öltözködés kifogástalanságát keressük eddig, akár Angliában, akár nálunk, azt mindenkor a diplomaták és politikusok körében volt alkalmunk megfigyelni.

A magyar országgyűlésen soha sem hódoltak meg tulságosan a kifogástalan megjelenésnek. Volt alkalmam végig tekinteni a miniszteri székeken is, ahol hat miniszter fekete ruhában ült s kettő csikos és koczkásban. S ha ezen előkelő sorban sem tartják meg az öltözködés követelményét, hogy követeljük azt a padsorokban helyett foglaló négyszáz képviselőtől. Itt tehát a politika nagyon is hadilábra kel az öltözködés szabályaival. Most képzeltjük el a jövőt, a midőn a szocialisták nagyobb tömege és az ipar és kereskedelem képviselői is helyet foglalnak a parlament padjain bizony még a munkásing és zubbony is helyet fog magának kérni ebben a gyűlékezeten, de utat fog magának törni a fejedelmi palotákba is. Erős megrázkódtatásnak néz tehát elibe az angol király által megalkotott és elfogadott férfi-divat. Mert a jogegyenlőség — szavazati jog birtoklása — aszerint fogja a férfiöltözködést megszabni, amennyire az adott viszonyok és új társadalmi felfogások azt engedik. Sok idő kell a munkára, hogy megélhesünk, tehát kevés idő marad az öltözködésre — ez a férfi-divat jövő perspektívája.

Az angol parlament valamikor a férfi-divat valóságos iskolája volt, — Yerbourgh tory-párti képviselő egy ízben abban fogadott, hogy száz napon keresztül minden nap más ruhában jelenik meg az alsóházban. Az alsóházban akkor azonban sem szocialisták, sem radikálisok helyet még

nem foglaltak. Azóta tarkábbnál-tarkább ruhákban ülnek a világ első törvényhozásában és hovatovább eljövendő az idő, midőn azt mondhatjuk, hogy VII. Edvárd az első és utolsó divatkirály volt.

Pády Aladár.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) A Góth-pár a Fővárosi Nyári Színházban. Zsuffolt ház előtt kezdte vendégszereplését a Góth-pár a Fővárosi Nyári Színházban. Színre került: „Visszatérés Jeruzsálemből”, melyben a művészpár egyik legszebb sikerét aratta a Vígyszínház szezonjában. A budai közönség meleg ovációban részesítette a vendégeket, kik ezuttal is nagy hatást értek el sokszor méltatói művészi alakításukkal. *Suzan* szerepét *Haraszthy Miczi* játszotta azzal a finomsággal telt művészzel, mely minden alakítását jellemzi. A többi szereplő is dicséretre méltó igyekezettel illeszkedett az összjátékba.

(*) *Paulay Erzsébet* meggyógyult. *Paulay Erzsébet* asszony, a Nemzeti Színház kedvelt, fiatal művésznője — mint örömmel értesülünk — teljesen fölépült hosszan tartó súlyos betegségéből. A nyarat pihenéssel és tanulással tölti, mert szeptemberben ismét a színpadra lép, ahol oly sokáig nélkülözte a közönség.

(*) *Mikszáth-jubileum*. A Mikszáth-jubileum alkalmából tudvalevően egy nagy hölgybizottság alakult, amely gyűjtőleveket bocsátott ki. A hölgybizottság ezúton tudatja, hogy a gyűjtőlevelek beküldésének határidejét meghosszabbította és kéri a gyűjtőket, hogy a nyáron lankadatlan, lelkes buzgalommal folytassák a gyűjtést és október 15-ikéig küldjék be a gyűjtőleveken föltüntetett címre a gyűjtőleveket.

(*) *Szerzőtetés*. *Latabár Árpád*ot, a Budai Nyári Színház kitűnő tagját *Beöthy László* igazgató szeptembertől kezdődőleg három évre szerződtette a Király-színházhoz. *Latabárnak* a *Kreccányi társulat*nál is igen szép sikerei voltak; — benne a Király-színház ensemble-ja elsőrangú erőt nyert.

(*) *A Magyar Színház jövő szezonja*. A Magyar Színház igazgatója a jövő év munkaprogramjának összeállítását. A színház rendezésére álló darabok, amelyek közül az igazgatóságnak a jövő év ujdonságait választani fogja, a következők:

Eredeti darabok: Homonnai Albert: Öntudatos nők. Homonnai Albert: Gyges és tudó. Szemere György: Ö Szemere György: Szizifusz. Jókai-Hevesi: Az új földesúr. Lovik Károly: Kalandok. Bródy Sándor: Amerika. Faragó Jenő: Nászéjszaka. Bíró Lajos: Családi tűzhely. Szomorú Dezső: A mi szívünk. Fényes Samu: Álmodozók. Ráth-Végh István: Aranyfónai. Bródy-Martos: Ne váljunk el. Ludassy-Ganz: Egi háború. Vértessy Jenő: Gaál Adám. Kóbor Tamás: Az edes. Molnár Ferencz: A testőrhadnagy. Vajda Ernő: Rozmaring néni. Csáth Géza: Hamvazó szerda. Lengyel Menyhért: A tajfun. Hajó Sándor: A királyfi. Dregely Gábor: Szent házasság. Földes Imre: Gazdag Marcell. Zsirkay János: Eljén az élet. Matonok Sándor: Antikristus.

Külföldi darabok: Butti: Tutto per nulla. Guiraud Anna: Carenina. Otto Ernst: Flachsmann als Erzieher. Fulda: Der Dumkopf. Guinon és Bouchinet: Son pére. Sardou: L'Affaire des Poissons. Raleigh-Hamilton: The sins of society. Goldschmidt: Die grossen und die kleinen. Pabb: Brewster's millions. Huntley Mc. Carthy: It were King. Traversi: I Martiri de lavoro. Praga: La crisi. Capus: L'Oiseau Bessé. Bisson: La femme X... Weber-Basset: Les grands. Lopez Labouna: Figliola Shaw. The doctor's Dilemma. Maugham Jack Straw. Maugham Lady Frederick. Bernhard Le Paulaitter: Schalomisch Jeches. Maeterlinck: Le Miracle de St. Antoine.

Ez ujdonságokon kívül a Magyar Színház másora teljességének czéljából s irodalmi szándékainak megfelelően több följutást is tervez. Ezek közé tartoznak a következő darabok: Dóczy: „Veveyes párok”. Rákosi Jenő: „A krakkói barátok”. Herczeg Ferencz: „Kéz kezet mos”. Gárdonyi Géza: „Fehér Anna”. A színház klasszikus repertoárját Shakespeare három darabjával egészíti ki: „A negyedik Henrik” első és második részével és „A vihar”-ral. Goethe „Faust”-jának nagyszabású előkészületei *Márkus László* rendező vezetésével már megkezdődtek. Színre fog kerülni azonkívül Schiller „Harainiak”-ja. Molière „Misanthrop”-ja, Ibsen-től „Az ifjúság szövetsége” és Björnson-tól „A király”. Tervbe van véve ezeken kívül Hauptmann Gerhardt egyik verses darabjának előadása is.

(*) *Ij. Abrányi Emil* új operája *Ij. Abrányi Emil*, a hannoveri udvari színház karmestere Budapestre érkezett és magával hozta legújabb művének: a „Francesca da Rimini” című operájának teljes kész partitúráját. Az új dalművet, melynek szövegét a szerző édesatyja, id. *Abrányi Emil* írta, tegnap délután mutatta be *Abrányi az Opera* igazgatójának, aki az ujdonságot jövő szezonban óhajtja a budapesti közönségnek bemutatni. *Francesca* és *Paolo* szerelmi történetét már több zeneszerző dolgozta fel, így többek közt *Ambroise Thomas* és *Rachmaninov* ismert kiváló zeneszerzők is próbálkoztak vele, de egyiküknek sem sikerült. A kiváló magyar zeneszerzőnek bizonyára jobban fog kedvezni a szerencse, mint külföldi kollégáinak.

(*) *Brieux új darabja*. *Brieux*, a „Vöröstalár” szerzője új négyfelvonásos bohózatot fejezett be „Lapius forte” címmel, amely október 18-án kerül először színre a párisi Vaudeville színházban.

(*) *Művészek pantheonja*. A szobrászati mesteriskola tanáának: *Strobl* Alajosnak a kezdeményezésére a Bajza-utczai művésztelepen megcsinálják a magyar képzőművészek pantheonját. Ebben a pantheonban kivétel nélkül szobrot kapnak elhunyt nagy művészeink. A szobrok életnagyságúnál nagyobb portait mellszobrok lesznek és azokat a park útjának mentén állítják föl, hogy mennél szembeötlőbbek legyenek. Az első szobrokat, amelyeket maga *Strobl* és a növendékei már meg is mintáztak, még az ősszel fölállítják.

(*) *Vidéki színészel*. Nagyváradon négy estén *Csontos Gyula* vendégszerepelt, most pedig a Góth pár fogja eljátszani legjobb szerepeit a „Vigyázz a nőre” és a „Visszatérés Jeruzsálemből” című ujdonságokban.

FŐVÁROS.

(*) *A lakásbérleti szabályrendelet*. A főváros tanácsa a mai ülésében tárgyalta a lakásbérlet szabályrendelet tárgyában leérkezett belügyminiszteri leiratot, valamint az erre vonatkozó javaslatát a jogügyi bizottságnak. A tanács a bizottság állásfoglalását magáévá tette, mindenben hozzájárult a belügyminiszternek leiratában hangoztatott kívánásaihoz, kivéve azt, hogy a házmaster ne legyen feljogosítva lakásbérleti szerződések megkötésére, illetőleg a lakások bérbeadására. A tanács elhatározta, hogy ebben a tekintetben a minisztert újabb, a főváros álláspontjának megfelelő határozat hozatalára hívja fel. Az ügyet különben is a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzte ki a tanács.

(*) *Országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke*. A főváros központi választmánya e hónap 5-én és 6-án délután fél 5 órakor dr. *Bárczy István* elnöklésével ülést tart, amelyen a jövő évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat és kifogásokat fogják tárgyalni.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle ultiampa fürdők színház és vérérdényel-meszedés ellen.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Elektromágneses gyógyítás	Ideggyengeségi állapotok.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Álmatlanság, Fejfájás.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Műdészek (Paralysis).
Kék fényvel való kezelés.	Idegfájdalmak, Idegcsőbák (Neuralgiák, ischiás).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Villamos fényfürdők.	Szívbetegségek.
Villamos masszázs (Vibratio).	Vérérdényelmeszesedés.
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Köszvény és osz, reuma, ízületi és osontbajok.
Villamos vízfürdők.	Szókrekedés. Baganatok.
Szénsavas fürdők.	Anyagcserekbajok (Elhízó czukorbetegség, vesebetegség) Bőrrepedések. Bőrviszketeg.
	Lupus.
	Hajhullás, kopaszosság.
	Szörtelemítés (nőknél az arcon).
	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. — Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

30

frt-ért készit csakis mérték szerint prima öltönyt elsőrangú kivitelben

Angol készpénzrendszerű uri-szabó termek.

ZÉLINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utca 2, Bossuth Lajos-utca mellett.

Minták kívánatra dírmelto

Telefon 116-50.

EGYESÜLETEK.

(—) Egyetemi élet. A József főherceg védősége alatt álló *Általános Egyetemi Segélyegylet* által létesített *Diákotthonban* szeptemberre megünnelt 35 helyre a folyamodványok 1909 július 15-ig az egyesület elnökökéhez czimezve naponként reggel 8 órakor adhatók át (VIII. Üllői-ut 22. sz.), vagy azon időig postán küldhetők be.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

A mai nap főszáma a *Lomnici* handicap volt, melyet *Aragon* nyert meg szép küzdelem után *Bogár* ellen. Szép végküzdelemben győződik lehetünk a *Nádor-díjban*. Ugyanis *Vöröskirály* és az angol *Slavery* jó darabon fej fej mellett haladtak és végül is holtversenyben érkeztek be.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladóverseny. 2000 korona. Távolság 1600 méter. Első Egyedi L. 56. s. her. Old cin (Lukácsi), második Maffia, harmadik Somwendstein. Igen könnyen hat hosszal első, másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 10:16.

II. Nádor-díj. 3000 korona. Távolság 1600 méter. Első lett *Droher A.* 46 pm *Slavery* (Vivian) és *Jankovich-Bésán Gyula* 46 pm *Vörös király* (Janek), harmadik *Kondor*. Futott még: *Andalgó*, *Ne félj*, *Pagony*, *Bisamberg*. Holtversenyben első, másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 10:26—12:20:34—26, 34.

III. Lomnici handicap. 10.000 korona. Távolság 1100 méter. Első lett *br. Harkányi J.* pm *Aragon* (lov. Janek), második *Bogár*, harmadik *Egerton*. Futottak még: *Fecske*, *Szófal*, *Hedjira*, *Revue*, *Alacritas*, *Lady Bird*, *Gambrinus*, *Minck*, *Pica Vezér* és *Scarcely*, mely elbukott. Félhosszal nyerve, rövid félhosszal harmadik. Tot.: 10:71. Helyre: 20:52, 362, 56.

IV. Nyereken kétfevécék díja. 3000 korona. Távolság 900 méter. Első lett *Milne F.* pk. *Osmonda* (lov. Holinger), második *Raisuli*, harmadik *Szemtelen*. Futottak még: *Fricska*, *Haupt*, *von Köpenick*, *Berettyó*, *Dummer Kerl*, *Duckmauser*. Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Totalizátor: 10:17. Helyre: 20:22, 24, 28.

V. Kétvécék vigass-handicapja. 2000 korona. Távolság 1000 méter. Első lett *gr. Pejacevich A.* sk. *Royal Mary* (lov. Pretzner), második *Formosa*, harmadik *Gyémánt*. Futottak még: *Tété de Chien*, *Akác*, *Cap Horn*, *Gonosz*, *Tomate*, *Dáridó*, *Bor*. Könnyen 3 hosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:83. Helyre: 20:42, 34, 124.

VI. Vigass-handicap. 3000 korona. Távolság 1200 méter. Első lett *báró Rothschild A.* 36 sk. *Ambrosine* (lov. Jones), második *Pipere*, harmadik *Paula*. Futottak még: *Varázs*, *Orphelin*, *Arvaleány*, *Mayenne*, *Telemach*, *Titi II.*, *Liane*, *Fortunatus*, *Fixstern*, *Orgazda*, *Klárás*. Könnyen három hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot. 10:79. Helyre: 20:44, 34, 54.

VII. Kétvécék eladóversenye. 2000 korona. Távolság 1000 méter. Első lett: *Gróf Pejacevich A.* pk. *Pierrette* (lov. Pretzner), második *Bernina*, harmadik *Rákos*. Futottak még: *Jesuite*, *Pampuska*, *Fuss*, *Repülj fecském*, *Szökevény*, *1060*, *Cavalcade*, *Tocsányi Móni*. Másfél hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. Totalizátor: 10:37. Helyre: 20:24, 24 és 56.

O A MAC. ifjúsági viadala. A Magyar Athletikai Clubnak ma délután rendezett országos viadala kitűnően sikerült. A vidéket Székesfehérvár és Szeged fiatal atlétái képviselték nagy számban és igen erősen. A MAC. öt, a Szeged kettő, a B. T. C. pedig egy győzelmet aratott. A viadal részletes eredményei következők:

I. 100 yardos síkfutás (junior). Első előfutám. 1. Kántor E. (MAC) 11 mp., 2. László J. (Szegedi A. C.). Második előfutám. 1. Pintér S. (MAC) 11-2 mp., 2. Tompos G. (MAC), Harmadik előfutám. 1. Darvassy N. (MAC) 11-2 mp., 2. Lichtenekert F. (Székesfehérvár).

II. Magasugrás (junior). 1. Nagy M. (Szegedi A. C.) 163 cm., 2. Walter Gy. (BEAC) 158 cm., 3. Bercsényi M. (MAC) 155 cm.

100 yardos síkf. döntőfutama. 1. Kántor E. (MAC) 11-2 mp., 2. Darvassy N. (MAC), 3. László J. (Szegedi A. C.).

III. 120 yardos gálfutás (junior). 1. Wagner Károly (MAC) 20 mp., 2. Szalay P. (KTE).

IV. Súlydobás. 1. Nagy Szabó Pál (Szegedi A. C.) 10 m. 48 cm., 2. Brunner F. (B. A. K.) 10 m. 26 cm., 3. Pintér S. (M. A. C.) 9 m. 75 cm.

V. Negyed angol mérifutás síkfutás (junior). 1. Földi F. (B. T. C.) 59 1/2 mp., 2. Darvassy N. (M. A. C.) 3. Szeifart J. (Szegedi A. C.)

VI. Távolugrás. 1. Bercsényi M. (M. A. C.) 603 cm., 2. Grósz F. (B. A. C.) 692 cm., 3. Bayer H. (B. T. C.) 515 cm.

VII. Rudugrás. 1. Wagner R. (M. A. C.) és Lichtenekert T. (Székesfehérvár) 286 cm., 2. Szemere J. (M. A. C.) 270 cm.

VIII. 4-szer 100 méteres stafétafutás (junior). 1. M. A. C. (Darvassy, Kántor Pintér, Wagner) 49 1/2 mp., 2. B. T. C. (Bayer, Bánvai, Györfly, Földi F.) 3. Székesfehérvári T. E. (Faludi, László, Sass, Wehrner.)

A Kőbányai T. E. Péter Pál-napi versenyről lemaradt versenyszám döntője. 220 yardos síkfutás handicap. 1. Szerlemhegyi (M. A. C.) 7 m. c. 23 1/2 mp., 2. Jolbey M. (P. A. C.) scratch, 6 méterrel nyerve.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. A mai tárgyaláson a vád ógradiskai tanút hallgatták. II. Az első tanu Csuri Dragutin semmi különöset sem tudott mondani, Pavics Markó László eladta, hogy halotta Péter szerb királyt öltetni és hogy Kalafatics Jouon vádlott házában titkos értekezletet voltak. Ilyen értelemben vallott Csuri Dragutin is. Azonkívül egy nyilatkozatot, hogy Nenadovic és Pribicevic Milán szerb kapitányok gyakran időztek Ó-Gradban, hogy a diákok között szerb zászlókat, képeket és jelvényeket osztogattak ki, hogy Vukelic Milán és Kuluzov Doszitiye vádlottak összekötésben állottak a szerb kormányval, meg hogy Vukelic a feleségével együtt munkatársa volt egy belgrádi újságnak. A tanu még elbeszélte, hogy az ő fejére háromszor koronát tűztek ki a szerbek. Délután folytatták az ógradiskai terhelő tanuk kihallgatását. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Rablótámadás. Namesnik Ferencz kovácssegéd és négy társa, Ság László boltiszolga, Huber János napszámos, Barna Zoltán szabósegéd és Jakab Pál butorasztalos az idén március 3-án délután a kerepesi-úti temető mögött megtámadták Weingarinc Nándor iparost és erőszakkal elvették tiz korona készpénzét. A támadókat ma vonta felelősségre a budapesti esküdttörvényszék dr. Milkovich bíró elnöklésével. A vádlottak egy része beismerte a rablás elkövetését. Az esküdtek mind az öt vádlottat bűnösnek mondták ki rablás bűntettében és e verdikt alapján a bíróság Jakab Pált 1 évi és 3 hónapi börtönrre, Ság Lászlót 1 évi börtönrre, Huber Jánost 2 évi és 6 hónapi fegyházra, Namesnik Ferenczet pedig 1 évi és 6 hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A Haverda-ügy. A Haverda-ügyben Costan szabadkai vizsgálóbíró már befejezte a vizsgálatot és az iratokat a vádirat készítése végett átette az ügyészséghez. Ez az ügy lesz a szabadkai őszi esküdttörvényszéki ciklus első tárgyalása.

§ Alvó kocsis. Potocska Márton fuvaros négy évvel ezelőtt a Külső Jászberényi-úton összeütközött Horváth Sándor szemetes kocsiával és elgázolta Horváth hét éves fiát, aki súlyos sérülést szenvedett. A baleset miatt a büntető törvényszék ma vonta felelősségre Potocskát gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért. A tárgyaláson kihallgatott tanuk azt vallották, hogy Potocska a kérdéses alkalommal aludt a kocsin. A bíróság a vádlottat Váry kir. ügyész vádjára 30 korona pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását a büntető novella 1. szakasza alapján felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

§ A lövőtörzsi gyilkosság. A múlt évi június 24-én hirtelen meghalt Hajnal Antal nyugalmazott államvasuti ellenőr, aki Kustján Antal Ganzgyári munkásnál lakott albérlésben. A holttest fölbontozása után azonban az orvosok megállapították, hogy az öreg ur erőszakos halállal halt meg, mert bordái össze voltak zuzva és gégeje szétroncsolva. A gyilkosság gyanúja Kustján és felesége ellen irányult, akikre Hajnal minden vagyonát hagyta s ezt a gyanút megerősítette a szomszédok vallomása, akik a kérdéses éjjel dulakodás zaját hallották Kustján lakásából. A vizsgálat során, valamint a fő tárgyaláson Kustján azt vallotta, hogy mikor éjjel a korcsmából félig ittas állapotban hazatért, felesége, aki az udvaron várakozott rá, sirva panaszkodott, hogy lakójuk erőszakos merényletet akart rajta elkövetni. Erre ő hirtelen haragjában földhöz vágta a vele is gőmbakodó öreg urat, aki eszméletlenül terült el. A budapesti esküdttörvényszék az asszonyt fölmentette, Kustján Antalt ellenben szándékos emberölés bűntette miatt tízenkét évi fegyházra ítélte. A Kuria második büntető tanácsa ma a vádlott csemiségi panaszát elutasította.

KÖZGAZDASÁG.

A Bimamurányi alaptőke-emelése. A nagy izgalmat keltett alaptőkeemelési ügy hullámai ma végleg elsimultak. A Rimamurányi igazgatóságának helyes érzékből származó konziliáns magatartása a kellő időben lecsillapította a fölkaavart szenvedélyeket s ezzel visszazerezte a pénzpiacot meglábadott népszerűségét is, amit külsőleg is kifejez az a 9 koronás áremelkedés, amit a Rimamurányi papirosok a mai tőzsdén elértek. Az ellenmozgalmat vezető Értékpapirkereskedők Egyesülete is tartott ma ülést, amelyen a választmány beszámolt a rövid, de erős mozgalomról, mely erősen dokumentálta az összetartásban rejlő nagy erőt. Az ülés elhatározta, hogy Sándor Pál és Ullmann Adolfnak ez ügyben kifejtett tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s erről Sándor Pált küldöttségileg, Ullmann Adolfot pedig, ki már külföldön tartózkodik, sürgönyileg üdvözli. Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaz báró Madarassi Beck Gyula és Székely Ferencz tőzsdetanácsosoknak, kik az egyesületet céljaik elérésében teljes önzetlenséggel és energiával támogatták.

Az osztrák balesetbiztosító magyarországi vezetősége. Az Első osztrák általános baleset ellen biztosító társulat magyarországi vezérigazgatója újalakult. Ugyanis Ehenheil Lajos, Földes Antal, Gyulai Alfréd, Kornis M. Mihály, Schenk Kálmán a társaság helyi képviselőivé nevezettek ki, akiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett a budapesti cégbíróságnál azzal, hogy a céget ketten-ketten együttesen vagy pedig a most bejegyzett képviselők valamelyike a már bejegyezve lévő képviselők egyikével együttesen jegyzik.

Románia kölcsönt keres. Az idei közepes termés a kis Románia pénzügyensúlyát is meg fogja billenteni s a román pénzügyminiszter már is gondolkodik azon, hogy a várható 6—8 milliárd lei deficitre honnét vegyen fedezetet. A bukaresti képviselőház pénzügyi bizottságának legutóbbi ülésén — írják lapunknak — Costinescu pénzügyminiszter jelentést tett az ország pénzügyi helyzetéről, mely szerint a tervbe vett újítások és az államszolgálat több ágánál mutatókozó rohamos fejlődés-elentékenyen fokozták az állami kiadásokat. Ezenkívül nagy közmunkák vétettek foganatba, amelyek körülbelül 150 millió leire ruznak. Ezek a közmunkák nagyrészt elkészültek s a fenti összegből 100 milliót ki is fizettek részint az állampénztári főösslegekből és részint a liberális kormány által 1904-ben létesített tartalékalapból. Most a még hátralévő 40 millió lei kifizetéséről kellene gondoskodni és miután az állam ily célra semmiféle alappal nem rendelkezik, szükséges, hogy új 80 millió kölcsönt vegyen föl, miből 40 millió a munkákra, a másik 40 millió pedig a tartalékalapból kölcsönvevett összeg megtérítésére szolgálna. Ami az említett tartalékalapot illeti, kijelentette Costinescu pénzügyminiszter, hogy külön törvényjavaslatot fog benyújtani, mely szerint az államkincstár tartalékalapjának jövőben érintetlennek kell maradnia és a tartalékalap jövedelme is tőkésítő.

Vásári ügyek. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Tolna vármegye területéhez tartozó Tamási községben a már meglévő és minden csütörtökön sertésfelkajttással egybekötve tartatni szokott hetivásárokon kívül még minden hétfőn is, de állatfelhajtás nélkül hetivásár tartassék. — Megengedte továbbá, hogy a Tolna vármegye területéhez tartozó Nagymányok községben minden szerdán állatfelhajtás nélkül hetivásár tartassék. — Nemkülönböztetve megengedte, hogy a Zemplén vármegye területéhez tartozó Tiszalucz községben a július 10-re eső országos vásár ez évben kivételesen július 13-án, a november 5-ére eső országos vásár pedig ez évben kivételesen november 19-én tartassék meg.

A rózsahégyi textilgyár kibővítése. A Magyar Textilipar r. t. rózsahégyi gyártelepe ismét nagyszabású kibővítés küszöbén áll. A vállalat üzemi képességének 50.000 orsóval való kibővítésén dolgoznak, amiért is nagyszabású építkezési munkákat kell folytatni. Meg akarják nagyobbítani

a North
hogy a v
sával. A
básu tele
a város
A gyár p
mérsékelt
részművel
villámvilá
Több
A „Mercu
korlátolt
egylet“ (E
táltak. A
A Sal
meretes,
vénytársu
gyűlése a
részenyve
biztosított
nap tegna
lünk, a r
számban

A sze
emlékezt
Szerbia k
új piacok
ban Ola
Egy bolc
miniszter
kért a sze
Olaszorszá
lezte maga
esetére 8
évente Sz
szükséges
a földműve
belgrádi e
— kontri
megállapít
gerentuli
szabályokk
Mindezen
határozatot

I. egy
veterinár a
szabban sz
tása Szalo
hassák, m
szerb marh
és vizi szál
mánnyal v
sleges száll
berlet álta
sen a rem
marha-expo
szállítják,
megnyerése
forma táma
marha-expo

Megvan
lékezünk a
bellelg má
aláírását m
malmokra n
Ugyanis v
sztrájkja s
senek, kimo
kocsissal me
let termész
lommunkásc
irandó kolle
szervezeten
Emiatt már
munkásai
míg végre a
ma déleiben
kaadók és
kollektiv sze
azt dr. Fek
megszövege

Sorsolás
csőne 13-ik
volt a húzás,
188,800 koron
vényeket: 20
0412 6071 318
9248 5220 548
921 34 5699
735 8979 71
4379 3128 1
3380 10370
4049 3357 8

a Northrop szövetséggyarat is. Itt említjük meg, hogy a vállalat szerződést kötött Rózsahely városával. A megállapodás lényege, hogy a nagyszabású telepet a városhoz csatolják, aminek fejében a város bizonyos koncessziókat tett a vállalatnak. A gyár pedig 1910-től számított 20 éven át igen mérsékelt áron fogja szolgáltatni a Rózsahely villámvilágításához szükséges villamos áramot.

Többmillió csőd Bécsben. Bécsből táviratozzák: A „Mercur“ általános takaré- és hitelszövetkezet korlátolt felelősséggel, továbbá az „Első kezességi egyesület“ (Bécs, I., Wohlzeile 34.) ellen csődöt nyitottak. A passzívok több millió koronára rugnak.

A Salgótarjáni kőszénbánya r. t. tökéletesítése. Ismeretes, hogy a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat múlt hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlése a részvényeseknek az újonnan kibocsátott részvényekből 10,000 darabra elővételi jogot biztosított. Az elővételi jog gyakorlására a határnap tegnap lejárt. Mint illetékes forrásból értesülünk, a részvényesek ezen elővételi jogot teljes számban gyakorolták.

A szerb marhakitvel fejlesztése. Ismételtlen megemlékeztünk már arról a nagy agilitásról, amit Szerbia kifejt, hogy a magyar határ elzárása után új piacokat szerezzen marhakitvelének. Legújában Olaszországba szeretnének utakat nyitni. Egy bolognai cég állítólag a földmívelésügyi minisztertől fuvardíjmérséklést, illetve refakciát kért a szerb államvasutakra a török határig az Olaszországba szállítandó marha részére és kötelezte magát, hogy a kért refakciák megadásának esetére 8—10.000 darab szarvasmarhát exportál évente Szerbiából Olaszországba. Az ezirányban szükséges teendők megbeszélésére május hó 20-án a földmívelésügyi miniszter kezdeményezésére a belgrádi exportőrök — amint lapunknak jelentik — konferenciát tartottak azon célból, hogy megállapítsák, milyen nehézségek állanak a tengerentúli marhaszállítás útjában és milyen rendszabályokkal lehetne ezen nehézségeket legyőzni. Mindezen kérdések tárgyalása után a következő határozatot hozták:

1. egyszerűsítése a vasúti és állategészségügyi veterinar adminisztrációnak, hogy a marhát gyorsabban szállítsák Szalonikibe; 2. istálló felállítása Szalonikiben, hogy az állatokat elszállásolhassák, míg a szállítóhajók megérkeznek; 3. a szerb marha izolálása más marhától a szárazföldi és vízi szállítás alatt és a marhának hazai takarmánnyal való etetése a szállítás alatt; 4. a szükséges szállító gőzösk beszerzése, akár vétel vagy bérlet által és azok a marhaexportőröknek teljesen a rendelkezésükre bocsátandók; 5. azon marha-exportőröktől, akik a marhát más hajón szállítják, a refakciák megvonandók; 6. Kairo megnyerése a szerb marha fogyasztására és egyforma támogatása minden marha-exportőrnek és marha-exportintézménynek.

Megvan a malmok kollektív szerződése. Megemlékeztünk arról, hogy a malommunkások a szóbelileg már megállapított új kollektív szerződés aláírását megtagadták, illetve abba egyoldalulag a malmokra nézve elfogadhatatlan pontokat vettek be. Ugyanis váratlanul kitért a fuvarozómunkások sztrájkja s a malommunkások, hogy ezeken segítsenek, kimondták, hogy szervezetbe nem tartozó kocsisal nem dolgoznak együtt. A malomegyesület természetesen ragaszkodott ahhoz, hogy a malommunkások minden esetben tartsák be az aláírandó kollektív szerződést, amely szervezet vagy szervezeten kocsis között különbséget nem ismer. Emiatt már-már úgy látszott, hogy a malmok és munkásaik között kenyértörésre kerül a dolog, míg végre a szakszervezeti tanács közbenjöttével ma délben a malomegyesület helyiségében a munkaadók és munkások megbízottai aláírták az új kollektív szerződést abban a formában, ahogyan azt dr. Fekete Ignác, a malomegyesület ügyésze megszövegezte.

Sorsolások. A fővárosi 6 millió konverziós kölcsönre 13-ik részletének visszafizetésének céljából ma volt a húzás, amelyen 112 darab kötvényt sorsoltak ki 188,800 korona értékben: Kisorsolták a következő kötvényeket: 200 koronás: 5328 2810 1112 3-60 3031 9412 6071 3182 6335 5067 5384 8-62 5682 5586 6557 9248 5220 5481 7688 9051 8375 6365 4910 9850 2443 921 34 5689 2159 4720 6403 2574 3636 8019 7656 795 8979 7158 2150, 1600 koronás: 6525 6057 4379 3128 11858 5829 9723 4539 11489 10589 3880 10370 913 10445 5041 8619 2805 7492 106-9 4049 3357 8267 1681 4057 11881 9587 9931 11369

6499 8550 1367 11676 7577 3184 1230 8195 9294 9353 105 2248 2375 2207 4935 7061 7058 8231 8602 9307 8266 2557 6384 5000 koronás: 570 3814 669 3075 3729 2590 13 2239 1098 4402 3774 3437 1099 3160 747 3245 28 3392 10 000 koronás: 103 493 176 210.

Bécsből jelentik: A hitelsorsjegyek mai húzásán a következő sorozatokat húzták ki: 102 391 551 578 615 648 821 823 1129 1262 1493 1540 1617 1655 1747 1749 2011 2142 2240 2478 2619 2622 2635 2714 2863 3006 3066 3151 3233 3408 3762 3841 3863 4112. 300,000 koronát nyert 3151 sor. 75 szám. 60,000 koronát nyert 2478—74. 30,000 koronát nyert 2714—52, 10,000 koronát nyert 1493—30 és 3408—19. 4000 koronát nyert 3408—84 és 3762—3. 3000 koronát nyert 1617—73 3762—98 és 3868—61. 2000 koronát nyert 551—58 1747—21 és 3408—65 számú sorsjegyek.

A Rigler-gyár ügye. Csak a napokban temették el a Rigler-féle gyár tulajdonosát: Rigler József Edét s ma már ki is neveztek helyébe igazgatóvá Tranger Józsefet, aki eddig a központ ügyvezetője volt. A gyárat egyébként — hir szerint — Téténybe akarták elhelyezni. Ebben az esetben a gyárat elfoglaló fővárosi bérházban a vállalatnak csak eladási telepe maradna és az összes emeleti helyiségeket bérlakásokká alakítanák át. Itt említjük meg, hogy a vállalat báró Halvany Károly elnöklésével tartott közgyűlésén Pauer Leót és dr. Ullmann Pált a vállalat igazgatóságába választotta.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetési képtelenségeket közli: Kmett J. kereskedő Turócszentmárton. — Stern Miksa kereskedő utódja, bej. cég Paks. — Réhberger Hermann özvegy kereskedő cég Szombathely. — Popovits Vasa kereskedő Károlyfalva. — Kis Ferencz rövidárkereskedő Pápa. — Kohn Sándor kereskedő Gyulafehérvár.

Új papírok a tőzsdén. Megirtuk már, hogy a a tőzsdetanács legutóbb elrendelte a *Ciotild Vegyipar Rt.* papírosainak jegyzését. A részvényeket ma bocsátották először a piacra. A kezdet azonban éppen nem biztató, mert ma egyetlen egy üzletet sem kötöttek az új papírosokból.

Kiállítás hírek. Brüsszában a közeli vidék és a város mezőgazdasági és ipari produktumaiból kiállítást rendeznek, melyet július 23-án nyitnak meg és szeptember közepé táján zárnak be. Brüssza egyike a török birodalom legnagyobb városainak: körülbelül 80.000 lakosa van. Híres selyempiparáról, mely iparág Brüsszában és vidékén közel 20,000 munkást foglalkoztat. Az évi termelés 750 000 kg. nyers selyemre és ugyanannyi különböző minőségű selyemhulladékra tehető. — Londonban az ottani Agricultural Hallban szeptember 4-étől 11-éig a 17. „Confectionere Bakers And Allied Traders Exhibition“ (pékkiállítást) rendezik. — Ugyancsak ott tartják szeptember 18-ától 15-éig a „Grocery, Provision, Oil and Italian Warehouse and Allied Trades Exhibition“ fűszer- és gyarmatarukiállítást. — Október hó 14-től 23-áig a „The Organiser“ című ismert szaklap pedig a londoni Olympiahallban ipari vegyészeti kiállítást rendez. — A kiewi konzulátus jelenti, hogy a podoli mezőgazdasági egyesület Vinnitzában és a Proskurov-Letyczevei mezőgazdasági egyesület Proskurovban (Popolai kormányzóság) augusztus 29-ikétől (szeptember hó 11.) augusztus 31-ig (szeptember 13.) mezőgazdasági kiállítást rendez.

Változás egy budapesti butorgyári cégben. Magyarország egyik legelőkelőbb butorgyára és lakásberendezési vállalata, a Gelb M. és fia cég érdekes transzformáczió ment keresztül. Tudniillik az Uránia részvénytársaság 30.000 koronát kitevő alaptőkéjét felemelte egy félmillióra és megvette a Gelb M. és fia céget. Mindkét vállalat vezérigazgatója Gyömrői M. Manó lett, aki eddig is vezette a céget. Mindkét vállalat eddigi neve alatt szeparálva működik tovább. Az Uránia r.-t. elnöke Székely Ferencz, igazgatósága pedig Molnár Viktor államtitkárból, Szűry János miniszteri tanácsosból, Kun Béla miniszteri tanácsosból, dr. Rajner Belából, Révai Ödönből és Gyömrői M. Manóból áll. Az Uránia a jövőben is a herendi porcellángyár, a gödöllői szövőiskola, a kassai ipariskola és a különböző iparművészeti iskolák termékeit fogja árusítani.

Villamos vasutak forgalma. A *Budapesti Villamos Városi Vasut* részvénytársaság vonalain ez év június havában összesen 532,272 korona volt a bevétel. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 486,377 koronát tett ki. A folyó év január elsejétől az összes bevétel 37,070,229 koronára rugott a múlt év ugyanezen időszakában elért 2,824,585 korona bevétellel szemben. — A *Ferencz József földalatti villamos vasuton* ez év június havában 349,770 utas után 52,457 koronát vettek

be. A folyó év január hó 1-től összesen 2,228,546 utas után 346,110 korona volt a bevétel. — A *Budapesti Közüli Vaspályatársaságnak* június havában 1,157,763 kor. bevétele volt, a múlt év június havában 1,102,600 K. Az összebevétel január 1-től június végéig 6,001,822 K volt, a múlt év hasonló szakában 5,612,963 koronára rugott.

Ipari balesetek 1907-ben. A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából ma tette közzé a magyar szent korona országai területén az 1907. évben előfordult ipari balesetekről szóló hivatalos kiadványt. A közlemény adatai szerint a magyar szent korona országainak területén 1907-ben összesen 22,637 ipari baleset történt és pedig az anyaországban 21,441, a társországokban 1196 baleset. A megelőző 1906. évben összesen 21,827 ipari baleset fordult elő, a balesetek száma tehát sajnos, az 1907. évben is növekedett. A növekedés zöme az anyaországban előfordult balesetek száporodásából ered, de Horvát-Szlavonországok területén is 100-al emelkedett a balesetek száma. Az előfordult balesetek túlnyomó része a gyár-iparra esik: az 1907. évi balesetek közül nem kevesebb, mint 20,444 a gyárparban fordult elő s csak 2193 a kisiparban. Körülbelül ilyen megoszlást látunk a korábbi évek adataiban is, azzal az eltéréssel mégis, hogy míg a kisipari balesetek száma az előző években inkább csökkenő irányzatot mutatott, ez évben a kisipari balesetek száma is tetemesen növekedett. Az előfordult balesetek számát közelebbi adat hiányában az 1900. évi népszámlálás adataival vetve össze, melyek szerint a magyar állam ipari vállalatainak 529,693 főre rugó segédszemélyzetéből (nem számítva ide a szállodás, vendéglős és kávéipari) 256,861 volt a gyárpari, 272,832 pedig a kisipari vállalatokban alkalmazva, megállapíthatjuk, hogy a kisiparban a baleseti veszély sokkal kisebb, mint a gyárparban. A balesetek által okozott munkaképtelenség időtartama szerint az 1907. évi balesetek következőleg oszlottak meg: Legfeljebb 4 heti munkaképtelenséggel járt a balesetek 83.7 százaléka, 1—2 havi munkaképtelenséggel járt a balesetek 10.6 százaléka, 3—4 havi munkaképtelenséggel járt a balesetek 2.1 százaléka, 4 hónapnál hosszabb munkaképtelenséggel járt a balesetek 0.4 százaléka, állandó részleges munkaképtelenséget okozott balesetek 1.1 százaléka, állandó teljes munkaképtelenséget okozott balesetek 0.1 százaléka, ismeretlen foku sérülést okozott balesetek 0.7 százaléka, halálos sérülés okozott balesetek 1.1 százaléka. Az előfordult balesetek legnagyobb része tehát csak hosszabb-rövidebb ideig tartó munkaképtelenséggel járt, de nem okozott állandó munkaképtelenséget, míg teljes munkaképtelenséggel csak 20 baleset járt. Feltűnően nagy (241) a halálos balesetek száma. A korábbi évek adataival szemben az 1907. évben a súlyosabb természetű balesetek száma nemcsak egyáltalában, hanem viszonylag is erősen szaporodott. A sérülteknek kor szerint való megoszlása tekintetében jellegzetes különbség mutatkozik a gyárpari és kisipari sérültek között. A kisiparban a 20 évet meg nem haladó sérültek aránya 1907-ben 55.4, az előző négy év átlagában pedig 48.5 százalék, míg a gyárparban csak 29.3, illetve az előző hét év átlagában 26.9 százalék. E jelenség oka valószínűleg abban keresendő, hogy a kisipari segédke fiatalon önállósítják magukat, vagy pedig gyári munkásokká lesznek.

A Leánykiképző-Egyület forgalma. Az Első Leánykiképző-Egyület m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézetnél június havában 1,851,600 — K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,635,100 K értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosítási összegek fejében 13,773 K 91 fillér fizettetett ki. 1909. június 30-ig bezárólag 10,829,000 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 9,517,500 K értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 649,335 K 86 fillér és az intézet fennállása óta 14,512,291 K 45 fillér fizettetett ki.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Nyilttér.

©Rovatban közöltökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szeminárium
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ÁRU- és ERTEKTOZSDE.

Gabonatözsde.

Budapest, július 1.

A készáru-piaczon ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak és igen rossz árakat ígértek, amit viszont az árúbiratók nem voltak hajlandók elfogadni. Így aztán csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, a melynek a folyamán mindössze 10 vagon buza kelt el tegnapiaknál 30 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 33.90 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 31.70 korona 75 kilós felsőmagyarországi hibás buzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs 20 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalomba került: 200 q rozs 19.80—20.00 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet csendesen és a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg, a forgalom folyamán előbb szűk keretben ingadoztak az árfolyamok, később azonban egyre élénkebb és sürgősebb realizálásokra lanyhult az irányzat, mi mellett mérsékelten csökkentek a jegyzések. Az októberi buza 27.12 koronán indult, 27.18-ig emelkedett, később lassan 26.82-ig ment vissza és zárlatkor 26.86 koronán maradt. A júliusi tengeri 15.38 koronán indulva, 15.42-re javult, később aztán 15.18-ig csökkent és zárlatkor így is maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva véderedményeképpen az októberi buza huszonegy fillérrel, az áprilisi buza szintén huszonegy fillérrel, az októberi rozs huszonnyolc fillérrel, az októberi zab tizenhat fillérrel, a júliusi tengeri tizenkilenc fillérrel, az újtengeri tizenöt fillérrel hanyatlott.

Ma kezdődtek meg a júliusi felmondások, s különösen tengeriben történt felmondások keltették meglepetést. Nem kevesebb, mint 170.000 mm. jelentettek be szállításra. Átvevők ugyan jelentkeztek, de csak mérsékelt arányban és inkább megfizették a 2—4 fillérig terjedő prolongáció-díjakat. Hogy milyen lesz a tengeri minősége, azt majd később fogjuk megtudni, mert egyelőre annyit tudunk, hogy májusban sok volt a romlott áru. A nagy felmondás ellenére a tengeri ára nem igen csökkent és tegnaphoz képest csak pár fillérrel gyengült.

Eladatott:

- Buza: Tiszavidéki: 100 q 79.5 k 33.60 K, 100 q 79 k 33.90 K, 100 q 79 k 33.50 K.
- Felsőmagyarországi: 500 q 76 k 32.30 K, 200 q 75 k 31.70 K.
- Pestvidéki: 200 q 78 k 33.40 K.
- Fejérmegyei: 200 q 78 k 33.20 K, 100 q 76.7 k 33 K, 100 q 76.5 k 32 K hibás, 100 q 76 k 32 K, 100 k 76.5 k 32 K csírák.
- Rozs: 200 q 20 K, 100 q 19.80 K kpí par.

A készáru jegyzése a mai tözsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	30.95—32.15	79	32.40—33.40
"	76	31.95—32.35	80	32.70—33.40
"	77	32.15—32.30	81	32.80—33.50
"	78	32.15—32.30	82	32.80—33.50
Fejérmegyei	75	30.60—31.15	79	31.25—32.25
"	76	30.80—31.40	80	32.90—33.50
"	77	30.80—31.40	81	32.90—33.50
"	78	30.55—31.60	82	32.90—33.50
Pestvidéki	74	31.65—32.35	78	32.10—32.20
"	75	31.65—32.35	79	32.40—33.75
"	76	31.65—32.35	80	32.45—33.50
"	77	31.90—31.80	81	32.45—33.50
Bánsági	74	31.40—31.65	78	32.55—33.50
"	75	31.40—31.65	79	32.85—33.80
"	76	31.40—31.65	80	33.40—33.70
"	77	31.05—31.60	81	33.85—33.80
Bácskai	74	32.60—32.05	78	31.65—33.60
"	75	32.60—32.05	79	32.80—32.80
"	76	32.60—32.05	80	31.45—32.20
"	77	31.60—32.15	81	31.60—32.15
Rozs I-rendű új				19.95—20.25
" középminőségű új				19.65—19.65
Arpa takarmány I-rendű				17.50—18.40
" II-rendű				16.90—16.80
Köles				19.10—19.90
Zab I-rendű				19.55—19.85
" II-rendű				15.85—16.05
Tengeri belföldi új				12.80—13.10
Korpa				12.80—13.10

A határidőpiacon költegett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1900-re:

Buza októberre	27.12—27.10—27.18—26.82—27.90.
Buza áprilisra	27.76—27.74—27.84—27.50.
Rozs októberre	20.00—19.86—19.98—19.66—19.72.
Tengeri júliusra	15.38—15.42—15.18—
Újtengeri májusra	14.12—14.10—14.16—14.06—
Zab áprilisra	15.48—15.50—15.40—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	26.86—26.88
Buza áprilisra	27.62—27.54
Rozs októberre	19.70—19.72
Tengeri júliusra	15.18—15.20
Újtengeri májusra	14.08—14.10
Zab októberre	15.40—15.42
Repce augusztusra	29.10—29.30

Budapesti gabonaforgalom.

1900 június 29-án 1909 június 30-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	26116	162
Rozs	4623	100
Arpa	891	—
Zab	3132	100
Tengeri	11182	20376
Liszt	1426	8400
Korpa	—	2065

Értéktözsde.

Az értéktözsde ma a Rimamurányi papírosai dominálták. Nagy volt az érdeklődés e papír iránt, s végeredményben ezek 2 koronával emelkedtek. A többi értékekben, dacára a külföldi tözsdék szilárd jelentésének, csak néhány kötés jött létre, mert a küliség a magyar politikai válság tekintetében bekövetkezett komplikációk miatt zárlatig a legnagyobbfokú tartózkodást tanúsította. Forgalomba került ezenkívül: Osztrák hitel 637.50 koronán, Magyar hitel 752.50—753 koronán, Államvasut 728 koronán szelvénynyel és 723—722.50 koronán szelvény nélkül, Közúti 567—567.50 koronán, Kereskedelmi bank 3420 koronán, Salgó 563 koronán.

A előtözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 637.50, Osztrák-magyar államvasut 728, Rimamurányi 573—570.50—573.75, Közúti vas-pálya 567—567.50 K.

A déli tözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 637.50, Magyar hitel 752.50—753, Osztrák-magyar államvasut 723—723.50 ex szelvény. Rimamurányi 573.50—575.50, Közúti v. 567.50 K.
Díjbiztosítások Osztrák hitelrészvényre holnapra 3—4 korona, nyolc napra 6—8 korona, július hónap végére 18—20 korona.

Utótözsde délután 4 órakor.

Osztrák hitel 637.75, Magyar hitel 752.50, Államv. 723.50, Jelzálog 440, Rimamurányi 574, Városi vasut 267, Közúti vasut 567.50 K.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, július 1. (Saját tudósítónktól.) Gabonaforgalom irányzata gyöngült és az árak általában hanyatlottak. Buza 5, rozs 10 fillérrel lett olcsóbb és az üzleti forgalom teljesen szünetelt. Tengeri 10 fillért vesztett, zab ellenben ártartó volt. Az

északamerikai piacok árfolyamai valamivel szilárdultak, London és Páris ellenben meglehetősen változatlan árfolyamokat jelentett.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 17.15—17.55, mosoni 16.55—16.67, főföldvidéki, déliavasúti és marchfeldi 16.40—16.80, 76—78 kg, romániai 16.30—16.65.

Rozs: főföldvidéki 10.40—10.53, csepeli 10.45—10.60, pestmegyei 10.50—10.75, déliavasúti 10.45—10.65, különféle magyar 10.45—10.60, osztrák 10.45—10.65.

Arpa: maláta 9—9.30, takarmány 8.75—9.10.
Magyar tengeri 8.05—8.25, Cinquantin 10.15—10.40, Magyar zab 10.95—10.45, válogatott 10.45—10.55.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, július 1. Az előtözsdén szilárd volt az irányzat, noha Newyorkból alacsonyabb árfolyamokat jelentettek. Kedvező hatást tett az amerikai vaspiaczirol érkezett jelentés. Rimamurányi részvények a tervezett emisszió elejtése következtében 10 koronával javultak. A piac a magyar politikai válság miatt nem volt képes élénkülni. A déli tözsde nyugodt irányzattal és tartott árfolyamokkal nyílt meg. A Klotild vegyeszeti részvénytársaság részvényei ma kerültek hivatalos árjegyzésre és 260 árfolyamon jegyeztették. A forgalom későbbi során Államvasut és Rimamurányi részvények újabb javulást értek el. Egyébként a piac nyugodt, Berlin gyengébb irányzatot jelentett.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 638.—, Laenderbank 452.50 Union —, Magyar jelzálog —, Államvasut 721.—, Déli vasut 109.75, Alpési 643.—, Galicziai Kárpát 678, Török sorsjegy 186.—, Rimamurányi 571, Fegyvergyár 643 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 637.50, Magyar hitel 752.75. Anglo —, Bankkegyesület —, Laenderbank —, Union 549, Magyar Jelzálog —, Államvasut 752.—, Déli vasut —, Alpési —, Rimamurányi —, Orosz járadék —, Török sorsjegy —, Galicziai Kárpát — korona.

Bécs, július 1. (Magyar értékek zárata). 4 százalékos arany-járadék 113.85, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 143.25, Magyar hitelbank részvény 752.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 477.—, Rimamurányi 573.58, Magyar cukoripar 19.25, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.35, 4 százalékos magyar földterhm. kötvény 92.65, Magyar nyeres.-kötv. sorsjegy 200.—, Kassa-Oderbergi Vasut részvény 363.—, Magyar Jelzálogbank 448.— Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, július 1. (Osztrák értékek zárata). 4.2 százalékos papír-járadék 96.15, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.40, 1860-as sorsjegy 160.25, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 297.50, Bécsi Bankverein 526.75, Osztrák magyar bank 1770, Déli vasut 109.10, Dunagőzhajósai társ. 945.—, Dohány részv. 380.—, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.46, Osztr. Lloyd 467.—, 4.2 száz. ezüst jár. 96.05—Osztr. koronajáradék 96.10, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 637.25, Union-Bank 548.40, Osztrák Landerbank 451.25, Osztrák-magyar államvasut 720.—, Elbévölgyi vasut —, Alpési részvény 642.60, 20 frankos 19.05, Londoni váltóár 240.10, Lipótkohó 442.—, Török sorsjegyek 185.75 K. Szilárd.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 1. (Értéktözsde.) A tözsde eleinte gyöngé forgalmu volt dacára a nyugati tözsdékről érkezett kedvezőbb jelentéseknek, miután a tisztázatlan politikai helyzet továbbra is kedvezőtlen befolyást gyakorolt a forgalomra. A nagy bankok egy része gyöngébben jegyezték, szintugy bányaértékek, de a csökkentések csak törtrészt tették ki az egy százaléknak. Vasutértekek megoszott irányzatot követtek különösen amerikai vasutak Newyorkra kissé visszamentek. A 3 százalékos birodalmi kölcsön kissé jobb volt és más járadékok is jól tartották magukat. Viilamossági és gőzhajós részvényekben csekély forgalom volt. A további tolyamatban a forgalom még csöndesebb volt, úgy hogy rendkívül sok árfolyamot nem is jegyezték. Bányaértékekben később némi forgalom volt, de az Iron Age jelentése hatástalan maradt és a tözsde renyhén zárult. Napi pénz 5—4 1/2%, magánleszámítolási kamatláb 2 1/2%.

Berlin; (Zárlat) július 1. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyezték: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.—, osztrák hitelrészvény 200.20, Déli vasut 21.30, orosz bankjegyek 216.85, 4 százalékos új orosz kölcsön 31.10, Disconto

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székeszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 1. —

Kinevezések. A kereskedelmi miniszter Stasolszky Lipót és Thuróczy Gyula napidíjas irnokokat fizetéstelen ipariskolai tolnokokká; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Gámán Károly tordai pénzügyi segéd-titkár pénzügyi titkárrá a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz végteljes minőségben, Futó Béla miskolci lakost állami végrehajtóvá a kassai pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, Nyisztor Béla havasmezői lakost állami végrehajtóvá a zilahi pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, Simcsó Elemér óbudai adóhivatali gyakornokot állami végrehajtóvá a lugosi pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, Cseh Lajos nagyzebeni pénzügyi irodakezelési gyakornokot irodatisztává a dési pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, Somló Ignác komáromi cs. és kir. 15. sz. tábori tűzrezredbeli igényjogosult számvivő-altszert pénzügyi irodatisztává az aló-kubini pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, Kaufmann Frigyes pécsi cs. és kir. 52. sz. gyalogrezredbeli igényjogosult altszert pénzügyi irodatisztává a zombori pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben; a földmívelésügyi miniszter az állami ménésbirtokok és a gödöllői koronauradalom gazdasági tisztviselőinek létszámában Sárközy Aladár II. oszt. gazdasági intézőt a VIII. fizetési osztályba ugyancsak II. oszt. gazdasági intézővé, Thaly Dezső gazdasági ellenőrt a IX. fizetési osztályba III. oszt. gazdasági intézővé, Novotny Győző gazdasági segédtszert a X. fizetési osztályba gazdasági ellenőrré és Sajó Ernő gazdasági gyakornokot a XI. fizetési osztályba gazdasági segédtszert; a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Tantossy József múzeumi II. oszt. segédőrt I. oszt. segédőrré, dr. De Rivo Csermelyi Sándor és Zambra Lajost II. oszt. múzeumi segédőrké az orsz. iparművészeti múzeumhoz; Csapó Erzsébet okleveles kisdédvönőt a Bethlenházi állami kisdédvődáchoz kisdédvönővé, özv. Csillag Aladárné szül. Ruzicska Mária Lujza okleveles kisdédvönőt a nagykarolyi II-ik számú állami kisdédvődáchoz, Göndörné Kantny Mária Irma okleveles kisdédvönőt a veszprémi állami kisdédvődáchoz kisdédvönővé; az igazságügyminiszter dr. Harkabusz András löcsei törvényszéki gyakornokot a késmárki és lovag Berks Lajos debreczeni törvényszéki gyakornokot a nagybattyáni járásbíróshoz jegyzőkké, Pirity Gáspár zalaegerszegi törvényszéki irodatisztát a zalaegerszegi törvényszékhez telekkönyvezetővé, Höllenreiner Gyula budapesti VI. kerületi járásbírósi díjokot a budapesti törvényszékhez, Illits Emil nagyikindai törvényszéki díjokot az újvidéki, Laube István nagybecskereki törvényszéki díjokot a nagybecskereki törvényszékhez, Pap Mihály kékesi járásbírósi telekkönyvi átalakító díjokot a magyar-láposi és Mincsik József

szobráncai járásbírósi díjokot a szobráncai járásbíróshoz irnokokká; a kolozsvári ítéletábla elnöke Ács Albert kolozsvárvidéki járásbírósi díjtalan joggyakornokot a kolozsvári ítéletábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká; a besztercebányai pénzügyigazgatóság Zsabka Emil besztercebányai díjtalan adóhivatali gyakornokot segélydíjas adóhivatali gyakornokká; a sátoraljaújhegyi pénzügyigazgatóság Nagy Andor sátoraljaújhegyi lakost a sátoraljaújhegyi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű díjtalan adóhivatali gyakornokká; a győri törvényszék elnöke a nezsideri járásbíróshoz megüresedett hivatali állásra Eszty János vágsellyei járásbírósi napidíjas szolgát nevezte ki. Alhlyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Maró Juliska osztópataki állami óvodát a nagykararasi II-ik számú állami óvodához ugyanebben a minőségben; a szolnoki törvényszék elnöke Pataki Károly szolnoki törvényszéki és Balla Vince jászapáti járásbírósi hivatali állásait saját kérelmekre kölcsönösen; az igazságügyminiszter Zoltán Ödön zalaegerszegi törvényszéki és Horváth Jenő zalaegerszegi járásbírósi irnokokat kölcsönösen áthelyezte, Arvay Győző szolnoki járásbírósi irnokot a losonci kir. járásbíróshoz, Csizmas Szilárd dévai és Holmik Antal érsekújvári kir. járásbírósi végrehajtókat kölcsönösen; az aradi törvényszék elnöke Nagy Á. József nagyhalmgyi kir. járásbírósi hivatali állását saját kérelmére ugyanebben a minőségben az aradi járásbíróshoz; a győri törvényszék elnöke a győri törvényszéknél üresedésben lévő hivatali állásra Novák Gyula nezsideri járásbírósi hivatali állását helyezte át. Kitérő. Az igazságügyminiszter Grubessich Celesztin tétli járásbírósi önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot a kiskunhalasi, Krajcsik József temeskubini járásbírósi önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot a perlaszi, Smer Géza szinerváljai és Kemény Mihály kunzentmártoni járásbírósi önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot a belényesi, továbbá Elek Zoltán örkörmezői járásbírósi önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot az ilosvai, Tursek Kálmán örkörmezői járásbírósnál önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot a munkácsi, Nagy Antal jászberényi járásbírósi önálló működési körrel felruházott betétzerkesztő irnokot a tétli és Pék Károly dunavecsei járásbírósi betétzerkesztő irnokot a derecskei járásbíróshoz hivatalból kitérte. Névmagyarosítás. A belügyminiszter Csuti Mihály budapesti lakos családi nevének „Acsuti“-ra kért átváltoztatását megengedte. Pálzsalok. Az eperjesi pénzügyigazgatóságnál 2 pénzügyi vigyázói állásra 8 hét alatt, Pallagpusztán

(Hajdum.) postamesteri állásra, Tiszakerecsényben (Beregny.) és Murányhosszuréten (Gömörny.) postai ügy-nök állásra július 9-ig; a szolnoki pénzügyigazgatóság-nál bivatalszolgai állásra augusztus 14-ig; a m. kir. zálogházaknál két szolgai állásra 6 hét alatt lehet be-adni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt, az ország keleti részét kivéve, mindenütt volt eső, mely helyenkint zivattal járt és mennyisége nagyobb-részt 5 mm.-en fölülemelkedett, a Dunántul nyugati megyéiben, meg a Tengerparton, továbbá az Északi Felföld nagyobb részén és helyenkint az Alföldön is meghaladta a 10 mm.-t.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony, hűvös idő várható, sok helyütt — főleg keleten — esővel.

Sürgöny prognózis: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

Table with columns: Állomás, Irány, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmér-seket (max., min.). Rows include A.-Szalóna, Ungvár, Kővár, Losoncz, Gyula, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Záhony, Fiume, Szeged, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár, Vajdahunyad, Nagyszombat, Szatmár, Eger, Arvaváralja, Selmecbánya, Komárom, Magyar-Ovár, Sopron, Eszék, Győr, Debrecen, Kécskemet, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsolya.

A RENEGÁT

— EREDETI REGÉNY. —

IRTA: DÉRI GYULA.

— Vérem a császáré, asszonyom — válaszolt Laroche rendkívül fontoskodó hanghordozással. — Lenne fejem is az övé, folytatta, majd kartácsal felelnék a félrevezetett esordának, mely ködöbással hálálja meg a kenyeret, mit a császár és kormányja oly bőven jut-tatott kiásztott kezébe. Szuronyt nekik és go-lyózt, asszonyom, nem jogokat. Majd akkor szépen lecsillapul az elégedetlenség. A tűzbe jött katona heveskedését Moulins-né néma mosolylyal hallgatta végig. — Nem helyesebb-e? — kérde aztán fi-nom gunynyal, ha szuronyaik hegyét és go-lyóikat az ellenség számára tartogatják? Lor-rain annyit elárult a magas politikából, hogy tervben van valami. — Igen asszonyom, mondá Laroche büsz-kén — a berlini diadalut! Visszafizetjük a watterlói napot. S ha visszatérünk, majd meg-látjuk, ki mer Franciaországban elégedetlen-kedni, hol lesz a parlament rettenthetleneinek csoportja, hol lesznek Rochefort, Jules Simon, Leon Say, Gambetta s a többi szóhősök? Moulinsné e pillanatban egy férfit lát-tott közeledni feléjük, kihez Laroche utolsó szavaiból néhány hang könnyen eljuthatott. Magas termetű, széles vállu atléta alak volt, java férfikorában, arca nem szép, de a legér-dekesebbek közül való, halavány s mégis élet-teljes, szemei sötétek, átható tekintettel, haja koromfekete, homloka magas, sasorra Caesarra emlékeztetett. — Halkabban, százados, mondá gyorsan, nem látja ön e párt egyik hírneves támaszát, Du Charras urat, a hátunk mögött?

— Gróf Lorrain kalandor ellenfelét? — kérde Laroche kihívólag szétekintve. Azt hiszem, inkább az ő érdeke, hogy ne lásson, mert ha szavaimat hallani találja és szám-adásra von, kardomra mondom, Lorrain gróf még a választás előtt ellentél nélkül marad. — Annyira gyűlöli ön ezt a népszerű embert? kérde Moulinsné egész közönyös hangon. — Hogy van-e okom rá, azt ön tud-hatja legjobban, válaszolt Laroche, ajkai-ba harapva. Mondják, asszonyom, megengedte neki, hogy kudarczom felett önnel együtt ne-vehessen. — Hiszen én Du Charras ur ellenségei közé tartozom, — mondá Moulinsné nevetve, — s mint ön is tudhatja, a Lorrain gróf párt-ján vagyok. A százados vállat vont. — Sokan azt hiszik, ugymond, s talán Lorrain is. De — bocsásson meg érte asszo-nyom, — én kétkedem benne. — Moulinsné észrevette, hogy Clarisse csekély távoiból gyanakvó pillantással mére-geti. Kezdetben mulatgatta, de később ráunt, s nehogy különben is panaszra adjon alkalmat a százados kitüntetéséért, a hosszúra nyult be-szélgetésnek véget vetett. VI. Laroche, ki egész mást várhatott, mint-hogy a szép hölgy neheztelését legyen kény-telen utaválóul vinni magával, kedvtelenül a játékszobába ment be. Utja Du Charras mellett vezetett el s a két férfi az ösztönös gyűlölet pillantásával mérte egymást végig. Csak hogy du Charras tekintetében nem volt semmi kihívó dac; inkább nyugodt, méltóságos visszautasítás. Laroche ellenben félreismerhetetlen jelét adta ingerültségének s hogy szóváltásra nem került a sor köztük talán az öreg De Ligny herczeg közeledésén mult,

ki Du Charras magával vitte a terem másik szögletébe. Néhány pillanat múlva egy fiatal széke hölgy előtt állottak meg. Du Charras némán meghajtá magát, a herczeg pedig így szól: — Laroche kisasszony, bemutatom önnek Du Charras urat, ki a politikában az en-gesztelhetetlenek közé tartozik ugyan, de társa-ságban sohasem beszél róla s ezért meg lehet vele férni. Nekünk tollával megbecsülhetlen szolgálatot tett a vasut ügyben, kegyednek pedig érdekes dolgokat beszélhet utazá-sairól. A herczeg ezzel magukra hagyta őket. Laroche Helén kisasszony, Laroche szá-zados unokahuga, alig több tizenhétévesnél. Fiatal szép arczán a gyermeki kedély ártat-lansága; ajkai körül pajzán mosolygás, nagy kék szemében, magas, tiszta homlokán örökös derű. Az egész ifju, üde jelenségen a benső összhang varázsa ömlik el: egy pillantás rá, s több fogalmunk van a nemes jószágról, mintha ezer kötet erkölcsös iratot tanulnánk át. Szende tekintetéről elmondhatni, hogy azok közül való, kik megértik a bűnösöket s báránynyá teszik az orozslánt. Du Charras egy pillanattal némán állott e bővös tekintet varázsa alatt, úgy, hogy az első szavakat Helén intézhette hozzá. — Sokat halottam ön felől Du Charras ur, megbocsátható ha ismerni kívántam, szólt a fiatal nő nyugodt, biztos hangon. — Fájdalom, az utóbbi időben sokat foglalkoznak velem a — válaszolt Du Charras. — Ön azelőtt író is volt? — Oly rég kisasszony, hogy szinte meg-feledkeztem róla. — Én nem, mert sokat olvastam öntől. — Pedig nemzetgazdasági irataim meg-lehetősen unalmasak lehetnek az ön ifju lel-kének. (Folyt. köv.)

2404-10... B... A... sából a... hó végéig... azaz kere... mos vasu... m. kir. f... kor zárt... Egy... más mel... Bán... Az a... hivatalna... Kelt... Mikor a... S az éj... Szemem... Minden... És a kö... Várlak... Míg az é... — Néha... Egy már... Meglep... És el ne... Lása ége... Szemeim... — Hisz... Míg guny... A felém... Tudom... Mégis cs... (A Götterba... alkalmából ism... keletkezésének... hiteles adatokat... nuárban az alsó... gróf Saurau Fer... megbízást adtak... köllőnek, írjon... nevenapján ren... lére alkalmas... teiszt és csaki... tés végett. Már... raunál a zene, s... küldöttek a vid... azonban anyira... közvetlenül érde... mul csinos aján... császár arcképe... szerző halászn... tatványon, mely... sokszorosításáva

Megkezdődött

az Országos Gyermekvédő Liga huzása.

A nagyközönség kényelmére a sorsjegyek huzását máától kezdve a Bekefow cirkusz helyiségében d. u. 3-6 óráig fogjuk megtartani.

Sorsjegyek a huzás tartama alatt mindenütt kaphatók.

Csakis kifizetett sorsjegyek kapják meg a nyereményeket.

Az utolsó szám a 20.000 koronás főnyeremény.

A sorsjegyek fogytán.

Siessünk a vásárlással.

2404-1909. szám.

Bükküzifa eladás.

A csontosi m. kir. erdőgazdálkodás Dubrowszki nevű vágásából a csontosi vasúti állomás melletti rakodóra folyó évi október hó végéig leszállítandó összesen mintegy 2500 (kétezeröttszáz) ürmös azaz kereken körülbelül 125 (egyszázhuszonöt) 10,000 kilogrammos vasúti kocsit vegyes bükküzifának eladása iránt az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál folyó évi július hó 20-án délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár:

Egy 10,000 kgr. raksúlyu vasúti kocsit üzifa a csontosi állomás melletti rakodón vasúti kocsikba berakva 45 korona.

Bánatpénz: 500 korona.

Az árverési és szerződési feltételek az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve megszerzethetők Kelt Ungvárt, 1909. évi június hó 24 én.

M. kir. főerdőhivatal.

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden háziurnak ez a panasz, ha a vízfogyasztást házában

VIZMÉRŐ

után fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrlés által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb**. A heti ellenőrzés nyomban fölfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Beféti Társaság Kunz F.

vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.

Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I., Bors-utca 14. szám. Telefon: II-06.

Automatikus tömegfogó,

gyalványok részére 4 K. egerke-
nek a K. 40 fill. egy éjjel 40
egeret fog felügyelet nélkül. Idő-
járás nem befolyásolja, magától,
müködi „Eolipse” sváb fogók
ezer és ezer sváb és ruszli fog-
lato egy éjjel árba 2 K. 40 fill.
Mindennel a legjobb eredmény,
Székülés utánvet molett. A
SCHÜLLER, WIEN, III. E.
Kriegelgasse 6. Számú
éjszora- és koszonólevél.

100.000! Most került forgalomha!

Zilahy Ágnes szakácskönyvének

100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban

a könyv jószágát, hasznavehetőségét.

Ára szép kötésben 3 korona 60 fillér.

Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkereske-

désében Budapesten, VI., Andrásy-ut 10.

KÜLÖNFÉLÉK.

Várlak . . .

Mikor a nappal éjbe olvad át
S az éj kibontja sötét fátyolát:
Szemem kutatva fűrész
Minden alakot, árnyat
És a ködös homályban
Várlak . . . epedve várlak.

Mig az égen csillag csillagra gyul,
— Néha egy-egy a földre is lehull, —
Egy mámoros igézet
Méglep, erőt vesz rajtam
És el nem csókolt csókok
Láza égési ajkam.

Szemeimbe fájó könny szivárogo,
— Hisz soh'se jön el akire várok, —
Mig gunyosan kacagnak
A felém szálló árnyak,
Tudom, hogy soh'se jössz el,
Mégis csak várlak . . . várlak.

Novák Pál

(A Gotterhalte keletkezése.) A Haydn-jubileum alkalmából ismét sokat foglalkoznak a Gotterhalte keletkezésének történetével s újabban a következő hiteles adatokat állapították meg: Az 1797. januárban az alsóausztriai kormány akkori elnöke, gróf Saurau Ferencz, továbbá báró Swieten azt a megbízást adták Haschke Lőrincz Lipót német költőnek, írjon egy verset, mely a Ferencz császár nevenapján rendezett ünnepségeken való eléneklésre alkalmas. Haschke elkészült a verssel, amely tetszett és csakhamar Haydnhoz került megzenésítés végett. Már január 28-ikán ott volt gróf Saurau a zene, melyet rögtön kinyomattak és szétküldöttek a vidéki városokba. Az egész ügyet azonban annyira titokban tartották, hogy csak a közvetlenül érdekelték tudtak róla. Haydn jutalmul csinos ajándékot kapott Saurautól, továbbá a császár arcképét küldték el neki, melyet a zeneszerző hálásan megköszönt. Az első bécsi nyomtatványon, mely azonban nem azonos a Sauraut sokszorosításával, a cím után a középen balol-

dalt ez áll: „Iria Haschke Lőrincz Lipót”, jobboldalt pedig: „Megzenésítette Haydn József.” Lent, középtűt: „Először énekeltek 1797. február 12-én.” Haschke szövegezésében különös alkalmakor és ünnepségeken énekeltek a Gotterhalte, az asperni csata idejére s Bécs főlzabadtításakor azonban már szélében-hosszában használt katonadallá lett. Mikor pedig Ferencz császár 1835-ben meghalt, a dal annyira népszerűvé lett Ausztriában, hogy Ferencz utódja, V. Ferdinánd, új szöveget íratott hozzá Zedlitz József Kristóf báróval. 1848-tól 1853-ig nem volt az osztrák himnusz számára elfogadott szöveg, csak 1853-ban, öt évvel azután, hogy Ferencz József az osztrák csári trónt elfoglalta, kapott Seidl János Gábor osztrák költő megbízást, hogy a harmadik, Ausztriában mind mai napig — és sajnos egy ideig nálunk is — énekelte Gotterhalte szövegét megírja. A katonai zenekarok számára körülbelül huszonöt évvel ezelőtt vették Haydn művét revízió alá, mert már igen nagy volt az egyes részek játszásában az elérés. Körülbelül heven évvel ezelőtt el akarta Haydntól a Gotterhalte szerzőségét vitatni Zingarelli Miklós olasz komponista, ami Schmid Antal zenetudóst és a bécsi udvari könyvtár őrét arra készítette, hogy könyvet írjon Haydnról és Zingarelliről. Ebben a könyvben Schmid összehasonlítja Haendel Judás-Makkabeus karát, ugyancsak Haendel egy másik karát, továbbá a God save the King, a Rule Britannia, a Vive Henry quartet, a Marlborough-dal, az olasz Santa Lucia, végül a Lvov szerzette orosz nemzeti dal melódiáit. A zenei eltérésen kívül kimutatja Schmid, hogy Haydn császárdalát az Artaria-kiadó cég már előbb kiadta, mintsem Zingarellinek Dio salvi l'Imperatore Francesco című dala megjelent volna; Zingarelli plágiumvádja tehát, a zenei okokon kívül, már cért is valótlán.

(Diákcsíny.) A Saale melletti kis Jénában, abban a tipikus diákvárosban, a tanuló ifjuság csínytevéseinek vége-hossza nincsen. Július 15-én nevezetes napra virradt Jena. Már kora reggel közszolgák jelentek meg az utcákon és a falakra riktó szintű falragaszokat alkalmaztak ezzel a szöveggel: „Távirat! Gróf Zeppelin III. délután fél négy órakor a piac téren fog fölszállni.”

Ezek a nagyhangú plakátok, amelyek csakhamar ellepték a falakat, a bérkocsikat, villamos kocsikat, a postaépületet, sőt még a rendőrpálya fa-

lalt is, természetesen mindenféle nagy föltűnést keltettek. Az emberek azonban legelőt valami diákcsínyre gondoltak, mert ebben a tekintetben már régóta bőséges tapasztalatokkal rendelkeznek. Mindamellet akadtak iskolásfiúk és a he ivásáron megjelent vidéki, tapasztalatlanabb parasztok, akik léprementek. A kíváncsiság csak fokozódott, amikor délfelé hangos muzsikaszóval egy kikiáltó járta be az utcákat és a nagy eseményre újra felhívta az emberek figyelmét. Nem csoda, ha ennyi reklám után óriás tömeg verődött össze a piacon. Igazi, egyenruhás rendőrök dicséretes buzgalommal tartották fenn a rendet. Amikor a kintzött időpont közeledett, valaki, a nép hangos rivalgása közepette, egy kis léggömböt eresztett a magasba. No, de most közeledett Zeppelin III. kocsin. A léghajó vitorlavásznából készült, de biz azt egy kissé kicsinyre szabták. Az ünnepi körmenet többi kocsija is aktuális képekkel és feliratokkal volt díszítve; például: „Hollandia nincs többé bajban!” E kocsin után egy leánya gyermekkocsit tolt. „Nem szeretnék pápa lenni!” kiabált nagy betűkkel a következő felirat. Abdul Hamid, szegény, kalitkába volt zárva, míg háremhölgyei és szép odaliskjei csábos tánczot lejtettek. Még több hasonló élőkép és reklámkép következett egymás után s a nép pompásan mulatott. Csak nagysókára kezdett oszladozni a tömeg és mindenki a sikerült tréfáról beszélt.

(A telegrafista rossz tréfája.) Glasgowban a minap rövidesen elcsaptak egy telegrafistát, aki olyan nagy humorista, hogy nem bír a humorával. Mult vasárnap megbízást kapott, hogy sürgönyözze meg harmincz angol város harmincz postahivatalának a greenwichi délkör idejét. A telegrafista pontosan teljesítette megbízását, de végül kintört a humora s a táviratok szövegét ezzel a mondattal toldotta meg: „A király meghalt.” Harmincz angol város borult gyászba azon nyomban. A lobogókat féllárbócra bocsátották, az emberek összecsoporosultak az utcán és óriási izgatottság fogott el mindenkit. Egy városban a pap hirdette ki a gyászos eseményt a templomi szószékről s az isen-tizteletre gyűlt közönség mindjárt a gyászszertartásnak is tanuja lehetett. Csak órákkal utóbb derült ki az igazság. A humorista táviratozó tiszt még aránylag olcsón szabadult az elcsapatással.

SZÍNHÁZAK

Pénteken, 1909 július 2-án

Király Színház

Jánoska
Fantasztikus zenés vígjáték 8 felvonásban. Iria Martos Ferencz és Jacobi Viktor.

Föv. Nyári színház

A király.
Vígjáték 4 felvonásban. Irták Flers, Caillauet és Aréno. For dította Molnar Forencz.

APOLO-PROJEKTOGRAF

A mezőgazd. állat- és gépkiallítás megnyitása O Pen-sége József foh. jelenlétében (Saját felvétel)
Prinz Heinrich Fahr 1909. (Saját felvételünk)
Egy különös álom. — A papucs-bos. — Egy kellemelem kaland.

Föv. Városligeti Színház

Az erdészleány.
Operett három felvonásban. Kezdeté fél 8 órákor

AMERIKAI PARK

Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 4-49.
Nyitva délután 6 órától reggel 4 óráig.

a csodás új júliusi műsor.

Szenzáció! A nagy varieté színpadon: Szenzáció!
The Cubans Belloni's
Amerika legnagyobb szenzációja. a legsodásabb madáridomító, és a többi 18 elsőrangú attrakció.

HORGÁSZÓ

ALKALI SÓS SAVANYUVIZ
GYOMORÉGES ELLEN
KIVÁLÓAN ÉTVÁGYGERJESZTŐ
MAGYARÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T.
BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

ÖN BÉREEL

KIDOB
Havonta 12 vagy 16 korona kölcsönjait, végre pénzt kaptad, zongorája nincsen.
HA FIZET
Havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb érozapancseltökés keresztúros új zongorát

MUSICA részvény-társaság

zongora eladási és kölcsönzési telepén.
Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.
(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)

Old Park
Legújabb angol Sacco-öltöny, szürke divatos szín és mintában 45 koronáért csakis KOCH testvéreknél kapható. Budapest, IV. ker. Károly-körút 26. sz.

Állatvilág
Kérjünk mutatvány-számot az
Budapest, Damjanich-utca 36. sz.

Halló? Ki beszél?

Uj Idők kávéház
Váczi-körút 45. szám.

Igaz, hogy ott a váci Kiss Lajos — tizennégyes — zenekara hangversenyez?
Igaz, hogy ott van a legfényesebb és legkényelmesebb helyiség?
Igaz, hogy az igazságügyi, törvényezéki palota és miniszteriumok közvetlen közelében van?

ROPS FŐZŐ A GYÖZŐ!
Magyar Királyi Államvasutak. Igazgatóság. ad: 34179/009. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet az Érsekújvár állomáson létesítendő kőralaku mozdonyszinek, főkműhely és tartozékai munkáinak végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestben a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magas építményi ügyosztályában (VI. ker., Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1909. évi július hó 24-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési és pályafenntartási főosztály titkárnál (Budapest, VI. ker., Teréz-körút 56. II. em.) Az ajánlatok egy korona, az ajánlat melegeitől ívenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve, a következő felirattal nyújtandók be: »Ajánlat az Érsekújvár állomáson létesítendő kőralaku mozdonyszinek, főkműhely és tartozékai... munkáira.

Ajánlatok tehető: a) a kiírási művelethez tartozó költségvetésben felsorolt összes munkákról, vagy pedig b) az egyes munkanemekre elkülönítve is, nevezetesen külön-külön:

- I. a föld, kőműves és elhelyező munkára,
II. a kőfaragó munkára,
III. az ácsmunkára,
IV. az asztalos- és lakatosmunkára együttesen,
V. a külön vasmunkára,
VI. vasfűzőszerkezeti munkára,
VII. a mázó munkára,
VIII. az uveges munkára,
IX. a tetőfedő munkára,
X. a bádogos munkára,

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1909. évi július hó 23-án déli 12 óráig az egyes ajánlatok végösszegei 250,000 koronáig terjedő része után 5% azaz öt százalék az ezen összeget meghaladó érték után 20% azaz két százalék bántéppénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokra.

A bántéppénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértékben fölül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántéppénzek térti vevényvel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek szállítás-képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ilyen képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Budapestben, 1909. június hó 30-án. Az igazgatóság.

Butorok,
szőnyegek legolcsóbban részletfizetésre is kaphatók
BALASSA és RÓNA
butoráruház
Budapest, VI., Eötvös-utca 17/4. sz.
(Nagy képtés árjegyzék ingyen és bérmentve.)

HOFFMANN S. és V.

Budapest, V., Zoltán-utca 18. sz.

„Adria“

magyar kir. tengerhajózási részv. társ. vezérigazgatónsága.

Hajójarat-jegyzék:

1909. július havában a következő gőzösök indulnak Fiuméből:

Table with columns: Hová, Gőzös neve, Kelet. Lists destinations like Hamburg, Liverpool, London, New-York, etc.

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös trió-tet ts érinti. ** Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Honnan, Hová, Gőzös neve, Kelet

Table with columns: Honnan, Hová, Gőzös neve, Kelet. Lists routes from various ports to destinations like Fiume, Venezia, Pannonia, etc.

Középtengeri szolgálat.

a) Fiume—spanyolországi vonal: Fiuméből: Kassa 3., Mátyás Király 10., Szent László 17., Rákóczy 24., Lederer Sándor 31. Valenciából: Lederer Sándor 7., Zrínyi 14., Kassa 21., Mátyás király 28.

b) Fiume—marseillei vonal: Fiuméből: Adria 7., Árpád 14., Szápáry 21., Tisza 28. Marseilleből: Szápáry 7., Tisza 14., Adria 21., Árpád 28.

KELEMEN BÉLA
állami főreáliskolai igazgató
Német helyesírási Szótára
Tájékoztató a német nyelv főbb nehézségeiben
Ez a házigyűjtő munka a német nyelv különösebb nehézségeiben, kétséges esetekben pártatlan tanácsadó. A német nyelvvel foglalkozó magyar embert mindenkor kiegészíti zavarából, ha valamely szóinak helyesírására, nomére, ragozására, használatára nézőre keres utbaigazítást.
Kapható minden hazai könyvkereskedésben, valamint a kiadóháznál (Athensum VII. ker., Rákóczi-út 54.).
ÁRA FÜZVE 1.40 K

Vertical advertisements on the right edge, including 'Titt', 'Dr.', and other notices.

Vadászoknak!

Kiváló szerérték által belőtt és elismert egy és kétesövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, oéllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied
fegyverárúháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Miért használ mindenki GLORIALIS

gyöngyvirág-illatszort
alkohol nélkül?

Mert
Mert
Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkiválóbb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elképzelhető. Aki egyszer használta, soha másra nem fog használni.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkoncentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiválóbb, miután egy csepp is elegendő az illatosításhoz.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

eltérőleg a többi parfümötől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és ennél fogva a levegő nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és hű gyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonat alkohol nélkül kapható még: ibolya, róza, ideál, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) 3 korona 50 fillér.

Kapható minden varriában, illatszer- és gyárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3.50 K utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében

Klein és Fia

16h. udv. szállítok, piperoszappan- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

MOST JELENT MEG!

A MAGYAR BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYV

a büntettekről és vétségekről. (1878: V. és 1879: XL. t.-cz.) Kiegészítve az 1908. évi XXXVI. törvénycikkkel.

Ára 1 kor. 60 fillér.

Külön is kapható az eme törvény-könyvet kiegészítő

FÜGGELÉK

Ára 20 f.

a magyar büntető törvénykönyvekhez, amely az 1908: XXXVI. t.-cikket és a m. kir. igazságügy-miniszter 20.008/1908. számú rendeletét tartalmazza.

Megjelent az Athenaeum Irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkiadóhivatalában (VII., Rákóczi-út 54.) és kapható úgy ott, mint minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajt, sebeket, bújakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férüerőt, idősebbeknél is, onfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hátgerincbajt, valamint minden női bajokat.

Rendel. d. o. 9 órától d. n. 4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levelekre válaszol, gyógyszerrekről gondoskodik. - Levél útján is biztos gyógyítok.

Lekéselt

mert nincs jó órája, pedig megfizethető, pontos járasú órá

POLGÁR KÁLMÁN műrészár

Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

Részletfizetésre is

vásárolhat szigorúan szabott áron.

Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

